



# MAGYAR

## Hungarian Life

# ÉLET

Price \$ 4.00  
Including GST

AZ AUSZTRÁLIAI MAGYARSÁG EGYETLEN HETILAPJA

THE ONLY HUNGARIAN WEEKLY IN AUSTRALIA

No. 3014. 12 April 2018

Printed Post approved PP 1000 2449

LX évfolyam 13. szám

2018. április 12.

## Köszöntjük a nemzeti kormány győzelmét!

Amikor újságunknak ezt a számát postára adtuk, még két nappal előttünk volt a választás. A kedvező eredmény biztos tudatában írjuk a győzelmet köszöntő mondatot.

Bizakodásunk megalapozott.

Nem lehet, hogy a magyar választók többsége ne kívánna a sikeres nyolc év kormányzása folytatását, ne érezné át a veszélyt, aminek sikeres elhárítását a magyar kormány már két éve végzi. És nem lehet, hogy ne látná azt ami annyira világos, hogy a szembenálló tábor mind ezzel szemben áll, hogy mindent ellenez ami az ország és a nemzet javát, védelmét szolgálja.

Az ország törvényhozó testületében tevékeny képviselőknek, a Tisztelt Ház mindenkor mindkét oldalának elvileg az a feladata, hogy – akár heves viták hevében is – kifejezze helyeslését a jó döntések esetében, vagy figyelmeztessen, ha van jobb megoldás az ország kormányzásában. De olyan szerep, amit a magyarországi parlamenti képviselők mai ellenzéki párti tagjai követnek, annak értelmében mindent csak elleneznek, anélkül hogy megjelöljék a jobb megoldást, az nem építés, hanem rombolás.

A demokrácia addig szép,

amíg csak papíron van. A parlamenti demokrácia mai gyakorlatában a nép képviselét politikai pártok jelenítik meg. Nagyon ritka a független egyéni képviselő. Így a szavazók a pártokon keresztül érvényesítik részvételüket a közügyekben. Áttételesen tehát, de legalább a magaválasztotta politikai közösség tagjaként. Ez eddig rendben is van. Azonban megjelent a politika színterén a nemzetköziség elve, azzal az igénnyel, hogy pártjai legyenek minden országban, annak pártjai egyikeként.

A XIX. század nagy politikai fejleményeként Európában (és onnét elterjedően) a nemzetköziség eszmerendje alapján létrejött pártrendszer beépített minden ország parlamenti rendjébe. Ezt valamilyen nagy közös emberi haladványként intézményesítették. Ezeket a pártokat központilag szervezték és irányították. Valósággal beépítkeztek minden ország törvényhozási és végrehajtási rendjébe. Áruhájuk a munkásvédelem volt. A gyors iparosodással létrejött munkástömegeket valóban kizsákmányolta a kapitalista gazdálkodás. Igazoln látszott a munkások szakszervezeti védelme országokon felüli szolidaritásban. Így vált a

### Csapó Endre

munkás nemzetközivé, noha soha nem volt rá módja más országokat megismerni.

A munkások védelmi összefogásával indokolt nemzetközi politikai pártok és mozgalmak hamarosan nagy befolyást szereztek minden ország politikai és mozgalmi életében. Ezen a téren látványos eredmények voltak, míg a munkásréteg helyzete egyre romlott. A nagy szervezethez létrehozása és működése nagy pénz ráfordítást igényelt. A nemzetköziség terjedésében érdekelt tőkésnek volt rá pénze bőven, működésben tartani ezt a minden országban jelenvaló politikai ügynökségi hálózatot.

Folytathatnánk a nemzetköziség szerepét a kommunista mozgalmakban, a forradalmakban, a két világháborúban, a szovjet állam és további kommunista államok létrehozásában, felidézve magyarországi ártalmas szereplését. Nézzük most csak a jelenlegi magyar politikai helyzetet. Hazánkban nagyon egyszerű lett a politikai képlet. Az ellenzéki oldal ugyan sokszínű, de ebben a mostani választási küzdelemben világosan érzékelhető ezeknek a pártoknak internacionalista elkötelezettsége abban a törekvésben is, hogy „meg kell buktatni Orbánt!”. Nem is esett már másról szó, nem is hirdettek meg mást.

A képlet tehát egyértelmű: nemzetközi oldal ellenében nemzetellenes oldal. Elképesztő, de a magyar Országgyűlésben és a parlamenti választási terepen ez a mai föllálás. Nemzetközi szervezetektől pénzelt, nemzetellenes cselekedetre elszegődött politikusok ismét bejutnak legalisan a magyar képviselőházba, a választási eredmények során, azzal a bűnnel a hátukon, hogy vállalták a nemzetközi programot, igyekeztek meg buktatni a nemzeti kormányt annak érdekében, hogy lebontassák a déli határvonalat védő kerítést.

Magyarországon az alsóagsos rendszerváltoztatás politikai és gazdasági elitje tette a kádári párturalom elitjét a globális pénz hatalom érdekeit szolgáló Egyesült Államok és az Európai Unió politikai beavatkozása. Húsz év kellett ahhoz, hogy ennek az országot kifosztó internacionalista beavatkozásnak véget vessen 2010-ben a ma-

gyar választók akarata. A hitelét veszített politikai baloldal pártjai egymás után esnek szét. Létezésüket, a választási küzdelemben való állóképességüket, csak a mögöttük álló nemzetközi baloldal anyagi és politikai támogatása, és a hazai exkommunista nagytőkészek biztosítják, és persze az általuk még mindig nagyerejű média hatalma. Ezen a téren **George Soros** és **Simicska Lajos** neve a legismertebb.

Ez utóbbi megszedítette a **Jobbik** vezetőit is, akik bevitték ezt a jobb sorsra érdemes jobboldali pártot egy kétes választási kalandba. A baloldal tisztában volt a helyzettel, hogy nincs esélye újra kormányra jutni. Kézenfekvő volt a **Jobbik** bevonása egy olyan matematikai játékba, amiben az összes ellenzéki párt összesített ereje győztes lehet, ha a kormányzó pártok szavazatai leszorulnak 50 százalék alá. Ehhez azonban az kell, hogy az egyéni választás során minden szavazó körzetben csak egy jelölt álljon a kormány jelöltje ellenében.

Milyen helyzet áll elő, ha ez nem sikerül? Ennek a bűvészmutatványnak két szereplője van: **Simicska** milliárdos és a megvásárolt **Jobbik**. Az üzletember mérleget készít és dönt: az üzlet nem jött be, abba kell hagyni. A **Jobbik** a választások eredményeképpen bekerül a képviselőházba – annyi amennyi – így részeseül állami támogatásban, mint legalis politikai párt.

Azonban egy politikai párt több, mint a képviselők csoportja. Nagyon érdekes és tanulságos lesz a párt eredményétékéző gyülekezési hangulata, ahol illeik megbeszélni a történeteket és követendőket. Az lesz a nagy kérdés, hogy a választási időszakban megszilárdult új irányértelmében a nemzetellenes táborhoz köti az elvtársi hűség, vagy a kudarc (mert nem lett kormányzó párt) után visszavedlik jobboldalivá? És ebben a műveletben hogyan osztódik meg meg a tagság? Nehéz elképzelni az olyan pártot, amelynek vezetői és képviselői internacionalista szövetségben gyengítették a nemzeti védekezés ügyét, hogy az így szerzett gyenge eredményt együtt ünnepelje azzal a tagsággal, amely éveken át keveselte a kormány nemzeti tartalmát.

Vona Gábor balra vona a pártot a kormányra jutás ígéreté-

vel. A kaland azért nem sikerült, mert nem is sikerülhetett. A vele szövetségzett baloldal nem sokat kockáztatott, a **Jobbik** azonban mindent. Nemcsak a **Szebb Jövőt** (ezt a bitortolt egykori levente köszöntőt), de a becületet is. Érdekes fejlemények lesznek.

Ez a választás tanulságos a hazai ellenzék külföldi támogatói részére is. A választás fő témája az Európára támadó invázió volt. Persze a bevándorlást szorgalmazó nyugati politikai kormányzati körök nem így fogalmazznak, de nem messze az idő, hogy arrafelé is választási fő témává teszi a sokasodó terrorista cselekmény a bevándorlás ügyét.

Magyarország határvédő cselekedetét népszavazás támogatta, és most a képviselőházi választás is azt az üzenetet küldi nyugatra, hogy a népet ott is meg kell kérdezni.

Uniói körökben aggodalommal szemlélik a „populizmus” terjedését, aminek megállítását attól remélik, és azt most nagyon sürgetik, hogy jöjjön létre végre szervezetileg is az Európai Unió, úgy mint európai egyesült államok. Akkor már nem lehet majd országoknak egyénileg szavaztatni összeurópai dolgokban.

Magyarország kerítésépítő cselekedete szembeeséggel az unió szándékával. Brüsszel számára ez tűrhetetlen, szerencsére nincs módja megállítani.

Ez a helyzet egyre veszélyesebb az atlantista-liberalista alapelveken épülő Európa-építés számára. Veszélyezteteti a nemzetközi közösség kialakuló rendjét, amelynek lényege a nyitott társadalom kontinentális méretben, egyetlen központi szuverenitással. A támadás célja egyértelműen a nemzeti alapon álló országok léte. Ugyanakkor a bevándorlási invázió felkeltette a félelmet a századforduló után csatlakozott országokban.

A nyugati országok helyzete reménytelen, a volt gyarmatok népe és a munkaerő feltöltés időszakának beáramlását elfogadta a lakosság, de ez az új áramlat felkeltheti náluk is a veszély és ellenállás érzetét. Mindennek elfojtása alapvető érdeke a globális hatalomnak, amely nem fog válogatni az eszközökben. Magyarország is nehéz időknek néz elébe nemzetközi vonatkozásban.



*Established*  
1935



**Melbourne nyugati kerületeinek egyik legrégebb, legpatinásabb ügyvédi munkaközössége, KŐHEGYI LÁSZLÓ által magyar vezetés alatt**

**Megbízható, felelősségteljes tanácsadás minden jogi ügyben**

Ingtalan adásvétel, bérlet

Végrendeletek elkészítése, végrehajtása

Örököségi, bevándorlási, letelepedési ügyek intézése

Válóperek, gyerektartási hátralékok behajtás

Adósságok behajtása

Magyarországi jogi kapcsolatok

**Magyarul beszélünk**

**Wilckens Roche Lawyers**

43 Ferguson St. Williamstown 3016

Tel.: (03) 8383-5999

www.wrl.com.au      les@wrl.com.au

## Iskolapad és rongylabda

A barátom Kenyában járt, és úti élményeiről filmetűdöket készített, amelyeket levetített nekünk

Eljutott Ukunda tengerparti városba is, Mombasa déli részén, ahol felkeresett egy iskolát. A Mwamanga Primary Schoolban ötszázkilencven általános iskolás tanuló van pad. Ahol nincs, ott a földön ülnek a fiúk és a lányok, és úgy hallgatják a tanítók magyarázatait. Egy-egy osztályban kilencvenen tanulnak. Az iskola különböző támogatásokból tartja fenn magát. Ha egy idegen arra vetődik, ötven dollárért egy dupla iskolapadot vásárolhat, amelybe beleírják az adakozó adatait.

Szerencsére, egyre több a jótékonyasági alkalom világszerte, mert sajnos egyre több a rászoruló is. De egy dupla iskolapadra befizetni — amelyben négyen is szorongathatnak — megdobogtatja a szívet. Megrendülünk belé. Ezek a padok ugyanis szembeszállnak a szegénységgel. Világokat tágitanak ki. Az iskolapad nem ereszt, emlékeztetbe vés és foltoz. Búvóhely, bátorító társ, közös vár, szerelmes tárgy, ereklye, mert idővel az lesz, még ha a legtitkosabb úton válik is azzá. Ebben az iskolában a pad nem kerül ki a használatból. Többet jelent, mint a híres futballszár pólója vagy sapkája. Úgy vonzza őket, mint a tücsököket a hegedűjük.

Az élet legnagyobb öröme mégis csak a tanulás, ami szabadságfogalom. Nem állhat senki és semmi az útjában. Eszembe jut Móra Ferenc híres novellája, a Szeptemberi emlék, amikor a szegénység miatt az édesapa nem tudja befizetni a harmadikba lépő fia iskolapénzét. A fiú azonban lefordít magyarrá egy latin mondatot, bekiabálja az ablakon, ami annyira elbűvöli a tanítót, hogy ölben viszi be az osztályba, „és többet aztán sose kértek tandíjat Móra Márton fiától”.

A szeretet alkotó és kapható. Egyet azonban nem lehet, szeretettel zsarolni. S ezzel tisztában vannak a szegény diákok is, akik szeretetre — padra éhesek. Az iskolapad értékét nem a summa határozza meg, hanem a szeretet. A húszas éveiben járó fiatal barátom elkölthette volna az ötven dollárját vidám kedvtelésre is, de helyette dupla padot vett a gyerekeknek. Ő is tudja, hogy a sajnálat olcsó ajándék, a segítség azonban kapaszkodó lehet.

Négy tantárgy képezi az órákat: a matematika, a biológia, a földrajz és az angol. A falakon angol nyelvű fogalmak olvashatók ábrákkal, az élet legfontosabb szavai innen-onnan, a gyakorlatból. A diákok mindegyik iskolában más és más színű ruháskát hordanak. Ebben az iskolában a zöld-fehér a módi. Az egyenruhát a szülők veszik meg, s akinek nincs pénze erre, megörökli a levetettet. Iskolabusz veszi fel a gyerkőcöket, és viszi el őket az iskolába. Megálló nincs. Akit az úton talál a sofőr, azt felveszi. Az atlétikai óra a harmincnégy fokos melegben egy libalegélő-szerű területen zajlik. A lányok az egyenruhájukban futnak. Odébb, a homokban a fiúk rongylabdával dekáznak. Mint valamikor Puskás a szappannal. Meg Schlosser Imre az 1800-as évek utóján. „Inkább rongy volt, mint labda, mert igen nagy jóindulat és költői fantázia kellett ahhoz, hogy labdának nevezhessük” — emlékezett vissza Schlosser. A kenyai iskolában is száll a rongylabda, „amely inkább rongy, mint labda”, de a gyerekek boldogok.

Egyikük papírossal együtt veszi be a szájába az ajándékba kapott bombont. Akarunk a látottakról valamit mondani önmagunknak?

**Kő András**  
(Magyar Hírlap)



## 12 milliárd forintos program indul az őshonos állat- és növényfajok megőrzésére

Kiemelt génmegőrzési fejlesztési program indul 12,3 milliárd forintos támogatásból a következő öt évben a nemzeti identitás szempontjából fontos mezőgazdasági örökség megőrzésére — mondta Fazekas Sándor földművelésügyi minisztersajtótájékoztatóján, Budapesten.

A miniszter hangsúlyozta, hogy a kormány által elfogadott génmegőrzési program történelmi léptékű, hiszen Magyarországon az elmúlt évtizedekben ehhez hasonló fejlesztés a génmegőrzésre és a nemzeti kincsek védelmére nem volt. A program célja a magyar növényi genetikai örökség fenntartása és gyarapítása, valamint az őshonos állatfajták megőrzése.

Fazekas Sándor kifejtette, hogy a támogatást a Földművelésügyi Minisztérium (FM), a nemzeti parkok, a génmegőrző intézmények, a Kétegyházi Mezőgazdasági Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium használja fel, de a programból jó néhány szakmai műhely és oktatóintézet is részesül.

## Komoly intézményi fejlesztések várhatók

Rámutatott arra is, hogy a Növényi Diverzitás Központ (NöDiK) a világ 13. legnagyobb mezőgazdasági génbankja, 53 ezer unikális tétele 130 ezer génbanki minta megőrzését biztosítja. Az őshonos állatfajták megőrzése a gödöllői Haszonállat-génmegőrzési Központban (HáGK) történik, ahol főként a kishaszonállatok génmegőrzése zajlik.

A program során mindkét intézményben komoly fejlesztések várhatók, de a nemzeti parkok is részesei ennek a munkának — tette hozzá. Kiemelte, hogy a program fontos elemeként Kétegyházaán kialakítják a HáGK duplikátum állományának helyszínét, amelynek keretében intézményfejlesztések és bővítések várhatók, valamint állattartási helyeket alakítanak ki.

Emellett mintaprogramok is indulnak a kárpáti borzderes szarvasmarha és magyar hidegvérű muraközi ló állományának megőrzése és növelése érdekében.

Ugyanakkor a magyarság öröksége a mezőgazdaság vonatkozásában jóval túlnyúlik a határokon, ezért a program a határon túlra is kiterjed — ismertette a sajtótájékoztató vezetője. V. Németh Zsolt környezetügyért, agrárfejlesztésért és hungarikumokért felelős államtitkár kiemelte, hogy a programnak köszönhetően az állam a magyar kutyafajták tenyésztésére évente 50 millió forintot fordít.

Az állami beavatkozásra azért van szükség, mert a 9 magyar kutyafajta közül többnél kritikus szint alá csökkent az évente törzskönyvezett állatok száma. Példaként említette, hogy tavaly csak 52 erdélyi kopót és 200 kuvaszt törzskönyveztek.

## Átlépte az egymillió küszöbértéket a Minority SafePack támogatóinak száma

Az Európai Nemzetiségek Föderatív Uniója (FUEN) összesítése szerint átlépte az egymillió küszöbértéket a Minority SafePack európai polgári kezdeményezés támogatóinak száma.

A FUEN közleményében arra figyelmeztetett, hogy az egymillió számot becslesnek kell tekinteni, hiszen ez az online aláírásokból, és a FUEN tagszervezetei által lejelentett, papíron gyűjtött aláírások összesítéséből származik.

Levélben gratulált Orbán Viktor Kelemen Hunornak, az RMDSZ elnökének ahhoz, hogy átlépte az egymillió küszöbértéket a Minority SafePack európai polgári kezdeményezés támogatóinak száma — közölte Havasi Bertalan, a Miniszterelnöki Sajtóiroda vezetője. „Örömmel értesültem róla, hogy az európai polgárok kellő számban kimondták: olyan Európát akarnak, amely egységesen kiáll az Európai Unióban élő, őshonos nemzeti kisebbségek mellett. Büszkék vagyunk rá, hogy az Európai Nemzetiségek Föderatív Uniója (FUEN) és az RMDSZ által közösen elindított nemzeti kisebbségvédelmi kezdeményezést aláírók száma átlépte az egymilliót” — áll a levélben. Orbán Viktor felhívta a figyelmet: most már az Európai Unió a sor, hogy eleget tegyen polgárai kéréseinek. „Engedjék meg, hogy bátor kezdeményezésükhöz és az elért eredményhez szívből gratuláljak, s azt kívánjam, hogy a nagyszerű kezdést hasonló folytatás kövesse.” — zárul a miniszterelnök levele.

„Csak akkor lehet biztos a Minority SafePack kampány sikere, ha kényelme-

# MAGYAR

sen túllépjük az egymillió határt” — áll a szervezet közleményében.

A közlemény Vincze Lorántot, a FUEN erdélyi elnökét idézi, aki maga is arra figyelmeztet, hogy nem jött még el az ünnepelés ideje. „Minden egyes támogató aláírás számít, és minden aláírás a közösség erejét mutatja. Mindenkit arra kérek, írja alá és népszerűsítse a kezdeményezést!” — fogalmazott az elnök.

Vincze Loránt külön megköszönte a Romániai Magyar Demokrata Szövetségnek (RMDSZ), hogy élére állt és mindvégig a „motorja” volt a kezdeményezésnek. „Azért is hálásak lehetünk, hogy kezdeményezésünk egy olyan magyar ügyé nőtte ki magát, amely egyöntetű támogatást élvez mind a magyarországi, mind a határon túli magyarok körében” — nyilatkozta Vincze Loránt FUEN-elnök.

Semjén Zsolt nemzetpolitikaért felelős miniszterelnök-helyettes azt kéri, „rendületlenül” folytatódjon az aláírások gyűjtése a Minority SafePack kezdeményezés keretében. A kormányfő nemzetpolitikaért felelős helyettese Kelemen Hunor nevében is köszönetét fejezte ki a Rákóczi Szövetség felé, amely az aláírások gyűjtését koordinálta.

A polgári kezdeményezésekre vonatkozó EU-szabályozás az egymillió támogató aláírás követelménye mellett az aláírások területi eloszlására vonatkozó követelményt is tartalmaz. Ez szerint legalább hét EU-tagállamban kell az aláírások számának meghaladnia egy — az illető ország EP-képviselőinek számával arányos — országos küszöbértéket. A FUEN becslése szerint az országos küszöböt eddig tíz tagállamban — Romániában, Magyarországon, Szlovákiában, Lettországon, Spanyolországban, Dániában, Horvátországban, Bulgáriában, Litvániában és Szlovéniában — sikerült túllépni. Jó esély mutatkozik ugyanakkor arra, hogy az aláírásgyűjtés lezárultáig Olaszországban, Ausztriában és Lengyelországban is összegyűljön az országos küszöbértéket meghaladó aláírások száma.

A FUEN megítélése szerint a nemzeti kisebbségek védelmében gyűjtött nagy számú aláírás markáns üzenetet fogalmaz meg: az Európai Uniónak el kell ismernie és védenie kell az őshonos kisebbségeket és nyelvi csoportokat. A szervezet úgy vélte, a kezdeményezés a valódi nyelvi és kulturális sokszínűséget



A Magyar Szellem Láthatatlan Múzeumában a Csapó Endre szerkesztette Magyar Élet című hetilap félévészázados nemzeti szolgálata MAGYAR ÖRÖKSÉG. A Magyarországiért Alapítvány ezen határozatát az Aranykönyv őrzi.

Készült a Magyar Kormány támogatásával

MINISZTERELNÖKSÉG  
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

BETHLEN GÁBOR

## Magyar Élet Hungarian Life

Felelős szerkesztő és kiadó: Márffy Attila  
Sydneyi szerkesztő: Józsa Erika  
Főszerkesztő: Csapó Endre

Irodák:

**Melbourne**  
15 Roselyn Crescent.  
East Bentleigh, Vic. 3165  
Tel. : (03) 9557-2422  
Fax: (03) 9563-9101  
E-mail:  
amarffy@netspace.net.au  
Levél cím: P.O. Box 210,  
Caulfield, Vic. 3162

**Sydney**  
22 Marinella Street  
Manly Vale, NSW. 2093  
Telefon: (02) 9907-6151  
E-mail:  
hungarianlifesydney@gmail.com  
mecsapo@bigpond.com

Hirdetési díjszabás: \$ 5.50/cm/column (Incl. GST)  
(Hasábonként 1 cm mély és 5 cm széles)  
Előfizetés egy évre GST-vel együtt \$ 200.—

Advertising rate: Classified: \$ 5.50/cm/col. (Incl. GST)  
Half page: \$ 300.— Full page: \$ 550.—  
Translation and artwork free of charge.

Proprietor and Publisher: Hungarian Life Publishing  
Printed by Attila Márffy, 15 Roselyn Cresc. East Bentleigh, Vic. 3165.

# HÍREK

óhajtó polgárok európai mozgalmává vált.

Kelemen Hunor RMDSZ-elnök az egyik közösségi portálon közölt üzenetében mondott köszönetet az aláíróknak. Úgy vélekedett, hogy a kezdeményezéssel elvitték a magyar ügyet és az őshonos kisebbségek ügyét Európába, és beérni látszik az RMDSZ által koordinált európai kampány is.

## Jelentősen emelkedett a használt lakások ára év alatt

A használt lakások piacán is jelentős volt az áremelkedés a fővárosban és a nagyvárosokban az elmúlt év alatt, de a drágulás üteme folyamatosan csökken — mondta Balogh László, az Ingatlan.com vezető gazdasági szakértője az M1 aktuális csatornán pénteken.

Budapesten csaknem 20 százalékkal nőtt a használt lakások és házak átlagos négyzetméterára. Ugyanakkor a fővárosban 30 millió forintnál van a lélektani határ, ami fölött már sokkal kevesebben keresnek ingatlant — hívta fel a figyelmet a szakértő, hozzátéve, hogy a vásárolni szándékozók háromnegyede ez alatt az ár alatt keres.

A 30 milliónál olcsóbb ingatlanok átlagos négyzetméterára 20 százalékkal meghaladó mértékben nőtt, míg az ennél drágábbaknál átlagosan 14-15 százalékos volt az emelkedés. Balogh László kifejtette: *jóval nagyobb ütemben emelkedtek az árak, mint amennyivel több pénz lett az embereknek lakásvásárlásra, ezért megnőtt az állami támogatások jelentősége a lakáspiacon, illetve a lakások körülbelül felét hitelből veszik meg, miután rendkívül alacsony hitelkamatokkal kalkulálhatnak a vásárlók.*

## Zenei legendák és világhírű művészek a Budapesti Tavasz Fesztiválon

Liszt Ferenc lenyűgöző oratóriumával, a húsvéti tematikájú PONT Fesztivál koncertjeivel és a 36. Magyar Sajtófotó Kiállítás megnyitójával indult Közép-Európa egyik legfontosabb összművészeti seregszemléje, a Budapesti Tavasz Fesztivál.



2018. március 30-tól április 22-ig közel 40 helyszínen több mint 150 program várja az érdeklődőket szerte a fővárosban — írja a fesztivál szervezőinek sajtóközleménye.

A fesztivál első estjén Liszt Ferenc monumentális oratóriuma, a Szent Erzsébet legendája nyitja meg a programok sorát, de az ünnepi hétvége kiemelt eseménye volt az Orfeo Zenekar és a Purcell Kórus koncertje is: *a Jézus feltámadása és mennybemenetele című mű, Telemann kései korszakának egyik ékköve április első napján, vasárnap csendült fel Vashegyi György vezényletével.*

A fesztivál idén is a zenei élet ikonjait hozza el Budapestre: a nyolcvannégy éves Sir Roger Norrington a nemzetközi karmester-társadalom élő legendáinak, legszínesebb egyéniségeinek egyike.

A Felvilágosodás Korának Zenekarával és egy különleges Mozart-esttel érkezik, ahol a szimfóniák mellett két kürtverseny is elhangzik majd a Bartók Béla Nemzeti Hangversenyteremben. A karizmatikus karmesternő, Emmanuelle Haïm pedig saját, világhírű régizenei együttese, a Le Concert d'Astrée élén látogat Budapestre.

Hatalmas várakozás övezi a világhírű zongoraművészek koncertjeit: Martha Argerich a Kremerata Balticával áll színpadra, de itt lesz Danyil Trifonov, Yefim Bronfman és a Bécsi Filharmonikusok, Rudolf Buchbinder és a City of Birmingham Symphony Orchestra, illetve Yuja Wang is. Frankl Péter Várdai István csellistával ad közös koncertet, Farkas Gábor zongoraművész pedig japán turnéjáról hazatérve igazi különlegességgel készül: Liszt Zarándokévek ciklusának három kötetét egy estén szólaltatja meg.

A Honvéd Férfikar is rendhagyó koncertet ad: a „nagy háború” befejezésének 100. évfordulója alkalmából Mikor megyek Galícia felé címmel kórusmű hangzik el a Zeneakadémián. A kantáta öt tételét öt zeneszerző — Csemiczky Miklós, Gyöngyösi Levente, Orbán György, Selmeczi György és Vajda János — komponálta.

Mára a fesztivál védjegyévé vált, hogy a fellépők különleges, máshol-máskor nem látható programmal készülnek, számtalan mű és formáció itt látható-hallható először, több különleges együttműködést, magyarországi bemutatót, új helyszínt ünnepel a fesztivál minden műfajban. A Grammy-díjas jazzikon, Kurt Elling például az alig egy héttel ezelőtt, március 23-án megjelent legújabb, The Questions című albumát hozza el Buda-pestre. Foltin Jolán Kossuth- és Erkel Ferenc-díjas magyar táncművész, koreográfus-rendező új alkotása, a Feketető című táncelőadás is a fesztiválon debütál. Itt és Gergely fuvolaművész Nagy Péter zongoraművésszel készül különleges, hétszeres lemezbemutatóra. Az Uránia Nemzeti Filmszínház ad otthont a Bécsben élő, nemzetközi hírű hegedűművész, Korcsolán Orsolya koncertjének, valamint Rost Andrea és lánya, Harazdy Eszter rendhagyó- és ebben a formában az első — közös estjének is.

## MÁR CSURKA MEGMONDTA

Igen, pontosan úgy van, ahogy most a felháborodott és elkészedett ősjobbikosok mondják: nemzeti radikálisnak indult pártjuk nyomvonalra kísértetiesen hasonlít a „rendszerelváltó” SZDSZ-ére. A vad antikommunistára sminkelt Pető Ivánék csináltak annak idején ekkora gyalázatos fordulatot. Engem a Terror Háza Múzeum „átöltözőszobájára” emlékezett az egész, ahol a megélhetési kinyilas átbújik az ávéhás uniformisba... Sokakat megtévesztett a szabad demokrátiák antikommunista csalihangja. Azzal jöttek, hogy ők nemcsak elzavarják a kádári csúrhét, de keményen le is számolnak velük.

Ez volt a nagy átverés. Valójában egy álarcos banda rontott az országra. Harogva játszották az antibolsevik szerepet, majd három parlamenti cikluson keresztül tölték a szocialisták szekerét. Kissé kipofozva visszahozták a kommunizmus szellemét, abból is a legirritálóbbat: affektáló intellektusokkal kérkedtek a magasból, közben egyvégtében gúnyolták a keresztény gondolatot, ránk hozták a globalizmust, hajlongtak az idegen tőke előtt. Kinevettek mindent, ami magyar. Igazi identitásuk sosem volt, feladatot teljesítettek: átmentették a régi hatalmat.

*Ki ne látná, hogy hasonló „átöltözés” történik most a Jobbik háza táján?*

Hogyan mondta Csurka István Vonák megjelenésekor? *„Aki a Jobbikra akar szavazni, tegye, de tudjon róla, hogy ezzel az MSZP-t és az SZDSZ-t (illetve mai utódszervezeteit) támogatja, ugyanis a Jobbik e két párt fantomszervezete.”*

Vona Gábor Jobbik-elnök még 2009-ben egy lakossági fórumon mondta: „Ha mi bejutunk a parlamentbe, mert sok ember ránk adja a szavazatát, az egy bizalom. És ha ezzel a bizalommal mi visszaélünk, akkor jöjjenek oda a Jobbik székházához, és tüntessenek, és égessék el tagkönyvüket a jobbikosok.”

Félő, hogy csak üszkös romok maradnának az épületből.

Pilhál György  
(Magyar Idők)

## 270 EZER FOCIZÓ GYEREK TETTE HELYRE VARGA-DAMMOT

A magyar labdarúgó-válogatott elkésztető teljesítménye sokakat készítetett jogos, indokolt bírálatra. Kálnoki Kis Attila sportújságíró is, aki közösségi oldalán fogalmazott meg szakmai kritikát.

Hogy miként keveredett a hozzászólók közé Varga-Damm Andrea, az rejtély.

Simicska jobbikos „nagyasszonya” azonban két megdöbbentő mondattal oktatja ki a szakújságírókat.

Szerinte: „Ilyen zűrzavaros, tébolydát létrehozott politikai közösség által vezetelt futball soha az életben nem lesz jó.”

Varga-Damm a jelek szerint „nagyon ért” a focihoz, csak éppen a memóriája „rövid”, hisz 2016-ban is ez a „zűrzavaros, tébolydát létrehozott politikai közösség” állt az ország élén, mégis eufóriában tartotta az egész országot az mieink fantasztikus Eb szereplése.

Mindenesetre Kálnoki Kis oldalának egyik kommentelője alaposan kiosztotta a Simicska pénzétől a jelek szerint szakmailag kiokosodott jobbikost: „maga mit keres itt ezen az oldalon? Itt nem politikázunk, itt a fociról beszélünk, amit 270 ezer gyerek úz 2700 egyesületben.”

A 270 ezer focizó gyerek helyre is tette Varga-Dammot, aki mondanivaló híján visszavonulót fűjt.

(Magyar Idők)

## L.Y. TONGE & CO. LAWYERS

Dr. Livia Tonge Principal

PERSONAL INJURY LAWYER

NO WIN, NO FEE

A LEGNAGYOBB HOZZÁÉRTÉSSSEL ÉS GONDDAL VEZETJÜK LE

JOGI ÜGYÉT BÁRMILYEN BALESETI KÁROSODÁSÁVAL

KAPCSOLATBAN.

MAGYARÚL ÉS ANGOLÚL BESZÉLÜNK

[www.tongelawyers.com.au](http://www.tongelawyers.com.au)

Suite 7, 600 Lonsdale Street, Melbourne VIC 3000

Telefon: 9670 5504

Fax: 9602 5615

Email: [ltonge@tongelawyers.com.au](mailto:ltonge@tongelawyers.com.au)

A Katti Zoób Divatház káprázatos crossover produkciót álmodott a Szamárkör királyfi ismert meséje köré. A Vigadóban megvalósuló előadás a divat optikáján keresztül mesél a múlttól, a jelenről és a jövőről, a zenét és az öltözékeket használva a karakter átalakulásához.

A könnyűzenei fesztiválcsemegék sorát a kiváló kanadai pop/art-rock formáció, a Braids első budapesti koncertje nyitja április 2-án az A38 hajón, és olyan kivételes zenekarok, DJ-producerek és formációk folytatják majd, mint a francia Chapelier Fou vagy az elektronika és a kortárs komolyzene határán zseniáisan egyensúlyozó Grandbrothers.

Az Akvárium Klub színpadán itt lesz a német producer és zeneszerző, Henrik Schwarz és a norvég jazz-zongorista, Bugge Wesselt, valamint a Tale of Us, de Magyarországra látogat a nu-jazz ikonikus formációja, a Jazzanova és a világhírű amerikai énekes, Paul Randolph is.

A fesztivál keretében a főváros legfontosabb kulturális intézményei, legizgalmasabb játszóhelyei gondolkodnak együtt: ismét közel 70 kiállítóter, múzeum és műterem nyitja meg kapuit a Budapest Art Week keretében, és számos fővárosi múzeum és galéria készül új tárlatokkal, programokkal.

Április 5-én nyílt a Ludwig Múzeum Permanens forradalom című kiállítása, mely az ukrán képzőművészet múltjába, jelenébe és jövőjébe enged bepillantást.

A Deák17 Gyermekek és Ifjúsági Művészeti Galéria Ata Kandó gyermekfotóiból válogat, a Központi Vásárcsarnokban Csákvári Péter miniatűr világába látogathatunk. A Klauzál 13 Galéria Nagy Fruzsina és Nagy Gergő jelmez- és fotókiállításának ad otthont, a Kiscelli Múzeumban a Csöndesen című kortárs magyar fotókiállítás képeiben gyönyörködhet a közönség.

# A PAKSI BŐVÍTÉSÉRŐL TÁRGYILAGOSAN

A választási kampányban kiemelt támadási célpont lett Paks II. Szakemberek, amatőrök és tudatos ferdtők sorolják Paks II vélt gyengéit-hibáit, hogy drága, állami támogatást igényel, növeli az orosz függőséget. Ha megkérdezzük, mi legyen helyette, a válasz: megújuló energiák! Úgy gondoljuk, szükség van egy tárgyilagos elemzésre, amelyben bemutatjuk, miért szükséges a Paks II atomerőmű megépítése.

**Miért kell nekünk Paks II?** Rövid válasz: mert a következő évtizedekben is szükségünk lesz áramra. Erőműveink átlagéletkora harminc év, többségük elavult. Az elmúlt években már egy sor erőművet leállítottak, mások még üzemképesek, de alig működnek. Más erőműveinket még hadra foghatónak mutatja a kapacitás-nyilvántartás, de valójában már nem működőképese. Így tartalékkapacitásaink — és ez az egész EU-ra is igaz — valójában kisebbek, mint gondolnánk. A prognózisok szerint a hazai villamosenergia-fogyasztás a következő másfél évtizedben évi egy százalék körüli növekedést fog mutatni, és a fogyasztási csúcsgörbe a kapacitásgörbe fölé fog emelkedni.

A közeljövőben a fogyasztási csúcsok egyre nehezebben elégíthetők ki. Egy hagyományos erőmű megépítése 6–10 évig is eltart, de ilyen beruházást nem látni a magyar villamosenergia-iparban. A hazai áramimport aránya már most is nagyon magas, 30 százalék feletti. Nem gond, majd importálunk, mondhatná valaki. Ez azonban a 2020-as években — amikor mi a mátrai lignittüzelésű erőművet a jelen tervek szerint leállítjuk — nem lesz lehetséges, mert az EU energiapolitikája miatt csökkennek az importlehetőségek. Az Európai Bizottság jövőről szóló

tanulmányai azt mutatják, hogy a 2020-as években az atomerőművek leállítása és a szén-erőművek háttérbe szorítása miatt egy sor, ma még áram-exportőr ország (Németország, Franciaország, Csehország stb.) importőrré válik. Ahogy nő az importáló országok száma, úgy szűkülnek az import lehetőségei, és úgy drágul az importáram ára, ha egyáltalán lesz importáram. Az EU-prognózisok szerint az alaperőművi áram ára háromszorosára, 100 euró/megawattóra szintre fog nőni. Ezt a kellemetlen, áramhiányos állapotot csak egy új, nagy kapacitású erőmű, a Paks II létesítésével lehet elkülni. És a 100 eurós áramár garantálni fogja Paks II nyereséges működését.

**Kiváltható-e Paks II megújuló energiával?** Hiába fúj a szél ingyen, hiába süt a nap ingyen, a nap- vagy szélenergiából villamos energiát készíteni igen drága és nagyon beruházásigényes dolog. A legkomolyabb intézetek szerint az atomenergiával gyártott áram jóval olcsóbb, mint az „ingenyes” szélből vagy napból készített áram. Ezt igazolja az a tény, hogy Németországban a kormány évi 27 milliárd euróval támogatja a megújuló energiákat, és a lakossági áram ára háromszorosa a hazai háztartási áramárnak. Emellett a megújulókat kiszámíthatatlan működésének szabályozása miatt drága energiátárolókat, tartalékkapacitásokat és új hálózatokat kell építeni.

Németországban már hatalmas tapasztalat halmozódott fel a nap- és

szélenergia téli működéséről. Extra gond, ha egyidejűleg van sötétség és szélcsend. Németországban körülbelül 600 ilyen óra van évente. 2017. januárban a németországi időjárást tizen-négy napon keresztül erős köd és szélcsend dominálta, a szél- és a napenergia alig termelt. Így a konvencionális erőműveknek kellett fedezni a német áramigény több mint kilencven százalékát. A németországi tényadatok bizonyítják, hogy a szél- és napenergia fontos a környezetvédelem szempontjából, de nem alkalmas alaperőművi feladatok ellátására, így nem válthat ki nukleáris erőművet.

Egy másik, állandóan felmerülő vád az atomellenes lobbis és egyes politikusok részéről, hogy Paks II egy „pénzlopásra kialakított szerkezet”. Ezt a vádat könnyű megcáfolni. A Paks II projekt egyaránt szolgálja az orosz és a magyar fél érdekét. A Roszatomnak szüksége van az EU-határokon belül egy sikeres, korszerű, korrekt áron termelő, határidőre elkészülő referencia-atomerőműre, míg Magyarországnak kiszámíthatóan működő, környezetbarát (szén-dioxidot nem kibocsátó) és olcsó áramot termelő erőműre van szüksége. Az érdekek ilyen összefonódása mindkét fél számára előnyös helyzetet teremt. A Roszatomnak ki kell jönnie a szerződésben előírt összegből, ráadásul úgy, hogy még nyeresége is keletkezzen. Vagyis ellenérdekelt azzal, hogy — mint azt Paks II kritikusai állítják — bizonyos magyar köröknek hatalmas összegeket szórjon ki tényleges ellenszolgáltatás nélkül. Úgyhogy teljesen téves az a vélemény, hogy az EU-pénzek beszükkülése, esetleges leállítás után Paks II pénzből fog „lébecolni” a kormány.

Valójában Paks II-t nem a „mi pénzünköl”, a mi adóbefizetéseinkből fogjuk kifizetni, hanem a Paks II által termelt áram eladásából keletkező jövedelemből. Persze ehhez szükséges, hogy a Paks II kihasználtsága elérje a kilencven százalékot.

Az új erőmű blokkjainak (3+ generációs) referenciája a kínai Tianwan atomerőmű AES-91 típusú blokkjai, illetve az orosz Novovoronyezs-II atomerőmű első üzemelő blokkja. Így szó sincs arról, hogy mint egyesek állítják, a Roszatom kísérleti erőművet épít. Az erőmű megépítésének szerződésben rögzített költsége 12,5 milliárd euró, ebből 10 milliárdot az orosz, 2,5 milliárdot a magyar fél fedez. A szerződés fixáras, sem anyagár-emelkedés miatt, sem munkabéremelés miatt nem módosítható. Az építés során úgynevezett mérőföldkövek (műszaki teljesítési egységek) vannak kijelölve, és a teljesítés után történik a kifizetés. Egy kifizetés esetén, ha száz feltétel van, mind a száznak teljesülnie kell. Minden számlát négy hazai szakmai hivatal ellenőriz, majd a végső elfogadást a Paks II-ért felelős miniszter aláírása jelenti. Ezután természetesen a Roszatom is elvégzi saját ellenőrzését.

A beruházás 55 százalékára EU-s közbeszerzést, versenytárgyalást kell kiírni. Célkitűzés, hogy a magyar beszállítók elérjék a negyven százalékot. Az számít magyar cégnek, amelyik itt van bejegyezve, itt a székhelye, itt

fizet adót. Már megkezdődtek a versenytárgyalások, a „turbina”-tendert a GE Hungary nyerte meg. Sajtóhírek szerint a turbinát a franciaországi Belfortban, az Alstom telephelyén gyártják le. A primer kört az oroszok építik meg, és ugyancsak ők gondoskodnak a védelmet biztosító konténment (betonkupola) megépítéséről. Az irányítás-technika elkészítője a Siemens, a Rolls-Royce vagy egy japán vállalat lehet. A Roszatom kiterjedt atomerőmű-építési tapasztalatokkal rendelkezik, pillanatnyilag tizenhat megrendelése van az arab világból, Törökországból és egyéb országokból.

**Paks II üzemeltetése igényel-e állami támogatást?** Hogy Paks II-nek kell-e majd támogatás, ahhoz hatvan évre előre tudni kellene az áramárakat és az egyéb költségeket régióinkban, ami képtelenség. De Európában a sok atom- és szénerőmű bezárása miatt a mostani kapacitásbőség helyett kapa-

citáshiány lesz, és az alaperőművi áramárak erőteljesen emelkedni fognak. Ezért a régióban szükség lesz Paks II áramára. Úgy véljük, Paks II nem szorul állami támogatásra. Sőt hosszú, hatvan-, esetleg nyolcvanéves működése alatt jelentős nyereséget fog termelni az ország számára. Ez igazolódott be a Paks II-ért felelős államtitkár brüsszeli tárgyalásai során, amelyek azt igazolták, hogy Paks II a privat szférában is elfogadható nyereség megtermelésére lesz képes.

**Mekkora függést jelent Paks II megépítése Oroszországtól?** Nem jelent orosz függést a nukleáris fűtőelemek Oroszországból érkező importja. Pakson két évre elegendő fűtőrud van betárolva. Szükség esetén két év alatt más szállítótól (angol, amerikai stb.) is lehet fűtőrudat kapni. Egy ilyen nagy, komplex beruházás esetén sok gond keletkezhet, de reméljük, a magyar villamosenergia-ellátásbiztonság kulcsszereplője lesz a Paks II erőmű.

Nagy szükség lesz rá mint a rendszer áramszünetek és a magas áramárak elkerülésének fő eszközére.

**A szerző az Energiagazdálkodási Tudományos Egyesület főtájtára**

## Egyre drágább a szélerőművek üzemeltetése Magyarországon

Az évek múlásával egyre többet kell költeni a hazai szélerőművek karbantartására. A magyarországi szélturbinák átlagos életkora tíz év, kötelező átvételi támogatást az egyes erőművek körülbelül tizenöt évig kapnak, míg egy turbina élettartama tizenöt-húsz év. Gazdaságos működtetésüket tovább rontja, hogy a szabályozás és a hazai természeti adottságok korlátozzák a szélkerekek méretét, teljesítményét, írja a Magyar Hírlap.

Magyarországon 2011 óta nem épült szélerőmű, az új kapacitások létesítése tenderhez kötött, és a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (MEKH) értesülései szerint a közeljövőben nem várható tenderkiírás. A MEKH adatai szerint a szélerőművek beépített kapacitása 328,9 megawatt (MW), a legkisebb szélerőmű beépített teljesítménye ötven kilowatt, míg a legnagyobb szélparké negyvenkilenc megawatt, a legelterjedtebb gépenkénti kapacitás pedig két megawatt.

Magyarországon a szélenergia hasznosítására leginkább alkalmas térség az északnyugati országrész, ezért található a szélerőművek kétharmada a Kisalföldön és környékén.

Egy erőmű gazdaságos üzemeltetésének, megtérülésének fontos alappillére az éves üzemóraszám, ami csak a szeles órák számát jelenti. A hivatal adatai szerint a magyar szélerőművek 2015. évi kihasználása 23,3 százalék volt, így az erőművek éves termelése közel 671 gigawattórát tett ki. Ezzel szemben Németországban a kihasználtság az elmúlt tizenkét hónapban 41,6 százalékos volt. A hátrányok egyike a működő szélerőművek zajszennyezése, többek közt ezért sem lehetséges azokat a lakóövezetek közelébe telepíteni. A 2016-ban kiegészült, szélerőművekre vonatkozó szabályozási keretrendszer többek között meghatározza a maximális zajkibocsátási értéket, előírja, hogy egy szélturbinatoronyba legfeljebb két megawattos villamos termelőegység építhető be, valamint a szélkerekek méreteit úgy határozza meg, hogy azok se a légi közlekedést, se a földfelszíni távközlési hálózatokat ne zavarják.

A MEKH felhívja még a figyelmet arra is, hogy az időjárásfüggő szélerőműveket Magyarországon nehéz megbecsülni – menetrendezni –, hogy mennyi energiát állítanak elő. A rendszer-integrációs költségek számos tételből tevődnek össze, s ezek nagy részét a fogyasztók fizetik. Hazánkban a megújulókat drága kiegyenlítési költségét döntő részben a villamosenergia-fogyasztók állják. A nagyobb kiegyenlítési költség mellett magasabb rendszerintű tartalékok is igényel, amelyet szintén a fogyasztók fizetnek a magasabb díjakkal. A jelentős mértékű, decentralizált, változótermelés szükségessé teszi az átviteli és az elosztóhálózatok fejlesztését, valamint jelentős hatással van a villamos energia hálózati veszteség mennyiségére is. Magyarország Megújuló Energia Hasznosítási Cselekvési Tervében 2020-ra 14,65 százalékos megújulóenergia-rezshar szerepel, a hazai energiafelhasználási profilhoz és a hazai adottságokhoz igazodóan a kormányzat a napelemek, a geotermális, hőszivattyús és helyi biomassza-alapú megoldásokat részesíti előnyben – húzta alá az energiahivatal. Rámutat, hogy egy naperőmű termelése jobban menetrendezhető, tervezhető. A 2016. év végén közel 2100 naperőmű létesítésére irányuló kérelem érkezett a MEKH-hez. Ez csaknem kétezer megawattnyi új, napelemes kapacitás kiépülését vetíti előre.

A jelentős technológiai fejlődés a szélturbinákat is elérte, s a ma telepített turbinák mérete átlagosan három megawatt. A korosodó hazai szélerőművek a közeljövőben komolyabb karbantartásra, felújításra szorulnak.

A felújítások során pedig mérlegelni kell a turbinák nagyobb teljesítményre cserélését is, azonban a hazai adottságok és a szigorú környezetvédelmi és településképi szabályozások nehezítik ezt – közölte a hivatal. Ráadásul a korábbi támogatási rendszer 2016 végi megszűnésével kötelező átvételi támogatás többé már nem vehető igénybe egy szélerőmű jelentős felújítását követően sem.

## A kormány naperőművet épít Pakson uniós támogatásból

A Felsőzsolcára tervezett naperőmű Pakson épül meg — tette közzé a kormány a Magyar Közlönyben, írta a [Napi.hu](#).

A kormány még augusztusban döntött arról, hogy az uniós Környezeti és Energetikai Hatékonysági Operatív Program (KEHOP) keretéből 3 milliárd 144 millió forintért építeni kellene egy naperőművet, most pedig arról döntött, hogy ezt az eredetileg kiszemelt Felsőzsolca helyett Paks Csampa nevű város-részén kellene kivitelezni.

A projekt beruházója az MVM Hungarowind Szélerőmű Üzemeltető Kft., a tervek szerint 73 920 darab napelem évi 20 millió 748 ezer kilowattóra (kWh) villamos energiát állít elő majd évente.

## Nyolc és fél ezer emberre lesz szükség a paksi bővítés csúcsideszakában

Mintegy 8500 szakemberre lesz szükség Paks II. építéséhez a kivitelezés csúcsideszakában, ezért kiemelt feladat a gyors kapcsolatfelvétel és együttműködés kialakítása a cégekkel — mondta a paksi atomerőmű két új blokkjának megvalósításáért felelős tárca nélküli miniszter Kaposváron.

**Süli János** a Kaposvári Vállalkozók Klubjának üzleti estjét megelőző sajtótájékoztatón úgy fogalmazott, hogy a projekthez tulajdonképpen a teljes építőipari vertikumra szükség van.

Ilyen mértékű építkezés még nem volt Magyarországon — mondta a miniszter, arra utalva, hogy a főépületek, azaz a reaktorépületek építéséhez 6 millió köbméter föld kitermelésével egy 17 méter mély gödröt ásna, a két új blokkba pedig egyenként egymillió köbméter betont „dolgoznak be”.

A miniszter utalt arra, hogy február végén megtörtént a munkaterület átadása a mintegy 80 felvonulási létesítmény építéséhez, jelenleg a tervek ellenőrzése, leadása folyik, amelyeket az Országos Atomenergia Hivatal bírál el nemzetközi szakértők bevonásával.

Legkorábban 2019 végén, 2020 elején lesz meg az engedély a reaktorépületek kivitelezésének megkezdéséhez — közölte.

**Gelencsér Attila**, Kaporvár és térsége fideszes, az áprilisi választásokon újrainduló országgyűlési képviselője arról szólt, hogy az üzleti est jó alkalom arra, hogy a gazdaság helyi szereplői tájékozzódjanak, tárgyaljanak a Paks II.-höz kapcsolódó beszállítói lehetőségekről.

# A DEMOKRÁCIA MEGSEMMISÜLÉSE

A demokrácia a biztonságra épül. A biztonság alapja pedig a rend, a kiszámítható élethelyzetek, a törvények tisztelete és betartása, amelyek segítségével elkerülhetők a fölösleges viták és félreértések. A szabadság, a manapság oly sokat emlegetett alapvető emberi jogok (szólás-, gyülekezési, vallásgyakorlási... stb.) mára alapvető feltételei a demokratikusan működő társadalmaknak. Miközben a szabadosság, ha mára el is felejtettük a régi bölcsességet, végzete, ha úgy tetszik, sírásója a civilizált világnak.

A demokrácia két irányból sérülhet. Egyfelől egy diktátor színre lépése alakíthat ki a demokratikus berendezkedéssel ellentétes kormányzási formát. Az önkényuralomban az állami főhatalom forrása nem a népakarat. Ugyanakkor a XX. század történelmi folyamatai arra is rámutatnak, hogy a demokráciadeficit bekövetkezhet ak-

kor is, ha egyes kisebbségek – ez esetben szinte mindegy is, hogy milyen értelemben állnak szemben a többségi társadalommal – vindikálhatnak maguknak nem természetes többletjogokat.

Mára kollektív tapasztalataink bizonyítják, hogy a parancsuralmi rendszerek és a kisebbségi terror jelentette kilengésekre nem ad megfelelő választ sem a kommunista ideológia, sem a liberalizmus, azaz sem a közönségi, sem pedig az individualista szabadságizmény. Mindkettő részgazságokat abszolutizál, az egyik a közönséget, a másik a szabadságot isteníti. Így bár az eszme nem ezt hirdeti, pusztán formálisan egyenlő minden ember anyagi és szellemi értelemben. A kommunista ideát ráadásul nemcsak meghaladta a történelem, hanem arra is bizonyítékot szolgáltatott, hogy vezetői, fő ideológusai egyike mindig

„kiemelkedik” a munkásosztály tagjai közül, hogy egyszemélyi diktatúrára változtassa az egyenlőség társadalmát.

Amennyiben a demokráciát a biztonság – mint alapvető feltétel – szempontjából vizsgáljuk, lényeges leszögezni, hogy a biztonság fogalomrendszere nem minősíthető. Nincs ugyanis elégséges, ahogy nincs túlzott sem, és ahogy nincs jobboldali, úgy nincs baloldali biztonság sem. Csak biztonság van. Mely állapot sem mennyiségileg, sem irányultságban, csakis szakmaiságában kezelhető.

A biztonságban nincs igazán megfelelő ellentétpárja sem, hogy a hiánya mit eredményez, azzal mégis mindenki tisztában van. Veszélyt, zavart, olyan állapotokat, ahol automatikusan jelentkeznek a rendtelenség tétele. És ha már a fogalmaknál tartunk, az általunk ismert és gyakorolt demokrácia fogalmát is az ókori görög filozófusoktól kezdődően sokan és sokféleképpen próbálták definiálni. De az olykor eltérő meghatározások mindegyike olyan politikai rendszert ír körül, amely biztosítja a törvények betartásának a szabadságát. Vagyis a törvények előtt mindenki egyenlő nemre, fajra, bőrszínre tekintet nélkül, amennyiben eleget tesz a jogrendszer előírásainak.

Napjaink Európájában viszont azt tapasztaljuk, vannak, akik a szabadság nevében élnek vissza a többség jóindulatával, és kérdőjelezzik meg a normális világ működésének alapértékeit. Jogvédők sértik a törvényeket, és erre buzdítanak másokat. Politikusok nyíltan képviselik a tőkét a választói érdekeivel szemben. Túlfizetett médiamunkások válnak az objektív tények elárulóivá, és lesznek dezinformációk terjesztői. Mindezt a demokrácia nevében, olykor zavarbaejtően meggyőző határozottsággal teszik, mivel biztosak saját és az őket a háttérből irányítók erejében.

„A pénz hatalom sokkal zarnokibb, mint a Monarchia, arcátlanabb, mint a diktatúra, önzőbb, mint a bürokrácia. Titkos szervezetek fognak uralkodni, hogy elítélteket gerjesszenek az emberekben. A vagyon csak néhányak kezében összpontosul, a köztársaság pedig megsemmisül.” (Abraham Lincoln, 1865)

„Az egész világon szembe kell néznünk egy masszív egységes és könyörtelen összeesküvéssel, amely elsősorban rejtett módszerekkel növeli

a befolyási övezetét: beszivárgással a megszállás helyett, felforgatással a választások helyett, megfélemlítéssel a szabad döntés lehetősége helyett, inkább éjszakai gerillákkal, mintsem katonákkal nappal.” (J. F. Kennedy, 1961)

A két amerikai elnök ellen elkövetett és a halálukkal járó merényletek okai nem fent idézettek kijelentéseik voltak, hanem az azokból fakadó tetteik. Azaz hogy mindketten megpróbálták szembe szállni az általuk jelzett természetellenes hatalommal. Mert a demokrácia ellenségei, ha sokszor láthatatlanok is, tetteikben mégis könyörtelenek.

Emberek millióinak életét teszik tönkre azzal, hogy feldőljenek otthonaik, földönfutóvá téve ártatlan tömegeket, azzal, hogy civilizációkat akarnak mesterségesen összekeverni, amely folyamat feszültsége törvényszerűen vezet robbanáshoz és polgárháborús konfliktusokhoz azzal, hogy létezésünk alapértékeit, identitásunkat, meggyőződésünket becsméri és próbálják kiüresíteni belőlünk. Az idézetek keletése alapján több mint 150 éve tartó elfogadhatatlan folyamat a közelmúltban intenzív sebességre kapcsolt.

Kitervelői immáron látható hadsereget, politikusokat, pártokat, médiamunkásokat, NGO-szervezeteket aktivistáit, iszlám fundamentalistákat, vallási fanatikusokat gyűjtöttek és küldtek harcba a totális hatalom megszerzéséért, amelynek látható akadálya demokráciánk, a normális, extremitásoktól mentes, kiszámítható, lehet, hogy szerény, de becsületes életünk.

A J. F. Kennedy által jelzett éjszakai gerillák már nappali harcosok, akik minden eszközzel feldőljenek minden napjainkat. Ha kell, robbantanak és gyilkolnak, de többnyire csak zaklatnak. Tehetik, hisz a fehérgallérosok támogatják és védik a törvénytelen akcióikat. Próbálják lehetetlenné tenni azok munkáját, akiknek a demokrácia klasszikus formája a kívánatos.

És persze nagy bajt vesznek a fejükre azok a politikusok, akik nem csupán lerántják a leplet a támadókat akaratáról, hanem tenni is akarnak ellene (lásd: Lincoln és Kennedy). A tanulság viszont az, hogy miközben ők kevesen vannak, elképesztő hatalommal a kezükben, ezzel egy időben mi sokan vagyunk, elképesztő akarattal a lelünkben.

Földi László

## A LIBERÁLISOK ÉS A KERESZTÉNY IRGALOM

Európa mai szellemi állapota, a valódi keresztény értékektől való eltávolodása elsősorban a liberalizmus terjedésének következménye. Köztudott, hogy a liberalizmus már születésekor, a nagy francia forradalom idején fel akarta számolni a kereszténységet. A konzervatívizmus atyja, az angol Edmund Burke a forradalom keresztényellenessége miatt arra figyelmeztetett: „ha felfednénk meztelenségünket a keresztény vallás eldobásával, mely mindeddig büszkeségünk és vigaszunk, s közöttünk és más nemzetek körében is a civilizáció egyik fő forrása volt, attól tartunk (mivel tudatában vagyunk annak, hogy lélekben nem lehet sokáig üresség), hogy helyét barbár, veszedelmes és alantas babona fogja elfoglalni.”

A francia forradalom hármas jelszava – „Szabadság, egyenlőség, testvériség!” – a keresztény tanítással teljesen össz-

hangban áll. Ha azonban a keresztény vallást kiemeljük mögül, pusztítóvá válik, hiszen megszűnik az a viszonyítási pont, amelyhez illeszkedve ezeket az elveket a gyakorlatban építő jelleggel lehet alkalmazni. A jelszavak kiüresedésével a francia forradalom is vad vérengzésbe torkollott

A liberalizmus mai szószólói teljesen elfelejtették a klasszikus liberális elvek eredeti értelmét. A szabadság eszméjét és emberi jogokat a saját, fékek és ellensúlyok nélküli zarnokságuk szolgálatába állították, és úgy tűnik, ismét a fejükbe vették, hogy eltörlik a kereszténységet, amely természetellenes elveik terjedését gátolja. Nyugat-Európában ezért a migránsok vallási érzékenységére hivatkozva eltávolítják a keresztény jelképeket, a keresztény ünnepek eredeti értelmét pedig meg akarják változtatni. Sokan ezt a nyugat-

európaiak önfeladásaként értelmezik. Valójában ez a liberalizmus diktatúrája, amelynek hívei ujjongva szedik le azokat a keresztény jelképeket, amelyek az „Isten, haza, család” hármas jelszavát hirdetik a globalizációval, a fogyasztói társadalommal, a számtalan nemi identitással szemben.

Az EU bürokratái, akik az idegen kultúrájú migránsok befogadását és szétosztását erőltetik, nem voltak hajlandók a lisszaboni szerződés preambuluma foglalnivalóira a kereszténységre való utalást. Másfél százados iszlám uralom és fél évszázados kommunista diktatúra után a liberális ellenségben még csoda, hogy maradt annyi keresztény szellemiség Magyarországon, hogy az alaptörvény elismerje a kereszténység nemzetmegtartó szerepét. Ez a nemzetmegtartó szerep irritálja leginkább a liberálisokat, akik a bevándorlás segítségével kívánják felszámolni a nemzetállamokat.

A liberálisok keresztényellenessége nyilvánvaló, alattomos módon azonban a bevándorlás elősegítése érdekében éppen a kereszténység irgalomra és szeretetre vonatkozó tanítására hivatkoznak, amelyet a saját céljaik elérése érdekében kiforgatnak eredeti összefüggéseiből. Jézusnak van egy mondata, amelyet a migrációval kapcsolatban az első helyre kellene helyezni: „Adjátok meg a császárnak, ami a császáré, és Istennek, ami az Istené!” (Mk 12,17). Jézus tehát mind a világi szabályok, mind a vallási előírások betartását megkövetelte.

Ha visszagondolunk 2015 nyarára, a migránsok nemcsak a menedéjogi szabályokat szegték meg, hanem számos bűncselekményt is elkövettek, magatartásukkal nagymértékben veszélyeztetették a közrendet és a közbiztonságot. A schengeni szabályok által előírt kötelezettségek teljesítése mellett a kerítés az ország területének és lakosainak a védelmét is szolgálja.

A liberális jogvédő szervezetek mégis mindent megtesznek, hogy megsemmisítsék a fizikai és jogi határzárakat, és felszámolják a tranzitónákat, ahol többek között a terroristagyanús személyeket is ki lehet szűrni. A bevándorlás pártolói nem érdeklődnek a magyar állampolgárok biztonsága, csak az, hogy lebontsák az EU külső határait, ami a nyílt társadalomeszméjének a megvalósítását és az európai nemzetállamok megszűnését vonná maga után. Tevékenységüket az emberi jogok és a jogállamiság féltésével álcázzák. Valójában a menekültek sorsa sem érdeklődte őket, hiszen a nyitott határokon az üldözöttek után az üldözőiket is beengedték Európába.

Orbán Viktor többször figyelmeztetett arra, hogy az európai politikusok felelőtlen kijelentésekkel ne csábítsanak további potenciális gazdasági bevándorlókat arra, hogy életüket veszélyeztetve útra keljenek. Ilyen csábítás az elosztási kvóta is, mert azt a benyomást kelti, hogy bármennyien jöhetnek a kontinensre, befogadásra találnak. Az ENSZ készülő migrációs javaslata szintén szívó hatást eredményez Európa felé. Érdekes, hogy mind az unió intézményekben, mind az ENSZ-ben mennyire ragaszkodnak a bevándorlást ösztönző ostoba ötletekhez!

Magyarország miniszterelnöke a keresztény Európa védelmében elsőként mondott nemet a liberalizmus álszent, megtévesztő propagandájára és az ezzel támogatott illegális bevándorlásra. Az európai választási eredmények azt mutatják, hogy egyre többen osztják a véleményét.

Gedeon Magdolna

A szerző jogász, egyetemi docens

## FELHÍVÁS

**A New South Wales-i Magyar Szövetség kezdeményezésére elindítjuk a Vándorbölcső Programot**

E nemes felajánlásban Ausztrália minden állama önállóan vesz részt.

Miről is szól ez a program?

Magyarországi mintára, **Sepsiszéki Nagy Balázs** által kezdeményezett program célja a **gyermekvállalás ösztönzése**.

Miután felvettük Balázssal a kapcsolatot, és jeleztük a programban való részvételi szándékunkat, itt közöljük hozzánk intézett levelét:

„Legszébb magyar ellenállás a bőséges gyermekáldás!”

**Kedves ausztráliai magyarok!**

Alulírottak hetedik esztendeje lakunk az Úz-völgyében, egy havasi tanyán. Május elejére várjuk a harmadik gyermekünket. Az első két gyermekünk a kórházból való hazahozatal után Mózes-kosárban, majd gyermekágyban lett elhelyezve. Most úgy döntöttünk, hogy a harmadik babánkat 6 hónapos koráig bölcsőben fogjuk elhelyezni, ringatni. Amikor elmentem Sepsiszentgyörgyre **Veres Ferenc** asztalosműhelyébe, és megrendeltem egy bölcsőt, akkor meséltem neki arról, hogy Magyarországon működik egy vándorbölcső mozgalom.

Beszélgetésünk után felajánlotta, hogy ha én rendelék egy bölcsőt, akkor ő ad még egyet ajándékba, és indítsunk el mi is vándorbölcsőket.

Jelenleg 3 bölcső van legyártva, és még 22 bölcsőre kaptunk támogatást. **Két felajánlás Sydneyből már megérkezett.**

Egy bölcső ára matraccal együtt 300 lej, kb AU \$100.

Aki hozzájárul egy bölcsővel a programhoz, annak a neve felkerül a bölcsőre, s majd ugyanúgy az összes kisbabáé, akiket a bölcsőben ringattak. Hiszünk abban, hogy egy bölcső legkevesebb 10 kisbabát ki fog szolgálni, de valószínűleg ennél többet.

A programot a Csinódból 2015-ben indított **Gyarapodó Magyarság Mozgalom** keretében működtetjük, együttműködve a magyarországi **Három királyfi, három királylány mozgalommal**.

Magyarországról is kapunk bölcsőket, és küldünk is vissza Budapestre,

Szigetszentmiklósrá és Csepelre. **Ezzel is erősítjük az együvé tartozásunkat.** Bölcső felajánlást bárholnan fogadunk, akár már meglévő és kinőtt, használaton kívüli bölcsők formájában is, vagy egy új bölcső beszerzésére.

A vándorbölcső program hivatalosan március 24-én indult a csinódi ökömenikus Gyümölcsoltó Boldogasszony kápolnától, és erről a Duna TV is tudósított. A program fővédnöke a Nemzetstratégiai Kutatóintézet elnöke, **Szász Jenő** és felesége **Ildikó** asszony. Ők három gyermeket nevelnek példás módon Székelyudvarhelyen.

Úgy látjuk, hogy egy ember vagy szervezet legfeljebb 20-25 bölcső menedzselésére képes. Ezeket a vándorbölcsőket nyomon kell követni, lehetőség szerint templomokban, közösség előtt átadni és továbbadni, hogy ezzel is motiváljuk a gyermekvállalást.

Mi a bölcsők kihelyezését és nyomon követését vállaljuk, valamint az e bölcsőkben ringatott gyerekeknek találkozó szervezünk a kertünkben lévő kápolnában.

Szerencsésnek tartanánk ennek a mozgalomnak egész Erdélyre való kiterjesztését. Ehhez keressük a partnereket: egyesületeket, alapítványokat, egyházközösségeket vagy akár lelkes magán személyeket.

Bízva abban, hogy a távoli Ausztráliában is partnerekre találunk ebben a számbeli gyarapodásunkat célzó ügyben, szeretettel:

**Sepsiszéki Nagy Balázs**  
író, néprajzkutató  
és **Nagy Erika** tanítónő,  
angolszakos tanár

Minden ezzel kapcsolatos információért kérjük keresse a New South Wales-i Magyar Szövetséget.

Rozgonyi Magdi Email:  
rmagdi@optushome.com.au  
Mobil: 0404 118 902

Köszönettel,  
**Rozgonyi Magdolna**, elnök  
New South Wales-i Magyar Szövetség

## MAGYAR CÍMTÁR

NSW-I MAGYAR SZÖVETSÉG, SZERVEZETEK, EGYESÜLETEK, EGYHÁZI KÖZÖSSÉGEK, ISKOLÁK

NSW-i Magyar Szövetség, Elnök Rozgonyi Magdolna, Mobil Tel: 0404 118 902.  
E-mail: rmagdi@optushome.com.au Titkárság 0404 118 902. Email: hcns@outlook.com  
— Délvidéki Magyar Szövetség, 31 Glendenning Rd. Glendenning, NSW 2761, Tel.: 9675-2103. Piri József Email ajpiri@bigpond.com Mobil: 0419 203 154  
Magyar Ház, 1–5 Breust Pl. Punchbowl 2196, T.: 9759 6974, Email balazs@tpg.com.au  
— Szent Erzsébet Otthon, 1 Symonds Rd. Dean Park 2761, Tel.: 8818-8501, Email: judith.gonyesehacf.com.au — Hungarian (Magyar) Social Club, 706–708 Smithfield Road, Edensor Park NSW 2177. Tel.: 0414 672 155 Email: info@hungariansc.com.au — Magyar Rádió Mozaik Sydney, Ilosvay Gusztáv 0412 264 890 Email: parbaj61@gmail.com

### Társadalmi és karitatív szervezetek:

Szent Erzsébet Karitás Társaság, 120 Parramatta Rd. Ashfield 2131, Tel.: 9799 5469. Mobil: 0401 579 806 Email: seanst1@optusnet.com.au — Ausztráliai Magyar Kisebbségi Alap, Bánki Éva 118 Boronia Rd. Greenacre NSW 2190, Tel.: 9793 2789. Mobil: 0425 373 710 Email: vebanki@tpg.com.au

### Bajtársi szervezetek

Magyar Harcosok Bajtársi Közössége (MHBK) Főcsoport vezető vn Tassányi József. Mobil: 0421 039 925. Email: vjzsef@lycos.com

### Magyar egyházközösségek és lelkészek:

— Magyar Református Egyház, Nt. Péterffy Kund, Tel.: 4751-7860, Mob.: 0416 370 100, Email: mresydne@yahoo.com.au Cím: 114 Hamrun CCT, Rooty Hill 2766.

### Magyar Iskolák és Ifjúsági Szervezetek

Flemingtoni Magyar Iskola, Exeter Rd. Homebush West, NSW 2140, Igazgató Harasta Emőke, 0421048890, Email: eharasta@hotmail.com  
Bankstowni Állami Magyar Középiskola, Mona Street, Bankstown, NSW 2200, Sólyom Judit, Tel.: 9314-0247. — Magyar Cserkész Otthon, Dutton Centre, 40 Augusta Street, Strathfield, Tel.: 0427 221 537. —

## SZAKMAI CÍMTÁR

### Külképviselő

Magyar Nagykövetség. Cím: 17 Beale Crescent, Deakin, ACT 2600. Email: consulate.cbr@mfa.gov.au

Internet website: <https://canberra.mfa.gov.au/>

Telefon: (02) 6282 3226 és (02) 6282 2555  
Fax: (02) 6285 3012

Ügyfélfogadás: hétfő, szerda, 09.30 – 15.30, előzetes bejelentkezés alapján.

Telefonos ügyfélszolgálat: hétfőtől péntekig 09.30 – 12.00

### Cukrászat:

Sweet Kiss Cake Shop, 343-345 Clovelly Rd. Clovelly 2031, T.: 9664-2654

Wellington Cake Shop, 157 Bondi Rd. Bondi 2026 (Opp. Wellington St.) Tel.: 9389-4555.

### Étterem

Corner 75 magyar étterem 75 Frenchmans Rd. Randwick NSW 2031 Tel: 9399 5712

### Ügyvéd:

A. B. Török & Company, Level 1, 9 Burwood Rd. Burwood 2134. Tel.: 0419428933, Fax: 63550243.

### Magyar italok

Goulburn Wine & Spirits 9 Brisbane St. Darlinghurst 2010 Tel 9264-8459, fax 9264-8941.

### Tévé antenna szerelő

DUNA tévé és egyéb digitális antennák, csatornák beállítása. Telefon: Géza 0412-358-460

### Orvos:

**Orthopéd Sebész**  
Dr Somor Zoltán, Térd, csipő és egyéb mozgásszervi betegségek sebész kezelése Tel: [02] 9598 6777 Level 2, Kirk Place 15. Kensington St. Kogarah 2217. www.stgeorgehipandkneeclinic.com.au

### Fogorvos:

Dr. Oliver Szakáll, 14 Hillend Rd. Doonside, 2767. Tel.: 9622-4177.

### Szállító, Költöztető:

OSS (World Wide Movers Pty. Ltd.) 36–38 Bearing Rd. Seven Hills, 2147 T:(02) 8825 9300, Fax: (02) 8825 9333.

### Tolmács, Fordító:

Bárány Márta, Tel: 9211 3664, Fax: 9280 0340



### Melbourne-i Konzuli Iroda

elérhetőségei:  
Cím: 123 St. Georges Rd., Nth. Fitzroy, VIC 3068 (Bocsai Rózpont)  
E-mail: [consulate.mel@mfa.gov.au](mailto:consulate.mel@mfa.gov.au)  
Honlap: [www.mfa.gov.au/melbourne/let/melbourne/hu](http://www.mfa.gov.au/melbourne/let/melbourne/hu)  
Bejelentkezés előzetes időpontra foglalás alapján munkanapokon 13:00-16:00 óra között az alábbi telefonszámon: (03) 9486-3397

## HÍREK - HÍREK - HÍREK - HÍREK - HÍREK - HÍREK - HÍREK -

Új törvényt készít a civil szervezetekről, azok működésének és gazdálkodásának ellenőrzésére a Peter Pellegrini vezette új szlovák kormány — írta saját információkra hivatkozva a pozsonyi Új Szó, weboldalán megjelent cikkében.

A szlovákiai magyar nyelvű napilap cikkében leginkább azokra az utalásokra hivatkozik, amelyeket Bugár Béla — a hárompárti szlovák kormánykoalíció legkisebb pártjának, a Most-Híd vegyes pártjának az elnöke — a portálnak adott interjújában tett. A politikus szerint „lesz egyfajta érdeklődés” a civil szervezetek finanszírozása iránt, s ez a kérdés már fél éve téma a koalíciókban belül.

Háttérinformációk szerint a szlovák kormánykoalíciókban belül már régebben igény mutatkozik arra, hogy átláthatóbbá tegyék a civil szervezetek finanszírozását, de konkrétumok eddig nem kerültek nyilvánosságra.

A Szlovákiában működő civil szervezetek között jó néhány olyan — főként külföldi háttérű — van, amelyek már hosszú évek óta erőteljes véleményformáló és érdekvédelem-teremtő tevékenységet folytatnak Szlovákiában és nagy teret kapnak a nagyrészt külföldi tulajdonban lévő szlovákiai sajtóban.

Több szlovákiai közéleti szereplő állítja: ezen szervezetek tevékenysége, kapcsolatrendszere és becsülhető anyagi háttere jelentős eltérést mutat a kizárólag kormányzati forrásoktól és az adófelajánlásoktól függő, gyakran finanszírozási gondokkal küszködő hazai civil szervezetekétől.

Ez utóbbival kapcsolatban az új szlovák kormány kulturális minisztere — a belpolitikai válság idején a kormányból önként távozó Marek Madaricot felváltó — Lubica Lassáková a napokban azt a véleményt fogalmazta meg, hogy „a civil szektor nagyon gazdag azokhoz a forrásokhoz képest, amiket feltüntet.” Lassáková — aki később a sajtóban rázúduló kritika miatt bocsánatot kért ezen kijelentéséért — azt is mondta, hogy egyes civil szervezetek „tenge-

rentúlról érkező” forrásokkal rendelkezhetnek, s utalt arra is, hogy vannak bizonyos arra utaló jelek, hogy azokon keresztül külföldi érdekvédelem-teremtés, „független államok politikájába való beavatkozás” zajlik.

Hasonló, de még erőteljesebb megfogalmazással élt korábban — az újságíró-gyilkosság után kialakult belpolitikai válság következtében posztjáról távozni kényszerült — Robert Fico volt kormányfő.

Fico az újságíró-gyilkosság után történeteket többször is olyan, az állam teljes destabilizációjára tett kísérlet részének nevezte, amelynek „forgatókönyve nem Szlovákiában íródott” és rákérdezett arra is, hogy az Amerikából hazatért vállalkozóként elnökké választott Andrej Kiska, akit tanácsadói keresztül Soros György által támogatott szervezetekhez közel állónak tartanak, miről tárgyalt az amerikai milliárdossal tavalyi találkozásán. A volt kormányfő ezen kijelentésével azt sejtette, hogy a találkozó, és a különböző civil szerveződések által támogatott több tízezres tüntetésekkel kísért szlovák belpolitikai válság kialakulása között összefüggés lehet. Ezután néhány szlovákiai liberális lap jelezte: a jövőben nem számolnak be Fico olyan megnyilatkozásairól, amelyekben Soros Györgyöt említi.

\*\*\*

Az orosz külügyminisztérium szerint Nagy-Britanniának „valamivel több mint ötvennel” kell csökkentenie oroszországi diplomáciai képviselői alkalmazottainak a létszámát a Szkripal-ügy kapcsán kibombant vizsály miatt — közölte szombaton Marija Zaharova orosz külügyi szóvivő.

„Azt kértük, hogy legyen egyenlőség. A briteknek ötvennel több diplomatájuk van, mint az oroszoknak” — mondta Zaharova a Reuters hírügynökségnek. Arra a kérdésre, hogy ebből adódóan akkor Londonnak pontosan ötven diplomatáját kell-e majd hazahívnia, az orosz szóvivő azt felelte: „valamivel több mint ötvenet”.

## Legnagyobb román nemzeti ünnep

(Első rész)

Már teljes gőzzel készülnek az oláhok (itt a politikailag- helyes „haladók” tiltakoznak az oláh szó miatt, amire az egyszerű válasz csak az, hogy ha ez a megnevezés jó volt Petőfinek és József Attilának akkor szerény magunknak is megfelel. Egyébként az angol térképeken a Havasalföld mint Wallachia azaz Oláhország van feltüntetve, és olasz nyelven Mozart Così fan tutte operájában az egzotikus vendégeket vallacinnak azaz oláhoknak nevezi a szövegíró Lorenzo da Ponte.)

Nemrég bekapcsolódott ebbe a százéves évfordulóba a román miniszterelnök is. A magyarok felé kinyújtott kézfogásban minden szép és jó van a megbékéléstől a sorsközösségtől a közös jövőig, — vagyis mindent megpróbálnak arra buzdítani a magyarokat, hogy vegyenek részt az Erdély és a Partium elrablását ünneplő rendezvényeken. Ezeket persze a magyar résztvevők csak mint az oláh nacionalizmus szótlán kulcszák ülnének, ezért Kelemen Hunor RMDSZ elnök úgy

Az orosz külügyminisztériumban közölték Laurie Bristow brit nagykövettel, hogy Nagy-Britanniának egy hónapon belül azonos szintre kell csökkentenie oroszországi diplomáciai képviselői alkalmazottainak létszámát azzal, ahány orosz külszolgálatos brit területen dolgozik. Az orosz tárca akkor konkrét számokat akkor még nem közölt.

A Szergej Szkripal volt orosz-brit ketős ügynök és a lánya elleni gyilkossági kísérlet miatt London már kiutasított 23 orosz diplomatát, amire Moszkva szimmetrikus válaszlépésekkel reagált. Washington az ügy miatt 60 orosz diplomata kiutasítását, valamint Oroszország-seattle-írókonulátusának bezárását rendelte el. Oroszország erre bejelentette, hogy kiutasít 60 amerikai diplomatát és bezárja az Egyesült Államok szentpétervári konzulátusát. Számos további állam, köztük Magyarország utasított ki orosz diplomatákat a Nagy-Britanniával vállalt szolidaritás jeléül.

London a merénnyel szemben gyanúsította meg, Moszkva azonban visszautasította a vádak.

\*\*\*

Kiderült, hogy miért ölhetett az önévezető autót

A Volvo gyári beszállítója azt állítja, hogy az Uber kikapcsolta az autót gyárilag beépített biztonsági rendszerét, hogy a saját szoftverét tesztelhesse.

2018. március 18-a úgy vonul majd be az autózás történelemkönyvébe, mint az első nap, amikor egy önévezető autót halálos gázolást követett el.

Mint ismeretes, az Egyesült Államok Arizona államában, a Phoenix külvárosában, Tempében bekövetkezett balesetben a 49 éves Elaine Herzberg épp tolta át a kerékpárját egy négysávos úton a sötétben, amikor az Uber által speciálisan átalakított Volvo XC90 önévezető prototípus fékezés nélkül üttette el. A nő a kórházba szállítás után vesztette életét.

Nagy valószínűséggel akkor sem lehetett volna elkerülni a balesetet, ha

tisztában volt a román hadsereg fosztogatásával. Többek között utasítsa a románokat hogy:

— azonnal szolgáltatassák vissza tulajdonosának az összes jelenleg román kézben levő magántulajdont mint például személygépkocsik, lovak, hintók amelyek magánszemélyek tulajdonában vannak.

— azonnal szüntessék be bármilyen készlet vagy tulajdon rekviválásait vagy eltulajdonítását.

A rekviválásai és rablási tilalom ellenére augusztus 25-én Bandholtz tábornok az Állami Vasuti üzemből 135 megrakott teherautó és 25 rakodó teherautónyi elszállításra szánt üzemfelszerelést mentett meg.

A Tigris névvel becézett francia elnök Clemenceau nem tartotta be ígéretét, nem védte meg bennünket az oláhoktól, a Dunántúlt is megszállták az oláhok, kivéve a Balaton környékét ahol Siófoknál Horthy Miklós toborozta a Nemzeti Hadsereget. A Tiszától keletre fekvő területet csak jóval a trianoni rablóbéke után ürítette ki a román hadsereg. A „Tigrisnek” fontosabb volt Magyarország lefegyverzése mint az oláhok rendbetartása.

(Folytatjuk)

Kroyherr Frigyes

# HÍREK - HÍREK - HÍREK - HÍREK - HÍREK - HÍREK - HÍREK - HÍREK - HÍREK - HÍREK - HÍREK

ember vezette volna az autót, de a videofelvétel alapján az is tény, hogy a vezetőülésben ülő Uber alkalmazott nem figyelte az utat, és a kocsibiztonsági rendszerei sem jeleztek veszélyt.

## Mossa a kezeit a Volvo gyári beszállítója

A Volvo beszállítójának, az Aptivnak a szóvivője bejelentette, hogy az ütközéskor nem volt aktív a kocsigyári ütközésmegelőző rendszere, ami a becsapódást mérsékli és — bizonyos esetekben — meg is akadályozza, és ami a gyalogosokat, kerékpárosokat és a nagyobb testű állatokat is képes észlelni. A Delphi leányvállalatoként működő Aptiv azért tartotta fontosnak ezt közölni, mert ők a beszállítói az XC90-es típus radarjainak és a szélvédőbe épített kameráinak is.

„Nem akarjuk, hogy az emberek összezavarodjanak, vagy hogy azt higgyék, a baleset annak a technológiának a hibájából következett be, amit mi szállítunk a Volvónak” — mondta Zach Peterson, az Aptiv szóvivője. „Egy szériaállapotú Volvo XC90 biztonsági rendszerének semmi köze ahhoz, amit az Uber használ” — tette hozzá.

Az Uber nem kommentálta a bejelentést, és a Volvo is kivár addig, amíg a nyomozás kétséget kizáró módon meg nem állapítja a baleset valódi okát. Mindenesetre a tempei rendőrség már úgy nyilatkozott, hogy nagy valószínűséggel a gyalogos lehet a hibás, mert a sötétből lépett elő, és nem gyalogátkezőn haladt.

Az Intelhez tartozó Mobileye cég is érintett az ügyben, ugyanis ők szállítják be a szenzorokat és a chipkészleteket a Volvo gyári ütközésmegelőző rendszereihez. Azt állítja a cég, hogy az arizonai rendőrség videofelvétele alapján a saját technológiájuk egy másodperccel az ütközés előtt képes

lett volna felismerni a gyalogost, pedig a videó minősége nem volt túl jó. Ennyi idő alatt természetesen nem tudott volna megállni az autó, de a sebességét tudta volna csökkenteni, így nagyobb eséllyel élte volna túl a balesetet az asszony.

## Mindenhol felfüggesztették a teszteket

Doug Dacey, Arizona kormányzója a baleset után levélben megkereste Dara Khosrowshahit, az Uber vezérigazgatóját, amelyben azt írta, hogy felzaklatta az esetről készült videofelvétel, amely számos kérdést vet fel az önvezető autók arizonai tesztelésének folytatásával kapcsolatban.

„Kormányzóként nekem az emberek biztonsága az első. Az állam lakosainak érdekében arra utasítottam az Arizonai Közlekedési Hatóságot, hogy függeszték fel az Uber engedélyét az önvezető autók tesztelésére és használatára vonatkozóan Arizona közútjain” — jelentette be később Dacey.

„Együtt érzünk az áldozat családjával, és együttműködünk a helyi hatósággal, hogy kiderüljön, mi történt” — reagált a Twitteren Khosrowshahi, Uber első embere. Adták hírül, hogy a vállalat már meg is egyezett az áldozat családjával, így nem lesz per, ugyanakkor az egyezség részletei titkosak.

A baleset után a cég egyébként magától is felfüggesztette a tesztelést nem csak Arizonában, hanem Pittsburghben, San Franciscóban és Torontóban is. Sőt, az Uber rendszerébe a chipkelet szállító Nvidia is felfüggesztette az egész világon az önvezető autók közötti tesztjeit. Tempében, ahol a baleset történt, már 13 hónapja futottak önvezető Uber-autók az utakon, nem csak Volvók, hanem Fordok is. Eddig egyetlen komolyabb baleset történt, de abban nem sérült meg senki, és ott egyértelműen a másik autó sofőrje volt a hibás,

mert nem állt meg egy kereszteződésnél.

## Óvatosságra int a Volvo elnöke

A Volvo tulajdonosának (és március óta a Daimler legnagyobb részvényesének), a kínai Zhejiang Geely Holdingnak az elnöke, Li Shafu is megszólalt az ügyben. Véleménye szerint a baleset rávilágított arra, hogy az önvezető rendszereket fejlesztő iparágak óvatosan kell megtennie a következő lépéseket ezek után. Szerinte ez az eset akár egy évvel is visszavetheti az automatizált vezetéssel kapcsolatos fejlesztéseket a világon.

„Egy baleset ki tud végezni egy egész iparágat. Éppen ezért óvatosan kell folytatnunk” — nyilatkozta Li egy Volvo által szponzorált, automatizált és összekapcsolt autókról szóló eseményen. „Ez a baleset emlékeztet minket arra, hogy akármilyen gyorsan is fejlesztünk, az első számú prioritásnak a biztonságunknak kell lennie. Ha nem lehet garantálni a biztonságot, akkor nem kaphatnak engedélyt az önvezető autók” — tette hozzá.

Hakan Samuelsson, a Volvo vezérigazgatója szerint nem az a megoldás, hogy nemet mondunk a technológiára, mert a legtöbb balesetben az emberi tényező nagyobb szerepet játszik.

A technológia még mindig a legjobb módszer a balesetek számának csökkentésére — nyilatkozta Pekingben az Automotive News-nak.

Egyébként a kínai kormányt nem nagyon hatotta meg az arizonai halálos gázolás, ugyanis épp pár nappal utána adtak engedélyt a Baidu nevű techóriásnak arra, hogy önvezető autóit kínai nagyvárosok utcáin tesztelhesse. Nyilván nem akarnak lemaradni a fejlesztési versenyben, amit az olyan Szilícium-völgyi tech-cégek vezetnek, mint a Tesla, az Uber, és a Google-höz tartozó, az Uberrel folyamatosan pereskedő Waymo.

Utóbbi vezérigazgatója, John Krafcik egyébként úgy nyilatkozott a halálos baleset után, hogy az ő önvezető autójuk jó eséllyel kezelni tudta volna a veszélyes helyzetet. A Waymo egyébként már működtet egy autonóm taxiflottát Phoenix külvárosában, Chrysler mikrobuszokat használnak.

## Több tízezer olyan Volvót vesz az Uber, ami gázolt

Az Uber és a Volvo tavaly novemberben jelentette be, hogy több tízezer Volvo XC90-est vásárol a személyszállító cég, hogy tesztelhesse önvezető rendszerét. Akkor még szó sem volt arról, hogy a Volvo gyári biztonsági rendszereit ki fogják kapcsolni.

A svéd autógyártó sajtóközleménye novemberben a következőket írta: „az alap járművek minden biztonsági rendszert, redundanciát és alapvető autonóm vezetési technológiát tartalmaznak, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az Uber a saját önvezető technológiáját hozzáadhassa.”

Jogosan vetődik fel az a kérdés is, hogy egy kiforratlan önvezető technológiát miért egy hatalmas, két tonnás terepjáróval kell tesztelni, ami, ha gázol, a gyalogosoknak kevés esélyt ad a túlélésre. Két éve, amikor bevezették, az XC90 remek eredménnyel zárta az európai töréstartást, csak a gyalogosgázolásokról elért eredménye volt viszonylag gyenge, 72 százalékos. A másik három területre, utasvédelemre 97, gyerekvédelemre 87, a biztonsági rendszereire 100 százalékot kapott, ami kimagaslóan jó.

Egyébként a Volvo 2021-re ígéri az önvezető autók sorozatgyártását a saját rendszerrel, de az is hangsúlyozták, hogy amíg bárminemű kétség merül fel az autók biztonságosságát illetően, addig nem fogják őket kiengedni az utakra. Igencsak kellemetlen lehet tehát a cégnek, hogy mégis egy Volvo XC90 lett az első önvezető autó, ami

halálra gázolt egy gyalogost, még akkor is, ha nem a gyári önvezető rendszer dolgozott benne.

\* \* \*

Sok-sok év után visszatért a magyar diplomáciai jelenlét Lendvára, a szlovéniai magyarság fővárosába — mondta Magyar Levente, a Külügyminisztérium (KKM) parlamenti államtitkára a szlovéniai Lendvára a magyar főkonzulátus új épületének megnyitására.

Kiemelte: ez a huszonharmadik olyan külképviselet, amelyet az elmúlt négy évben Latin-Amerikától Kelet-Ázsiáig megnyitottak vagy újra nyitottak. „Viszont a szívünkhöz a Kárpát-medencei képviselők állnak a legközelebb, amelyekhez Lendva is sorolandó” — mondta. Hangsúlyozta, hogy Lendva kiemelt helyen szerepel a magyar kormány térképén, és a szlovén kormányral és néppel fenntartott kiváló viszonyt tükrözi, hogy ilyen gyorsan újjá tudták építeni a külképviseletet.

Magyar Levente nagyra értékelte a szlovén fél azon gesztusait, amelyekkel lehetővé tette, hogy Magyarország az elmúlt fél évben több mint 1,2 milliárd forintnyi támogatást nyújthasson szlovéniai magyar gazdáknak és vállalkozóknak. Leszögezte, hogy a szlovén kormány támogatása nélkül ez nem valósulhatott volna meg.

Az államtitkár szerint a program szükséges ahhoz, hogy a muravidéki magyarság megmaradjon és erősödjön.

Magyar Levente úgy vélte: az elmúlt években olyan mértékben tudták segíteni a határon túli közösségeket, mint soha korábban. A Magyarország és Szlovénia közötti közös projekteknek pedig a muravidéki magyarok is haszonélvezői — tette hozzá.

A politikus ezek közül kiemelte, hogy két új határátkelőt nyitottak, és két éven belül két újabbat fognak megnyitni.



Peter Bence Live in Sydney Date: 22 April 2018, 7:30PM Venue: Sydney City Recital Hall Tickets: From \$59  
<https://www.cityrecitalhall.com/events/peter-bence>

# LEROMBOLT SZÓSZÉK

## SZÓRVÁNYBAN – MEDDIG LESZNEK MÉG MAGYAROK A DÉL-ERDÉLYI TÖMEGSÍROK FÖLDJÉN?

Veszélyes évbe lépett Románia: Erdély 1918-as „uniójának”, azaz bekebelezésének centenáriuma emlékeztet idén. A nemzeti indulatokkal terhelt év azonban még veszélyesebb lesz az erdélyi magyar kisebbségnek – székely zászló mellé akasztandó magyarok, márciusi trikolór miatt büntetendő székelyföldi városok, börtönbe zárandó kolozsvári alpolgármester esetei figyelmeztetnek. Kényes területen, a Fehér megyei mélyszórványban járunk a nagybőjt utolsó napjaiban.

Mindenkinek meg kell halnia. Hupikékben, citromsárgában, almazöldben tündököl a tornyos épület: a sötétben felváltva villannak fel a bizarrabbnál bizarrabb színek, amelyek nemcsak kiemelik, de értelmezik is a parkban álló kastélyt. A szomszéd „újkastélyban”, a négycsillagos szálloda éttermében éppen nőnap partit tartanak, odabent csárdás ritmusára dübörög a balkáni lakodalmas körtánc, idekint divatosan öltözött férfiak söröznek és cigarettáznak.

„A Martinuzzi-birtok több egy helynél, ahol csak megállsz egy éjszakára, hogy kipihend az út fáradalmait. A Martinuzzi Bátoros Hotel azért jött létre, hogy a lélek megtalálja boldogságát, az érzékeket elbűvöljék, és a csendes és békés környezetben újra felfedezzük önmagunkat.” Hosszú és keserves utazás végén állunk meg egy éjszakára a „Martinuzzi-birtokon”, hogy igyekezzünk megtalálni lelkünk boldogságát, ahogy a Hotel Cardinal internetes reklámja buzdít. Amint épül a dél-erdélyi autópálya, persze egyre kevésbé keserves eljutni Erdély egyik legszebb és legdrámáibb szegletébe.

Budapesttől Szeged, Makó és Temesvár körzetén át a Temes megyei Marzsinaig kifogástalan az autópálya; az onnan következő szakasz azonban próbára teszi az autót és a sofőr idegrendszerét. Szekeret elnyelő kátyúkat kerülgetve, szőnyegbombázott aszfalton tolong, bukducsol Dél-Erdély teljes személyi és teherforgalma, hogy átkeljen a Dévánál folytatódó sztrádára. Déva előtt még a semmi fölött csúng a befejezetlen kétszer kétsávos pálya, mint valami katasztrófa-film díszlete, de innen Szászsebesig megint kitűnő az út, a Maros völgyét kétfelől havas sapkájú hegyek kísérik, ahogy egyre mélyebben hatolunk Erdélybe.



**Barcsay Ábrahám testőri máuzóleuma Alsócsórán – görögkeleti kápolnává alakítva. Újraírt történelem**

„A történelem része vagy itt, de folyamatosan kapcsolatban állsz a jelennel. Amikor kezdjük újjáépíteni a mágius helyet, akkor igyekeztünk a küszöbünket átlépő sok ezer vendégünk helyébe képzelni magunkat, hogy a Martinuzzi-birtokot ne csak a hely történelmének szerves részévé tegyük.” Szó se róla, a történelem részének érzi magát az ember, amikor letérve az autópályáról átlépi Alvinc határát. Így van ez még akkor is, amikor beparkol a hupikék és citromsárga fényben pompázó kastély mellé, belép a kihívóan balkáni ízléssel berendezett, mégis otthonos szállodai szobájába, belöki a sarokba a bőröndjét, majd kézbe veszi a nemesi oklevelek formáját idéző, román és angol nyelvű üdvözlőkártyát, amelyen ez áll: „*Kedves Utazó, köszöntjük azon a helyen – a másik fővárosban –, ahol Románia minden évben ünnepel a centenárius évében! Utóirat: Kérjük, hagyja itt ezt az üzenetet a következő látogatóknak is.*”

Alvinc nem a „másik főváros” ugyan, de annak előtere: Erdély „unióját” a közeli Gyulafehérvárot mondták ki 1918-ban — a gyűlésre az ügybuzgó Károlyi-kormány gesztusaként a Magyar Királyi Államvasutak ingyen fuvarozta a román résztvevőket.

Ezt az „újjászületést” ünnepli minden év december 1-jén Románia (és ünnepelte koccintással Budapesten az erdélyi származású Medgyessy Péter is miniszterelnökként). Idén a többségi társadalom megköveteli az erdélyi magyarságtól az együtt ünneplést és a közös örömet...

Gyulafehérvár és környéke enyhén szólva is kiemelt figyelmet kap a románságtól, különösen most, a centenárius évében: az átlagosnál sűrűbben lobognak errefelé a lepedőnyi román zászlók a köztereken, épülnek és újjáépülnek a román mitológia szent helyei. Március 15-e időszakában amúgy is súlyosabb terhet jelent ezen a vidéken utazni, mint más erdélyi tájakon: a magyar történelemmel mélyen átitott térségben az 1848-as forradalom és szabadságharc inkább soha ki nem

beszélt fájdalmakat, népi társadalmat, román-magyar sebeket jelent, és a szórványlét megpecsételődését, mint függetlenséget, hősiességet és magyar nemzeti ébredést.

Maga Gyulafehérvár is vesztőhely volt honvéd hadifoglyoknak és magyar polgároknak, de itt található a felkoncolt magyarságú Nagyenyed, a letarolt Erdélyi-hegyalja, s nincs messze Zalatna, Abrudbánya és Verespatak sem. Azok az egykor virágzó bányavárosok, amelyek soha nem heverték ki a román nemzeti hős, Avram Iancu és szabadcsapatai vérengzését. „Valaha a magyarság által legkorábban és legsűrűbben betelepített vidékek közé tartozott” — amint Magyar Zoltán néprajzkutató jellemzi Népmondák Erdély szívében című, nagyszerű gyűjteményében —, de a középkori erdélyi magyarságnak is a „legnagyobb temetője” lett. Eltitkolt tömegsírok, lebontott templomok, elnépteledett gyülekezetek birodalmában jár az ember, ha erre az elfeledett vidékre téved...

Egy üveg borral, virággal, pazar viláslámpával kárpótol bennünket másnap a Martinuzzi-birtok a nőnap parti — máskülönben alig érzékelhető — kellemetlenségeiért. Körbejárjuk a nappal is érdekes színű, alaposan felújított Horváth-Inczédy-kastélyt, amely ma már a szállodaközpont konferenciatereként működik. Korábban, egészen 2011-es leégéséig általános iskolaként szolgálta Alvincot egyre rogyadozóbb állapotban.

Aztán átbállagunk a szemközti csonka falakhoz, az évről évre jelentéktelenebb és szánalmasabb „várkastélyhoz”, amely a magyar történelemben Martinuzzi-kastély néven vonult be. Castaldo zsoldosai itt gyilkolták meg a két pogány közt öröklődő, a Habsburgoknak és a törököknek is kedvezni igyekvő Martinuzzi György bíborost, akit aztán Gyulafehérváron temettek el ezzel a lakonikus sírfelirattal: „*Omibus moriendum est*” — Mindenkinél meg kell halnia.

\*\*\*

Felemelő látvány, ha hívek is volnának hozzá. Ilyen március 15-ét még nem éltünk — mesélik lelkendezve székelyudvarhelyi ismerőseink. Tomboló tömeg a tereken és az utcákon, piros-fehér-zöld trikolór, amerre a szem ellát, és nemcsak idősebbek vonultak föl, de egészen fiatalok is, akik valami forradalmi hevülettől vezetve még az esti színházi előadásra is „betörték” — egyszóval erősen pilvaxos volt a hangulat.

Jóllehet a román hatóságok most megkérlik ennek az árát: magas szintű politikai vihart kavart Magyarország és Románia között, hogy Sepsiszentgyörgy után Székelyudvarhely és Kézdivásárhely polgármesterét is öt-öt ezer lej (330 ezer forint) pénzbírságra büntette meg a prefektusi hivatal a nemzeti ünnep tiszteletére kitűzött magyar jelképek miatt. Vagyis hogy nem szerepelt minden magyar zászló mellett román is...

De Fehér megye mintha más országban volna. Pontosabban mintha a Székelyföld tartozna másik államhoz.

Gyulafehérváron ezekben a napokban is vígan kopácsolnak az ácsok a

vár szívében fekvő Egyesülés Terme tetején. Az egykori osztrák-magyar tiszti kaszinó Románia szent helye: lassan száz éve, hogy itt mondatott ki „egyhangúlag” Erdély elszakítása a Magyar Királyságtól. Hatalmas móló tudatosítja a felújítás alatt álló épületeken, hogy „100 éve Fehérvár egyesítette Romániát”. Amikor túlságosan hosszan bámuljuk az ácsokat, és fotózzuk munkálkodásukat, kissé ingerült, de udvarias úriember érdeklődik szándékainkról és nemzetiségünkről. *Készülnek a centenáriusra, ugye?* — kérdezzük sokatmondóan. *Hát mi másra?* — kacsint ő is sokatmondóan.

A közeli Szent Mihály-székesegyházból fiúszereg tódul ki, felszabadultan beszélgetnek magyarul, némi székely ízzel, és elsietnek az Egyesülés Terme mellett a római katolikus érsekség irányába. Gyulafehérváron különben minden a „román múltrol” szól: az 1918. december 1. Egyetem előterében római légiós unatkozó szobra, néhány lépésre tőle az 1866-os custozzai csata emlékműve, a magyar hősi halottak neve román értelmezésben és helyesírással.

A tér másik felén földre helyezett installáció, az Egyesülés Harangja, rajta örvendő, zászlókat lobogtató és havasi kürtjüket fújó románok domborművével, valamint — kötelező elem — történelemhamisító szöveggel. Míg a vár egyik bejáratánál Avram Iancu mellszobra örvendeztet meg a látogatót, a másiknál a Horea-Cloacriana-emlékmű obeliszkje. E román parasztszerepek Iancu tanítómestereként már a XVIII. század végén sokat buzgoltak azért, hogy felkelésükkel Dél-Erdély magyarságát szórványosítsák...

A statisztikák valóban egyre dermesztőbbek. Hiába kopott meg drámaian Románia románsága is: csaknem négy millió fős veszteség érte a többségi társadalmat az 1992-es és a legutóbbi, 2011-es népszámlálás között. Ez azonban nem „vigasz” Fehér megye magyarságának: 1992-ben 24 765 főből 2011-re 15 870 maradt. Gyulafehérváron a 2002-ben még csaknem 1800 lelkes közösség 2011-ben már csupán 945 főt számlált, és azóta eltelt hét év...

\*\*\*

Alvinc 1850-ben 619 magyart mutatott ki — mivel itt 1848-ban nem történt népi társaság hatásvédekezés miatt —; 2002-ben 61-et, 2011-ben 41-et. Húsz-harminc év, és hírmondójuk sem lesz a magyaroknak a Martinuzzi-kastély és a csodálatos református templom környékén. S még három népszámlálás, és Fehér megyében egy szál magyar sem marad, ha ilyen ütemben fogyunk.

Ez persze csak bátorítja a románságot arra, hogy önfeledten gazdálkodjon a magyar múlt emlékeivel. Az alvinci „Martinuzzi-birtok” — amely gyulafehérvári nagyvállalkozó tulajdona — beékelődik a XIII. századi eredetű istenháza, az ugyancsak középkori építésű vár romjai és a XIX. század végén emelt kastély közé. Ezt a környezetet meg is jeleníti étlapja grafikáján, promóciós anyagain, borcímkéin — valóságos brandépítő elemek a magyar műemlékek. Miközben Alvinc

maroknyi reformátusának néhány éve még erővel kellett visszaszereznie a helyi románoktól a rossz bőrben lévő templomról lelopott tetőcserepeket. „Felemelő látvány, ha hívek is volnának hozzá” — olvasható az istenházáról egy 1937-es feljegyzés.

Ez a templom, amelyet a Maros ár-vize rendre elöntött, a szocializmus legfényesebb éveiben volt bútorraktár, juhodály, szétlopták, berendezéseit eltűzelték, szószékét lerombolták. Majd elindult a szórványtemplomok semmibe vezető lejtőjén, amíg magyar állami segítséggel — először a Teleki László Alapítvány közreműködésével, majd a határon túli magyar műemlékeket istápoló Rómer Flóris Terv részeként — meg nem menekült. S ma megint felemelő látvány lehet — sajnos akár hívek nélkül is...

Hogy mi értelme van egy alig néhány lelkes erdélyi gyülekezet templomát megővni? „Nyomtalanul eltűnni a történelemből? Azt nem lehet, mert ha nem lesz több ember, aki dicsőítse az Urat a templomokban, akkor megszólalnak a kövek. És ha a kövek megszólalnak, akkor beszélni kezdenek a múltrol, egy nemzet történelméről” — mondta évekkel ezelőtt Gudor András lelkes a kiveszett gyülekezetű Marosszentimre református templomában.

A templom, a kastély, a temető, az iskola bizonyíték marad akkor is, ha a szórvány mélyszórvánnyá, majd a mélyszórvány semmivé foszlik. Ha lerombolják is a szószéket, a köveknek beszélniük kell — máskülönben az 1918. december 1-je előtti múlt is színromán színeződik át. Hupikékké és citromsárgává.

A Martinuzzi-birtokot tulajdonló román vállalkozónak az alkalmazottak elmondása szerint az a célja, hogy megvásárolja a Martinuzzi-kastély romvilágát is. Mostanában éppen juhok legelésznek a falak között, de voltak itt már lovak és sertéskondák is. A birtokos elképzelése szerint a falcsonkokat is bevonná szállodakomplexumába. Hogy miként, abba bele sem merünk gondolni. Másfelől tény, hogy a Horváth-Inczédy-kastély is csak szomorú törmelékmező lenne mára, ha nem lát benne fantáziát a gyulafehérvári vállalkozó, még ha meglehetősen balkáni stílusú is. De legalább áll az épület, néhány évtizedre védelmet kapott a felújítással, feladatköre is van — s a máz alatt megőrződnek a múlt magyar rétegei is.

\*\*\*

Három vármegyének (Alsófehér, Hunyad, Szeben) egyik csücskében állasz; nagy területet s nagy időket hosszú emlékeit tekintheted át innen, **Barcsay Ábrahám** kedvelt almafája helyéről, síremlékének közvetlen közeléből. A jeges szélben kitisztul az ég, és a fák között elnézünk a Kudzsiri-havasok irányába, majd sarkon fordulunk a Maros völgye és Déva vára felé. Néhány négyzetméter csak a falu fölé magasodó domb teteje, de több világ és világnézet találkozik ezen a ponton. Mondhatnánk, hogy észak és dél, nyugati és keleti kereszténység, mégis leginkább a magyar és a román kegyeleti kultúra törésvonala ez a dombtető.

Alvinctól negyedórányi autózásra fekszik Alsócsóra, ez az isten háta mögötti kis román falu, amely a halottakkal is háborúban áll — kiváltképp, ha azok a halottak magyarok. Pedig itt már régóta nem tét a kisebb-



# NEMZETEGYESÍTÉS ELLENZÉKI SZEMBE SZÉLBEN

Nekünk kiemelten fontos a Nemzeti Kisebbségvédelmi Kezdeményezés ügye, mert a nemzet egyharmada Magyarország határain kívül él, akik szeretnének is megmaradni – jelentette ki a Magyar Időknek adott interjújában Potápi Árpád János nemzetpolitikaiért felelős államtitkár.

Tavaly decemberben az egymilliomodik határon túli magyar is letette az állampolgársági esküt. Hátradőlnek vagy cél a másfél milliós határ?

— A kettős állampolgárság folyamata 2010. május 26-án indult el. Az Országgyűlés akkor fogadta el a magyar állampolgárságról szóló törvényt módosító javaslatot, amely biztosította a határon túli magyarok számára, hogy egyszerűbben és kedvezményesen szerezhessék meg az állampolgárságot. A jogszabály az augusztus 20-i nemzeti ünnepén lépett hatályba, de csak 2011. január 1-jétől lehetett alkalmazni. Először, 2011. március 12-én a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közösségének vezetői és családjaik tették le az esküt Mohácsra. Ezután a csíkszeredai, a kolozsvári és a szabadkai főkonzulátuson volt a legtöbb eskütétel, de még Hanoi-ban, Izlandon vagy éppen Izraelben is gyarapodott állampolgárok az anyaország. Ott voltam Las Vegasban is, amikor Wass Albert fia, Miklós tette le az esküt, és meg is kapta az útlevelet. A nemzet

közjogi egyesítését ugyan soha nem tekinthetjük teljes egészében befejezettnek, de olyan ütemben már nem számolunk honosítási eljárásokkal, mint eddig. Akik érzelmi okokból kértek, azok nagy része megkapta a magyar állampolgárságot. További kitűzött számszerű célunk nincs, de természetesen, aki le szeretné tenni az állampolgársági esküt, és jogosult arra, annak biztosítjuk a lehetőséget.

— A Nemzeti Kisebbségvédelmi Kezdeményezés aláírásgyűjtésének határideje április elején lejárt. Megvan a szükséges egymillió támogató?

— A becslések szerint összegyűlt az egymillió aláírás.

— Mit lehet elérni, ha összegyűlik a legalább egymillió aláírás?

— Azt, hogy felhívjuk az Európai Unió figyelmét a problémára. Törődni kell a nemzeti kisebbségek ügyével, mert ez a kérdés annyi embert érint az unió szintjén, mint egy nagyobb tagállam lélekszáma. Nekünk pedig kiemelten fontos az ügy, mert a nemzet egyharmada Magyarország határain kívül él, akik szeretnének is meg-

maradni. S közben fontos megemlíteni, hogy a magyarországi nemzetiségek ugyanolyan veszélyeztetettek, mint sok európai társuk, annál is inkább, mert szétszóródva élnek. Mi értük is dolgozunk.

— Miközben határidőig csaknem 380 ezer magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár regisztrált az április 8-i választásra, Gyurcsány Ferenc (DK) és több más ellenzéki politikus elvonná a határon túli magyarok szavazati jogát, sőt durva kijelentéseket tesznek a külhoni közösségekkel kapcsolatban. Mi erről a véleménye?

— Gyurcsányt abszolút nem érdekli a határon túli magyarság, de az anyaországi sem tűzöttan, parcsatákat vív. A DK mindig is elutasította a kettős állampolgárság rendszerét, így a szavazati jogot is. Az MSZP viszont, mint minden parlamenti párt, megszavazta a határon túli magyarok kedvezményes honosításáról szóló törvényt. A szocialisták tábora nem támogatja sem a kettős állampolgárságot, sem a szavazati jogot. Ezekre a szavazatokra viszont Gyurcsány igényt tart, erre megy ki a játék. Aljas húzás, hogy megint a határon túli kártyát vette elő. Azért riogat ezzel, mert tudja, hogy a szavazatait tudja növelni. Pedig ez egy olyan téma, amihez soha többet nem lenne szabad hozzányúlni.

— Mi a választás tétje a határon túli magyarok számára?

— A tét, hogy az a nemzetpolitika, ami az elmúlt években kiterjedett, folytatódhat-e. Nincs olyan település a Kárpát-medencében vagy a diaszpórában, ahol magyarok élnek, és valamilyen támogatásban ne részesültek volna. Minden családhoz sikerült elérnünk, és ez a kétségkívül nagy eredmény mehet veszendőbe. Ennél fontosabbnak tartom a dolog lelki oldalát, hogy az a közös gondolkodás, ami a nemzetet összekötötte, veszélybe kerül. Egy váltás visszalökné a minden téren kiépült kapcsolatrendszert oda, egy olyan mély gödörbe, ahol 2004-2005-ben volt. Ez jelenti a legnagyobb veszélyt, mert újrakezdeni mindig nagyon nehéz.

— Az előző ciklussal kapcsolatban korábban úgy fogalmazott, hogy a nemzetpolitikában dinamikus volt a fejlődés, évről évre több forrásból gazdálkodtak. Milyen eredményeket értek el az elmúlt négy évben?

— Továbbra is folyamatosan növekvő összegekről beszélhetünk, és az eredmények ezzel arányosak, vagyis a fejlődés töretlen. Az összegekről csak annyit, hogy ha a határon túli magyarság támogatására rendelkezésre álló forrásainkat összevetjük a teljes magyar költségvetéssel, akkor az arány valahol 0,5-1 százalék között van. Ez még mindig nem az a nagyságrend, amire a külhoni magyarságnak szüksége lenne.

— Idén is folytatódik a Petőfi Sándor és a Körösi Csoma Sándor Programok. Mik az idei célkitűzések?

— Ha a számokat nézzük, 2013-ban 47 ösztöndíjjal indult el a Körösi Csoma Program, 2018/19-re viszont a két kez-

deményezésben 225-en vesznek részt. A Körösi Csoma Program 150 ösztöndíjasából az idei évben 30 egyházi személy lesz, akik nem feltétlenül lelkészek és papok, hanem lehetnek teológushallgatók, vagy éppen hittantanárok is.

— Több programot indítottak a határon túli magyarság helyzetének javítása érdekében, ilyen volt többek között az először a Vajdaság számára meghirdetett gazdaságfejlesztési csomag. Hogy állnak ezek a kezdeményezések?

— A csomag először 50 milliárd forinttal indult, de az összeg időközben már meghaladta a 60 milliárd forintot. A programokat, amelyek időarányosan jó ütemben haladnak, a Külgazdasági és Külügyminisztérium valósítja meg és koordinálja. Mi a szakmai előkészítésben vettünk részt, és persze segítünk közben is. Az összeget nem egyben, hanem három év alatt használják fel. Időközben a Vajdaság mellé felzárkózott Kárpátalja, ott is gyorsan felkészültek, és tudták fogadni a forrásokat. Később csatlakozott ehhez Muravidék, Horvátország, Erdély és a Felvidék.

— Tavaly a külhoni magyar családi vállalkozások, idén a külhoni magyar családok évét hirdették meg. Mi ezzel a cél?

— A hagyományos nemzetpolitika mellett 2014-15-ben a szülőföldön való boldogulás támogatását is elindítottuk. Vagyis ammellett, hogy a szimbolikus jelentőségű dolgokat megtettük, és lehetőséget teremtettünk a nemzetközjű egyesítésére, szeretnénk az elvándorlást is mérsékelni, az asszimilációt megállítani, a demográfiai helyzetet pedig pozitív irányba elmozdítani. Ezt gazdasági támogatásokkal lehet elérni, ezért biztosítottunk forrásokat a szakképzés javítására, a fiatal, majd a családi vállalkozók támogatására, most pedig kifejeztem a családokra koncentrálnunk. Ez kapcsolódik az itthoni programokhoz, hiszen 2018 a magyar családok éve, ezzel párhuzamosan valósítjuk meg a külhoni magyar csa-

ládok évét. Idén az eddigi tematikus éveink programelemeit ötvöztük. Amellett, hogy a családtámogatási rendszer egyes részeit kiterjesztettünk a határon túlra is, ezen kívül támogatjuk azokat a vállalkozókat, akik családbarát tevékenységet folytatnak. Erre 500 millió forintos pályázatot írtunk ki.

Javában zajlik a Köldökzinór program is, melynek keretében a babakötvény és az anyasági támogatás határon túl is igénybe vehető, csak kérvényezni kell.

— A határon túli közösségek közül egyértelműen a kárpátaljai magyarság van a legrosszabb helyzetben, elég csak a nyelvtörvényre vagy a magyarellenességre gondolni. Mit lehet tenni az ottani magyarság védelmének érdekében?

— A legfontosabb, hogy a magyar és az ukrán közvélemény, valamint az ukrán politika is folyamatosan érezze: ezt a területet és az ott élőket nem hagyjuk magukra. Folyamatosan figyelünk, és a legapróbb negatív dolog ellen is minden eszközzel határozottan fellépünk, ami egy idő után nekik is kellemetlen, így rendre visszakoznak. Ez az elmúlt években így volt. Emellett Ukrajna euroatlanti integrációs folyamatába is beleszólásunk van, és abban mereven ellenzünk mindent, amit csak lehet. A küzdelemben nem vagyunk egyedül, mert magunk mögött tudhatjuk Lengyelországot, egyes kérdésekben Romániát, Bulgáriát vagy éppen Görögországot, akiknek szintén nemzeti közösségük van Ukrajna területén. Az viszont az ő felelősségük, hogy az ott élők biztonságát garantálják. Helyi szinten mindent meg teszünk ennek érdekében, Kárpátalja kormányzója az elképzeléseinkkel teljes mértékben egyetért, és támogat minket, a megyei vezetéssel szintén együtt tudunk működni, nem ütközünk semmilyen ellenállásba. Látják azt, hogy a programjaink nemcsak a magyarokat érik el, hanem adott esetben az ukránokat is. Mi rajtuk is próbálunk segíteni.

## LEROMBOLT SZÓSZÉK

(Folytatás a 8. oldalról)

szólhat — több tekintetben is. A kereszt árnyékában pedig ott áll szerepben, tölgyfacsérjék között a fehérréz meszelt mauzóleum, amely mára az esztelen pusztításnak és a történelem kisajátításának emlékművévé vált. Amikor Kristóf György itt járt a múlt századfordulón, még láthatta a páncélos férfialak és a könyvet kezében tartó gyászoló nőalak szobrát a síremlék előterében. Még olvashatta a töredékes magyar feliratot: „Egy nagy lelkű polgár érdemét tisztelni / Alj meg itt sétáló! [...] Megérdemelni / Tudta a nagy nevet. Itt a nagy Bartsai / Oberster Bartsai Ábrahám porai / Nyugosznak. Itt várja Bethlen Susánját.” Még láthatta az ősi címert, és elboronghatott azon, hogy „családi emlékezés szerint a mauzóleum falai 1849-ben elpusztultak, el a szobrok, és az oláhok a földben nyugvó hamvakat is főlhánták, vagyis e szerint csak az emléktábla és a rajta levő felírás, meg a dór oszlopszat élte volna túl a pusztítást.”

Mára ezek sem: Barcsay Ábrahám mauzóleumát ugyanis eltüntette a románság. Pontosabban nem tűntette el, csak átalakította: görögkeleti kápolnává. Ikonokat aggatott a kihajított Barcsayak nyughelyére, majd dolga végeztével az egészet magára hagyta. Ma már az ikonok is a földön hevernek, odabent szemét és törmelék. Itt már a kövek is románul beszélnek: a külső falra a mihez tartás végett a Csórát megalapító román „ősfalvak” nevét pingálták piros festékekkel, középkori évszámokkal. Semmi nem emlékeztet a magyar nemesi családra.

Idő- és térfoglalás — Románia, 2018, a centenáriumi esztendőjében. Margittai Gábor (Gyulafehérvár)

szólhat — több tekintetben is. A kereszt árnyékában pedig ott áll szerepben, tölgyfacsérjék között a fehérréz meszelt mauzóleum, amely mára az esztelen pusztításnak és a történelem kisajátításának emlékművévé vált.

Amikor Kristóf György itt járt a múlt századfordulón, még láthatta a páncélos férfialak és a könyvet kezében tartó gyászoló nőalak szobrát a síremlék előterében. Még olvashatta a töredékes magyar feliratot: „Egy nagy lelkű polgár érdemét tisztelni / Alj meg itt sétáló! [...] Megérdemelni / Tudta a nagy nevet. Itt a nagy Bartsai / Oberster Bartsai Ábrahám porai / Nyugosznak. Itt várja Bethlen Susánját.” Még láthatta az ősi címert, és elboronghatott azon, hogy „családi emlékezés szerint a mauzóleum falai 1849-ben elpusztultak, el a szobrok, és az oláhok a földben nyugvó hamvakat is főlhánták, vagyis e szerint csak az emléktábla és a rajta levő felírás, meg a dór oszlopszat élte volna túl a pusztítást.”

Mára ezek sem: Barcsay Ábrahám mauzóleumát ugyanis eltüntette a románság. Pontosabban nem tűntette el, csak átalakította: görögkeleti kápolnává. Ikonokat aggatott a kihajított Barcsayak nyughelyére, majd dolga végeztével az egészet magára hagyta. Ma már az ikonok is a földön hevernek, odabent szemét és törmelék. Itt már a kövek is románul beszélnek: a külső falra a mihez tartás végett a Csórát megalapító román „ősfalvak” nevét pingálták piros festékekkel, középkori évszámokkal. Semmi nem emlékeztet a magyar nemesi családra.

Idő- és térfoglalás — Románia, 2018, a centenáriumi esztendőjében. Margittai Gábor (Gyulafehérvár)



**Repülőjegyek, külföldi utak, rokonok kihozataláért forduljon Szabó Edith több évtizedes gyakorlattal rendelkező utazási ügynökhöz.**

**ÚJ CÍM!**

**302 - 306 Waverley Rd. East Malvern VIC 3145**  
**Tel.: (03) 9534-0901, Fax: (03) 9534-8679**  
**Website: [www.aclangtravel.com.au](http://www.aclangtravel.com.au)**  
**License No.: 30016**



Igazi különlegességekre vágyik? Ajánljuk Önnek concierge szolgáltatásunkat! Tekintse meg a [www.koronaconcierge.com](http://www.koronaconcierge.com) oldalt. Gondosan válogatott prémium utazási élményekben vehet részt és felejthetetlen emlékekkel térhet vissza. Reméljük hamarosan Önt is elégedett utasaink körében üdvözölhetjük!

**Tel.: 9801-8887, E-Mail: [zack@koronaconcierge.com](mailto:zack@koronaconcierge.com)**

## Ausztráliai Magyar Református Egyház

Nth. Fitzroyi Gyülekezet

Melbourne



### Az Ausztráliai Magyar Református Egyház

121. St. Georges Road, North Fitzroy Vic. 3068  
szolgálati

A victoriái kerület lelkipásztora Dézsi Csaba  
Lelkészi hivatal: 121 St. Georges Road, North Fitzroy  
Postacímünk: P.O. Box 1187 North Fitzroy, 3068

Az Egyház honlapjának címe:

[www.reformatus.com.au](http://www.reformatus.com.au)

E-mail: [melbref@gmail.com](mailto:melbref@gmail.com)

Telefon: (03) 9481-0771

Mobile: 0414-992-653 (Dézsi Csaba lelkész)

Csutoros István főgondnok:

9439-7067, mob.: 0407 683 002

#### MELBOURNE (VIC)

2018. április 15-én vasárnap de. 11 órakor

**ISTENTISZTELET**

**Igét hirdet: Nt. Dézsi Csaba**  
**9.30 -- 12 óráig vasárnapi iskola a szokásos helyen**

12 órától ebéd a Bocskai Nagyteremben  
( az Edinburgh Parkkal szemben)(Watkins St.bejárat)  
121 St. Georges Rd.

(11-es villamos a Collins St.-ről, 20-ik megálló  
Mindenkedden de. 12. órától **Bibliaóra** a  
Bocskaiiban Mindenkit szeretettel várunk!

#### NSW. SYDNEY

2018.április 15-én vasárnap de. 11.30 órakor

**ISTENTISZTELET**

Igét hirdet: **Nt. Péterffy Kund**

Uniting Church, Carrington Ave. **Strathfield**

Minden vasárnap az Istentisztelet ideje alatt

**gyermeknek is Istentiszteletet** tartunk, szeretettel  
kérjük a szülőket, nagyszülőket, hogy hozzák el a kicsiket.

#### ADELAIDE (SA)

2018. április 15-én vasárnap de. 11 órakor

**ISTENTISZTELET**

**Igét hirdet: Nt. Szabó Attila**

az Unley Uniting Churchben (Unley St. és Edmund Ave. sarok)

Minden szerdán du. 5.30 órától **BIBLIAÓRA**,

a Templom társalgójában. Mindenkit szeretettel várunk.

#### BRISBANE (QLD)

2018. április 15-én vasárnap de. 11 órakor

**ISTENTISZTELET**

**Igét hirdet: Nt. Kovács Lőrincz**

Istentisztelet után ebédelni lehet, minden vasárnap a  
Marsdeni Magyar Házban 150 Fourth Ave. Marsden

**Aspley, Észak Brisbane** 2018. április de. 11.45 órától,  
minden hónap második vasárnapján **ISTENTISZTELET**

#### GOLD COAST — Mudgeeraba Salt templom

Mudgeeraba Salt templom 319 -- Mudgeeraba Qld. 4213.  
Minden hónap harmadik vasárnapján 2018. április 15-én du.  
2 órától **Istentisztelet** és magyar nyelvű játszócsoport  
gyermekünk számára

**Igét hirdet: Nt. Kovács Lőrincz**

**Minden hónap második vasárnapján 2**  
**órától Bibliaóra**

Mudgeeraba Salt templom 319 -- Mudgeeraba Qld. 4213.

# REFORMÁTUS SZEMLE

Az Ausztráliai Magyar Református Egyház fizetett melléklete és kiadása

Felelős szerkesztő Csutoros Júlia

Postai címünk: P. O. Box 1187, North Fitzroy VIC. 3068

Telefon: (03) 9439-8300 Email: [csutoros@tpg.com.au](mailto:csutoros@tpg.com.au)

## Képek a North Fitzroyi Magyar Református templom Húsvéti Ünnepi Istentiszteletéről



## Szüreti Bál a Bocskaiiban

**Április 21-én, szombaton**  
este 7 órai kezdettel  
**Szüreti Bál**  
A Bocskai Nagyteremben  
123. St. Georges Rd. Nth. Fitzroy  
(Watkins St bejárat.)  
*A jó hangulatról gondoskodik*  
*a Székely zenekar*

Belépő, vacsorával együtt 25 dollár

Asztal foglalás: Nt. Dézsi Csaba 0414 992 653, Csutoros István 0407 683 002

Öntudata sincs, nem tartozik senkihez, de van választójoga, sőt már pártot is alapított

Kiézett helyzetekben a hazugságok nem úgy enyésznek el, hogy letagadjuk, hanem ha megcáfoljuk őket. Nyugodtabb időkben vallhatjuk Tisza Kálmánnal, hogyha besároznak, jobb megvárni, amíg megszárad az a sár, s aztán egyszerűen leverni a port, és hagyni a semmibe szállni a rágalmakat. De a mai világban erre már nincs idő, olyan kitartó a hazudozók hada, s annyi eszköz áll a rendelkezésére félrevezetni a gyanútlan embert, vagy legalább elbizonytalanítani, hogy gyorsabban kell reagálni. S ha az egyik hazugságot már ellibbentettük, bizonyosak lehetünk benne, hogy jön a következő. **S a hazugság valahogyan olyan, hogy ügyes irányítással gyűlöletként ültethető az ember agyába, s onnan már a szívébe is.** Viszont ha a gyűlölet már befészkelte magát a szívébe, onnan magyarázattal, érveléssel nagyon nehéz kiűzni. Nehéz paradoxon ez, s ezért van talán, hogy a hazugság olyan sokszor kerekedett felül még az igazságon is.

Akkorra a kiszolgáltatott ember már

## Növekvő fenevad

megformálta magában a gyűlölet fenevadját, s ha ellenkezni próbálna, majd figyelmeztetik a kötelességére reggeltől estig az erre szövetkezett terrorista politikusok, meg a „haladó értelmiségiek”. Valahogyan sikerül nekik, hogy a gyűlöletet erkölcsi kötelességként állítsák be. Ez a legkártekonnyabb bűvészműtávkönyv, amióta ember él a földön. *Hát aki nem gyűlöli a zsarnokot, micsoda ember lehet?* — kérdezik méltatlankodva. Kicsoda nem képes magába fogadni a gyűlöletet? Néhány száz pénz- és hataloméhes ember táplálja, terjeszti és keni szét itt a magyarság körében ezt az érzést. Sokkal többen soha nem voltak, de mennyi kárt okoztak. Rettenetes állapotok! — kiáltja az előharsogó, s a kórus skandalja a megírt rigmust. Ettől a felháborodástól aztán a legtöbben meg is ijednek, főképp egzisztenciájukat féltve, és a „jó híriket”.

Csak igen kevesen engedhetik meg maguknak azt, hogy „rossz híriktől” éljenek, mégis mindig megpróbálják

valaki, de a legtöbbször tényleg rossz vége is lesz. A szimpátia sokszor mégis az övék. Az enfant terrible, a „rettenetes gyermek” minden korszakban valami kis hős, valami független ember, aki a saját maga útját járja, amíg ki nem derül, hogy az egész csak egy jól megtervezett színjáték része. Paradox módon ennek a típusnak akkor a legnehezebb, ha a közéletben tömegesen vannak jelen „rettenetes emberek”, de nem eredeti értelmükben, hanem egyszerűen azért, mert ostobák, hazugok, sóváragók, szálnalmas politikai és intellektuális stréberék. Túl sok ilyen stréber játszik ma is a kártyabandákban, ismeretlen, mágikus asztaloknál, vagy csillagjegyekkel bőségesen díszített szalonokban. Kik ezek? Végül is mindenki láthatja, egyikük épp most hívott fel, hogy elmondja, mit fog ő csinálni ha... Nem fenegyerek ő, még csak nem is „csacska gyerek”, bizalmas dolgokat kifecse-gő, hanem a szabadságot, demokráciát kompromittáló, s ezért romboló jellem.

Én az építő, jobbító szándékú embereket becsülöm. És a kitartókat, önfeladózókat, aki mégis azt gondolják, hogy a szabadság és a demokrácia egy húrton pendül. S velük a művészetek, a tudomány is, amelyekben az élet zsendül minden gyermekzsivajban, kalászhajlásban, egyenletben, ecsetvonásban s még egy foghúzásban is. Szeretem azokat az embereket, akik a ház mögötti kertben kis saját paradicsomot varázsolnak lugással, krump-liágyakkal, paradicsomfákkal, tökkel, borsóval, babbal, hagymával, káposztával, virágokkal. S a gyümölcsfákról leszedik a termést, el is teszik télire, meg is főzik lekvárnak. S bár a hátuk már nem hajlik, akkor is lesz még a kamrában, ha ritkán látott gyerekek, unokájuk arra jár, s megkíván egy pa-

lacsintát, rétest vagy lángost. Úgy tapasztaltam, hogy az ilyen emberek megmenekülnek a fenevadtól, s isteni jutalmukat meg is kapják.

Bizony azt kérdelem: *nekik mennyit használtál, s mennyit ártottál, ember?* Bárki is vagy, akinek szívébe befészkelte magát a fenevad. Tanár, mérnök, felfedező, tudós, költő, polgármester, politikus, újságíró, színész, szociológus, kutató, óvónő, sofőr, vasutas, munkás, gazda, szakács vagy „bádogos és vízvezeték-szerelő”. *Tényleg, mennyit tettél hozzá a jobb világhoz?*

Most még veszélyes átmeneti világot élünk. Egy kihalt és egy bizonytalan, még ki nem kristályosodott újat. A régimagyunk hagyjuk el. Már fél évszázada tart ez a folyamat. Mindegy is, mi volt, hogy volt. Kik vétkeztek sokat, s kiket nyomorítottak meg. Kár azon merengeni, jobb volt-e az a régi világ, vajon ki játszotta az enfant terrible szerepét. Az új világ eljő, s amit manapság ránk erőltetnének, rémisztőbb minden rémálomnál. Mert nem a magunk új világát látjuk épülni, hanem a másét. Amelyben nekünk már helyünk sem lenne. Nekünk, magyaroknak sem. Nemcsak a hajolni már nem tudó, kertet macacsul ápoló nagyszüleinkeknek, s betegségekől gyötört magunknak, de már gyermekeinknek és magyarként unokáinknak sem. S hányan meginognak, meghajolnak megint a „szükségyszerűség” köpenyében táncoló hazug fenevad előtt.

De ez csak egy rémálom. Jól látható, hogy ma Európában a politikai kérdések összeomlasztanak minket. Kelepcét állítanak. Mert politika lett az erkölcs, a tudomány, az oktatás, az egészségügy, a vallás, a történelem, a legenda, a művészet. Politika az is, hogy a világon mindenhol boldogabbnak kell érezniük magukat az embereknek, mint ahol éppen vannak. Nézzünk a tükörbe: mit tettünk ezért ellene? Ha csak a hazugságot és a gyűlöletet elkerüljük, már kikerülhetünk a kelepcéből. Ha – mint most is –

döntő változás előtt álltunk, mindig az életért küzdöttünk. Ilyenkor legtöbbször harcolnunk kellett, akiknél több, erősebb fegyver volt, ideig-óráig győzhetek is ellenünk. Fegyver a hazugság is, fegyver az ágyú is. Fegyver a család, és fegyver a fenyegetés is. Fegyver a bizonytalanság is, fegyver a közöny is. Fegyver a félrevezetés, fegyver a pénz is.

Fegyver ejtette seb a magány, az utódtalanság, az ember magára maradása. Rettenetes fenevad a halálhazugság. A lemondás múltról és jövőről, saját teremtő bölcsességünkbe vetett hitről. Európában, s itt bent Magyarországon is sok a zavarodott ember. Leginkább azok közt, akiknek zsebébe lehúzza az arannyal tömött erszény. Elnöki székekben pöffeszkedők, minden hájjal megkent szemfényvesztők. S a fenevad hívó szavára a zavarodott tömegek, ahogyan az ökö, mennek a vágóhídra. Most nagyon vigyázzunk! Az életünk nem rémálom. Az életünk a jövő álma. Én már láttam a jövőt. Szemek felhőjében láttam. Láttam az ősforrást, ami soha ki nem apad: küzdelmet, boldogságot, szeretetet. Halottam és éreztem, hogy mit felel majd az ember, ha egyszer csak ott áll az úton, és azt kérdezi egy hang: **Quo vadis?** És tudom, hogy szerte az országban ezernyi azúrkek szempárba bámulnak anyák, apák és nagypapák, s mindannyian felfedeznek egy olyan értéket, amit semmiféle hazugsággal, pusztulással, elmúlásvízióval nem lehet megintatni.

A jövő talán mindenkit érdekel. Azt is, aki életet, boldogságot már csak másnak remél. Legrosszabb annak, aki önzetlen sem tud lenni, s mindig csak magának követelné az örömet. Mert sohasem kaphatja meg. Ő az igazi enfant terrible. Öntudata sincs, nem tartozik senkihez és semmihez, de van választójoga, sőt már pártot is alapított, szerepel valamelyik országos listán, esti show-műsorban. Hátha sikerül?! — mondja, s abban bízik, hogy azon a vasárnapon reggel kód lesz, s a gyanútlan emberek szívében rohamosan növekszik a fenevad. Talán aranyat kínál a tudás helyébe, s abban bízik, sokan lesznek, kik betévednek a szemfényvesztés kelepcéjébe. Nagy a felelősségünk, hogy ez ne történjen meg. Mert ha nem sikerül megcáfolni a hazugságokat, elűzni a szívekből a gyűlöletet, a fenevad megnövekszik, kiáll a főtérre, s elkezd magyarázni, hogy a nemzet pusztulása mégiscsak előbbre való, mint az emberiségé. S ha több lesz a tömegbe szórt aranytallér, mint a lelkekben a józan tudás és a „haza szeretete”, akkor joggal mondhatja vicssorogva: Felfaltalak!

Szerencsés Károly  
(Magyar Hírlap)

### Magyarország Canberra-i Nagykövetsége 2018. május 2-3-4-én (szerda, csütörtök, péntek) 9 és 17 óra között kihelyezett konzuli fogadónapokat tart Brisbaneben.

Brisbaneben lesz a felnőtt (12 év fölöttiek számára) útlevel megújításához szükséges ujjnyomatos gép.

Jelentkezzenek, akiknek útlevele a közeljövőben lejár, vagy lejárt mert most lehetőségükben lesz azt itt helyben meghosszabbítani, ellenkező esetben Canberrába kell utazni az ujjnyomat felvétele miatt.

**Helyszín: Magyarország Brisbane-i Konzulátusa**  
**Cím: 143 White Cedar Circuit, Stretton QLD 4116**  
**A fogadónapokon való megjelenéshez időpont foglalása szükséges.**

Az ügyintézés hatékonysága érdekében kérjük, hogy nevük, elérhetőségük megadásával szíveskedjenek bejelentkezni

Kovács Lőrinc tb. konzulnál a (07) 3272 4040 -es vagy a 0431 555 639-es telefonszámokon.



## Szeretettel Meghívjuk

2018 április 22.-én vasárnap 13 órai

kezdettel az ebéddel egybekötött zenés, táncos mulatságra,

melyet a **Magyar Központ Társadalmi Klubjában** tartunk.

Erdély közkedvelt fiatal énekes

## LÁSZLÓ ATTILA

zenéje minden korosztály kedvence

Örökzöldekkel, világslágerekkel kedveskedik vendégeinknek.

Mindezt csak fokozzák a közkedvelt helybeliek **Ági és Pityu.**

A bárban jobbnál jobb italok,  
finom sütemények kaphatók. Gazdag tombola.

**Belépő: \$ 39.00 ebéddel együtt NO BYO**

**Asztalrendelés: Juhász Etelka - 9795 8972**

**Marót Márti - 0418 553 193**



**Koncert tiszta bevétele a Magyar Központ gyermek játszótér felépítésére lesz fordítva.**

### ÜGYVÉD BUDAPESTEN

nagy gyakorlattal és szakértelemmel,  
mindenféle ügyintézés,  
jogi tanácsadást vállal.  
Forduljon bizalommal:  
**Dr. Horváth Anna**  
e-mail:  
drhorvatha@yahoo.com  
fax: (0011) 36-1-4038503

*Indulatoktól sem mentes vita zajlik a magyarság eredetéről. Itt találták-e a honfoglalók a finnugor nyelvet, vagy ők hozták a Kárpát-medencébe? A hunok az őseink, vagy a finnugorok? A biológusok tudhatják-e, hogy a csont milyen nyelven beszélt? Ki maradt a kaptafánál?*

Neparáczi Endre biológiai doktori értekezése volt a rajtjé. A szegedi egyetemen készült, 2017-ben sikeresen megvédett dolgozatának címe: *A honfoglalók genetikai származásának és rokonsági viszonyainak vizsgálata archeogenetikai módszerekkel.* A kutató genetikai módszerekkel 89 honfoglalás kori embertani leletet vizsgált meg. A csontokból DNS-vizsgálatokkal hun, kaukázusi és germán-európai keveredést mutatott ki.

Történeti tény, hogy a Kárpát-medence az ázsiai népvándorlás fontos kapuja, kultúrák találkozóhelye, számtalan birodalom határmezsgyéje volt. Fontos keveredések helyszíne tehát, mely nyelvészetileg, genetikailag, antropológiailag egyaránt érdekes. Újra és újra felvetődnek a már tisztázottnak látszó kérdések: honnan jött, és hogyan maradt meg a magyar nyelvcsiget a szlávgermán tengerben? Kik és honnan hozták a nyelvet? Kit tekintünk honfoglalónak? Kik a mai magyarok ősei?

Minden új adattal, felfedezéssel felvetődik, hogy megkérdőjeleződnek az elfogadott tézisek. Csakhogy mivel a tudományterületeknek saját gondolatrendszerük és szabályaik vannak, a következtetések is a valóság más-más részére vonatkoznak. Ezért kell együttműködni, közös nevezőre hozni az ismereteket.

**Pálfi György**, a szegedi tudományegyetem embertani tanszékének vezetője azt magyarázza: az archeogenetikai kutatások, szoros együttműködésben a történeti antropológiával és a régészettel, egy lánc részét képviselik. A szegedi antropológiai gyűjteményben több mint 30 ezer emberi csontvázat őriznek, a Magyar Természettudományi Múzeumban több mint 40 ezret. Az archeogenetikai kutatások számára nagy jelentőségű ez a két (együttesen Európában a legnagyobb) embertani gyűjtemény. Ezek szolgáltatták a vizsgálati anyagokat **Neparáczi Endre** doktori kutatásaihoz is.

Az emberi lelet előkerülése után az antropológusok elvégzik a rekonstrukciót, meghatározzák az életkort, a nemet, a morfológiai jellemzőket, a patológiai elváltozásokat, utána jöhet az antropometria, azaz a testmagasság becslése, illetve a koponya metrikus adatai, továbbá formai jellegzetességei alapján a taxonómiai besorolás: európai, mongoloid, vagy azok valamilyen átmenete.

Az archeogenetika számára minden adat is ismeretében történik meg a csontminták kiválasztása. Az antropológia és archeogenetika tehát számos adatokat szolgáltat a régészet és a történeti tudományok számára is. Ez a kölcsönös egymásra építkezés minden érintett terület eredményességét jelentősen növeli, növelheti.

Doktori munkájában **Neparáczi Endre** 89 honfoglalás kori lelet DNS-ét vizsgálta meg. Eredményei azt mutatták, hogy a vizsgált népesség jelentős része középső-ázsiai eredetű, de viszonylag sok európaít is talált. Mivel az ázsiai eredetű csoportok származási

## MIK VOGYUNK?



*Az őshazában maradt magyarok felkeresésére indult Julianus és Gerhardus Domonkos-rendi szerzetesek szobra. Antal Károly alkotását 1937-ben a Halászbástyán állították fel, ma a budai Várban, a Hotel Hilton Dominikánus udvarában látható*

helye jól megfeleltethető az egykori ázsiai hun birodalom területének, arra következtetett: a honfoglalók jelentős része hun felmenőkkel rendelkezett. De mert a mai magyarokban ezen gének aránya elenyésző, a honfoglalók aránylag csekély mértékben járulhat hozzá mai embertani képünkhöz.

Végül azt a meglepő következtetést vonja le, hogy az eredmények alátámasztják a középkori krónikák állítását, miszerint a honfoglalás a magyarok (legalább) második bejövetele lehetett, és a honfoglalók itt már vélhetően magyar nyelvű népséget találtak. Ezek az adatok hihetővé tehetik a magyar nyelvű székelyek hun hagyományát, és felvetik a honfoglalást megelőző jelenlétünket a Kárpát-medencében. Magyarazatot nyerhet a régészeti anyagból levont következtetés is: a honfoglalás kori népesség csekély létszáma miatt nem adhatta alapját a XI. századi Árpád-kori tömbmagyarságnak.

A finnugor-honfoglaló genetikai kapcsolat hiánya pedig arra utalhat, hogy a magyar nyelv finnugor rétegeit nem igazán lehet a honfoglalókhöz kötni. A magyar nyelvben meglévő masszív török nyelvi réteget jó valószínűséggel hun eredetűnek tekinthetjük.

Neparáczi szerint a magyarok eredetének kérdése tehát továbbra sem tekinthető lezártnak, hiszen genetikai adataink és a régészeti adatok alapján valószínű, hogy a hun eredetű népesség már a honfoglalás korában is kisebbségben lehetett a Kárpát-medencében. Genetikai eredmények alapján teszi fel tehát a kérdést: ha az avar birodalom túlélői itt voltak, és ők alkották a többséget, akkor milyen nyelven beszéltek? Kétségsbe vonódhat tehát, hogy a honfoglalók hozták magukkal és terjesztették el a finnu-

gor eredetű magyar nyelvüket.

— Lehet, hogy Neparáczi Endre olykor kissé túl messzire ment interpretációban — véli Pálfi György, a PhD-dolgozat társtémavezetője.

— A komoly és magas színvonalú eredmények azonban önmagukért beszélnek. A Kárpát-medence a honfoglaló ideérkezésekor valóban nem volt „üres lator”, annyit tudunk, hogy az avar birodalom túlélői itt voltak, és biztos többséget alkottak. Ezt támasztják alá többek között azok a korábbi, morfológiai alapú embertani munkák, amelyek igazolták, hogy a honfoglalóknak tulajdonított leletek metrikus adataiból nem vezethetők le a későbbi, például Árpád-kori magyarok. Utóbbiakban inkább a korábbi, például avar kori paraméterek köszönnek vissza.

De tudjuk-e, vajon milyen nyelven beszéltek az avarok? A genetikai vizsgálatok eredményei azt mutatják, hogy a honfoglalók felmenői olyan környezetből származtak, ahol feltételezhetően nem finnugor nyelven beszéltek. Ez a doktori munka véleményem szerint kezdeti eredménynek tekinthető, de ha a későbbi vizsgálatok során több temetőből, kiegészítve a genomszintű genetikai elemzésekkel, hasonló eredmények születnek, akkor elképzelhető, hogy mégis máshol kell az őseinket keresni, nem (vagy nem csak) Árpád népénél. A jelenlegi adatok alapján megfogalmazott kételyeket tehát mindenképpen további kutatásokkal kell kiegészíteni, hogy egyértelműbb képet alkothassunk a magyarság felmenőiről.

### ELMARADT VITA

**Török Tibor**, a Szegedi Tudományegyetem Genetikai Tanszékének docense volt Neparáczi témavezetője. Azt mondja, a felvetéseik nyomán a bölcsészekről olyan szintű elutasítást

tapasztalt, hogy úgy döntött, addig felhagy a vitával, amíg meg nem jelennek az eredmények a nemzetközi tudományos szaklapokban. Ez reménye szerint színvalláskényszerítheti a bölcsészársadalmat.

A különböző szakterületek eredményeit ugyanis közösen kell egyeztetni, és erre a debreceni egyetemen február közepén rendezett nyelvészeti-genetikai konferencián nyílt volna először lehetőség. *A vita azonban sajnálatos módon elmaradt. A bölcsészek azt állítják, hogy a nyelvtudomány és a genetikának nincs egymáshoz köze, és ezért nincs is min vitatkozni.*

— Hamis leegyszerűsítés — érvel Török. — Természetesen a gének és a nyelv egymástól függetlenül jelentősen is változhatnak, de a genetikai rokonság teljes hiánya megkérdőjelezi az egykori nyelvi közösség és ezzel a rekonstruált nyelvi családfa valóságát. Ennek egyszerű a magyarázata: a genetikai módszerrel igen távoli rokonságot is ki lehet mutatni, ahogy igazolható a Neander-völgyi ember és a Homo sapiens rokonsága is, pedig millió évekről van szó. Akkor hogya hagyja nyomot a génekben egy pár ezer éve történt együttélés?

Márpedig nyelvészeink ragaszkodnak az ugor ősnép meglétéhez, mi több, rekonstruálják annak szavait, környezetét, életmódját. Az álláspontokat csak akkor lehet közelíteni, ha a nyelvészek tudósként viselkednek, és kinyilatkoztatás helyett alternatívákban kezdenek gondolkodni. Nem biztos például, hogy az ősnyelvünk beszélőit kizárólag a honfoglalók között kellene keresni. A régészeti kultúrák korszakolását már jórészt elvégezték, mi, genetikusok azt tudjuk tisztázni, melyik nép honnan jöhetett, és milyen közük van egymáshoz. A genetikai vizsgálat alkalmas rá, hogy a finom rokonságot is feltárja. Az adatbázisok folyamatosan bővülnek, a kép pedig néhány évtizeden belül össze fog állni.

Szakember feladata történeti-összehasonlító nyelvészeti kérdésekről nyilatkozni, nem dilettánsoké! Nem a bölcsészek macakcsodának ebben a vitában, mondja **Honti László** akadémikus, finnugor nyelvész. Kézrátétellel nem lehet a rákot sem gyógyítani. A legtöbb ember azt hiszi, hogy majdnem mindenhez ért, ha az egyik tudományba bejárása van, csak hogy egy tudományág műveléséhez hozzátartozik a tanulás is. A régészek, biológusok azt hiszik, ha valamilyen emberi leletre bukkannak, akkor azt is tudják, hogy az milyen nyelven beszélt. Ám a csontok nem beszélnek. Nincs itt semmi komoly új tény, mindenki tudja, hogy az összes finnugor eurázsiai nép volt.

A nyelvtudomány visszafogott, csak a saját szakterületéről nyilatkozik, a finnugorok antropológiájáról például nem beszél. A törökség, az ugorok sokféle, kevert nép, a németek is keveredtek a keltákkal és a szlávokkal. Vagyis nincs olyan, hogy germán vagy finnugor gén. A genetikai vizsgálatok érdekes eredményeket hozhatnak, de semmiféleképpen sem cáfolhatják meg a magyar nyelv finnugor rokonságát, erről semmiféle mondanivalójuk nem lehet. A finnugor vagy uráli nyelvek rokonsága ugyanis nem elmélet, mint az ősröbberítés, hanem tényeken alapuló tudományos nézetrendszer.

Mégis van egy kérdés, amelyet a genetikusok felvetése nyomán tisztázni kell. Nem kétséges, hogy a honfog-

laló magyarok kisebbségben voltak a Kárpát-medencében, mely, mint Pálfi György fogalmazott: ideérkezésükkor nem üres lator volt. *Miként lehetséges, hogy a nyelvcsereben a kisebbség győzött a többség felett?*

— Azonos pozícióban általában valóban a többség győz — magyarázza Honti —, de vannak speciális helyzetek, amikor az alattvalók alkalmazkodnak az uralkodó réteghez. Több példa hozható.

A bolgárok eredetileg török nyelvű nép voltak, és vezetőik a szláv nyelvű alattvalóikhoz asszimilálódtak, a germánok Közép-Európában elgermánosították a keltákat. Ahogy a szláv szorok is germanizálódtak, germanizálódnak. Az északolasz longobárdok viszont germánok voltak, és romanizálódtak. Léteznek sajátos együttélések is, ilyen Belgiumban a vallónoké és a flamandoké.

Ami pedig a hun nyelvrokonságunkat illeti: a hun nyelvből csak a törzseveket ismerjük. Tudjuk, hogy a mai Mongólia területéről indultak, hogy Attila népe sok germán elemet tartalmazott, és hogy a felesége, Ildikó is germán volt. Nem tudjuk viszont, milyen nyelven beszéltek. Az Attila mindegyik germán név. Azt sem tudjuk, hogy valójában hun vagy germán ivadék volt-e. A nemzeti öntudat ugyanis csak néhány évszázados. Előtte a vallás kötötte össze az embereket.

### INGATAG ROKONSÁG

Az utóbbi időben néhány génevizsgálati eredmény oly mértékben eltért a magyar őstörténet többször beigazolt tényeitől, hogy azokat a történeti kutatások képviselői nem tudják elfogadni, mondja **Fodor István** régész, a Magyar Nemzeti Múzeum címzetes főigazgatója. A genetikusok azzal érvelnek, hogy ők természettudományos, mérhető eredményt kaptak, amelyhez képest a humán tudományok adatai rendkívül gyenge lábon állnak.

Elfeledkeznek azonban arról, hogy az őstörténet a történettudomány része, amelynek forrásanyagát számos segédtudomány szolgáltatja — például a nyelvészet, a régészet, az ember-tan, a néprajz és a természettudományi ágazatok, így például a genetikai is. Ennek ellenére történettudomány marad, amelyik jól kidolgozott elméleti és módszertani alapokkal rendelkezik. Tehát annak, aki a különböző tudományterületeken végzett kutatási eredményeiből őstörténeti következtetéseket von le, ismernie kell az őstörténet-kutatás elméleti alapjait és módszertanát. Legalábbis a fő vonásai-ban.

— A hun–magyar rokonság teóriája a XXI. században már kívül esik a tudomány határain. Jól igazolható tény ugyanis — magyarázza Fodor —, hogy a honfoglalás és kora Árpád-kori magyarságnak nem volt hun hagyománya és hun származástudata. Sem a Szent László korában íródott és későbbben elveszett őskronika, sem 1200 körüli Gestájában Anonymus nem beszél a magyarok hun származásáról. „Hun történetünk” csak **Kézai Simon** mester alkotta meg 1282–85 között, megegyező nyugati történetírók művei alapján. E krónikában adta meg Kézai a nemesi előjogok kialakulását, „történeti” magyarázatát.

Művének ez a része későbbi krónikákban élt tovább, míg bekerült **Werbőczy István** híres Hármaskönyvébe, amely a nemesség bibliája, egyúttal történeti tudatának szilárd váza lett. A XVIII. század jezsuita történetírói

# „Csak mosollyal tudjuk megköszönni a segítséget”

már alig emlegetik a honszerző Árpádot, csak a hódító Atillát. A hunok ugyan a 420-as években valóban eljutottak keletről a Kárpát-medencébe, székhelyüket valahol a mai Szeged tágabb körzetében ütötték fel, Atilla halála (453) után azonban kisöpörték őket innen a szövetségeseik, a germánok.

A magyarok elődei ekkor még a nyugat-szibériai pusztákra éltek, majd 650 körül átköltöztek az Urál hegység nyugati oldalára, a mai baskír és tatár földre, oda, ahol a keleti magyarok késői utódait 1236-ban fellelte Julianus barát. Beszélt velük magyar nyelven, és hazájukat Magna Hungariának nevezte. A hunok és magyarok tehát soha még csak nem is találkozhattak. A másik, szintén „rokonnak” íftelt néppel, a vikingekkel, pontosabban a mai Oroszország területére költözött normannokkal valóban volt a honfoglalás előtti magyarságnak történeti kapcsolata. Annak azonban semmi nyoma, hogy a két nép között rokoni kapcsolatok lettek volna.

## A JÓ SZÁNDÉK JEGYÉBEN

Az ilyenfajta ellentmondások az őstörténet-kutatásban szükseszzerűen felmerülnek, de nem jelentenek végleges szembenállást a történeti és a természettudományi vizsgálatokat végző szakemberek között. A genetikusok, nyelvészek és történészek párbeszéde a debreceni konferencián a jó szándék jegyében rendezett eszmecsere volt, mely elősegíti egymás érveinek jobb megismerését, ami előréviszi a közös kutatásokat. Még ha nem alakult is ki a teljes egyetértés. Légből kapott ötletekről vitázni azonban nem lehet, magyarázza a régész.

A **III. Béla királyunknak és feleségének csontjából vett minták után a genetikusok azt a képtelen eredményt bocsatották szárnyra, hogy az Árpád-házi uralkodók nem finnugorok, hanem eurázsiaiak voltak.** Mínta a finnugorok nem is Euráziában laktak volna, akiknek lakóhelyét a XII. században szinte hajszálpontosan ismerjük! Az is közismert, hogy a Nyugat-Szibériától a Baltikumig élt finnugor népek soha nem tartoztak ugyanahhoz az embertani típushoz, továbbá nem léteznek „finnugor gének” sem.

Miután a keleti szlávok beolvastották a nagy kiterjedésű kelet-európai területeken élő finnugorokat (finnugor eredetű például a Moszkva folyó neve is, amelyről a mai orosz főváros a nevet vette), nagy valószínűséggel feltehető, hogy a mai oroszokra jellemző embertani típus eredetileg a finnugorokra volt jellemző.

Ismét fellángolt tehát a halszagú rokonság és a dicső hun ősök közötti évszázados vita, csak ezúttal nem a szimbólumok, nem a politika, hanem a tudomány szintjén. A magyar kormány december végén hozta nyilvánosságra, hogy 80 millió forinttal megalapítja az őstörténeti kutatások rehabilitációjával foglalkozó László Gyula Intézetet.

A vezetésére kijelölt régész, **Szabados György** korrekt együttműködést ígért a hasonló tematikát vizsgáló tudományos műhelyekkel.

## UGOR–TÖRÖK HÁBORÚ

A magyar nép és nyelv eredetéről a XIX. század utolsó harmadában folyt a leghevesebb vita. Az ugortörök háború megosztotta a kutatókat és a közvéleményt is. **Vámbéry Ármin** Magyar és töröktatár szóegyeztetések című, 1869 között megjelent műve volt a hadüzenet: „...a magyar nyelv eredetében ugor, de a nemzet későbbi érintkezése és történeti átalakulásánál fogva egyformán ugor és török jellemű...”, írta. Válaszul **Budenz József finnugrista nyelvész** Jelentés **Vámbéry Ármin magyartörök szóegyeztetéséről** című, 1871-ben megjelent írásában kétségbe vonta a szerző tudományos és emberi szavahihetőségét.

Az ukrán állam egyetlen hrivnyával sem támogatja az árva gyermekek otthonát, ha a magyar állam és a Magyar Református Szeretetszolgálat nem segítene rajtuk, már régen be kellett volna zárniuk — tudtuk meg a szervezet ügyvezető igazgatójától, **Juhász Márton**tól.

Keserves út vezet a kárpátaljai Nagydobronyba. Bár a település csak húsz kilométerre fekszik a határtól, a magyar utakon soha nem látott kátyúterget kerületve az autózás véget nem érő utazásnak tűnik.

Elképzelni sem lehet ennél autentikusabb prólógust, pedig a valóság még ennél is lehangelőbb: elvadult táj, tarra vágott útmenti tölgyes, sithalmok maradnak az utazó mögött, míg a jelentős magyar lakossággal rendelkező városba ér. Az igazi döbönen azonban csak ott következnek.

**A gondoskodás háza**  
Az Irgalmas Samaritanus Református

tében ugor, de a nemzet későbbi érintkezése és történeti átalakulásánál fogva egyformán ugor és török jellemű...”, írta. Válaszul **Budenz József finnugrista nyelvész** Jelentés **Vámbéry Ármin magyartörök szóegyeztetéséről** című, 1871-ben megjelent írásában kétségbe vonta a szerző tudományos és emberi szavahihetőségét.

A közvélemény többsége a **Vámbéry** által hirdetett törökmagyar rokonsággal rokonszenvezett, mintsem a „halszíros atyafiakat” felvonultató **Budenz**szel, és kollégájával, **Hunfalvy Pállal**. **Vámbéry** a magyarok eredete című etnológiai tanulmányában 1882-ben még azt állította, hogy „a magyar nyelvnek és a magyar fajnak az alapja, a magva török, s ami kis finnugor szórvány itt-ott akad benne, az másodlagos, jövevény elem”. Törökmagyar etimológiáinak nagy részéről azonban **Budenz** kimutatta, hogy csalás.

**Vámbéry** folyamatosan visszakozott, végül kijelentette: csak a magyar nép török, a magyar nyelv csupán kétharmad részben. Ezt követően tudományos súllyal a magyar nyelv török rokonsága többé nem merült föl. **Tasnádi Edit** a legjelesebb török műfordítónk, akinek meggyőződése, hogy a finnugor etnikum és a nyelv két különböző dolog. Ezek azonosságát soha senki nem is állította, és a kettőt nem is szabad összekeverni. Ezért az ugortörök háború is értelmetlen vita volt.

A nyelvünk alapja finnugor, mondja, melyben azonban valóban nagy a török hatás. A mai török szavaink zömében az oszmán birodalom idejéből valók, tehát a 150 év alatt zajlott a nyelvcsere, valamint az etnikai keveredés. A magyar nyelv a szerkezetét tekintve a finnugor uráli családdhoz tartozik, a török pedig az altájhoz. Kétségtelen, hogy vannak hasonlóságok az agglutináló nyelvek között, beszélnek uráltájai közös nyelvcsaládról is, de ezt a rokonságot nem lehet bizonyítani. Azon nem csodálkozok senki, hogy egy holland és egy spanyol nem érti egymást, miközben elfogadott, hogy ugyanahhoz a nyelvcsaláddhoz tartoznak. Akkor miért várják el, hogy a magyar értesse a finnt? — teszi fel a kérdést **Tasnádi Edit**.

**Hanthy Kinga**  
(Magyar Idők)

Gyermekotthonban már nagyon várják a Magyar Református Szeretetszolgálat munkatársait. Nem csoda: Kijev egyetlen hrivnyával sem támogatja az árva gyermekek otthonát. Ha nem segítene rajtuk a magyar állam és a Magyar Református Szeretetszolgálat, azaz az **MRSZ**, a holland testvéregház, illetve nem gazdálkodnának, már régen be kellett volna zárniuk — tudjuk meg **Juhász Márton**tól, az **MRSZ** ügyvezető igazgatójától.

Ebben az esetben szélnek kellett volna eresztienük a hatvanhárom ép és fogyatékossgal élő, három és hárminckét év közötti lakót. *Akad közöttük olyan kislány, akit két éves korában a kutyaólból mentettek ki: a pelenka már ráfagyott a gyermekre, akit csupán a négy lábú testének melege tartott életben.*

Csak akkor engedjük el a lányokat, ha már sikerült egzisztenciát teremtenünk, ha férjhez mennek, vagy ha felvettelt nyerne egy felsőoktatási intézménybe — avat be az otthon életébe **Katona Viktória**, a gyermekotthon lelkésze, aki a hajdúsági Hosszúpályából költözött át Kárpátaljára. Ezért élnek felnöttek is az otthon területén a **Gondoskodás Házában**.

Az itt lakók törődést és szeretetet kapnak, amit soha nem felejtenek el. Az intézmény vezetősége a kikerülő életét is tovább követi, és gyakran előfordul, hogy az elköltözött leányok jönnek látogatába. Van olyan, korábban dacos kislány, aki visszatérve azt mondta, nagyon hálás az itt kapott tanításért, szeretetért.

Az otthon egy sziget, ahol mentést végzünk. Minden alkalom, amikor meglátogat minket a szeretetszolgálat, egy-egy levegővétél számunkra, ami a túlélést jelenti. Mi az adományokat „csak” mosollyal tudjuk megköszönni. Fontos számunkra a kapocs, hogy gondolkodunk ránk — mondja a lelkész. **Iszlai Gergely** logisztikai csoportvezető meg is kezdi az adományok lepakolását, az **MRSZ** tartós élelmiszert, tisztító- és írószert hoz rendszeresen az otthonba, de legutóbbi látogatásuk alkalmával kerekesszékeket is adományoztak három fogyatékossgal élő lakónak.

Az egyik kerekesszéke **Kölcsi Tündé** lett. Azt mondja, eddig az intézményből sem tudott kimenni, ma már a templomba is képes ellátogatni. Kérdésünkre, hogy a hosszú úton nem fárad-e majd el, mosolyogva válaszol: a többiek is segítenek neki olykor a haladásban. Közben **Kikina Jána** mutatja meg, hogy a nemrég kapott elektromos kerekesszéke milyen fordulatokra képes.

Szeretik a szervezetünket, és nemcsak azért, mert rendszeresen támogatjuk őket, hanem mert érzik, mögöttük állunk, számíthatnak ránk — mondja **Fodor Gusztáv** Kárpátaljai született lelkész, az **MRSZ** kárpátaljai koordinációs irodájának vezetője.

## Anyországi segítség

A Nagydobronyi árva és rászorulóknak nemcsak a támogatások miatt támaszkodnak a Magyar Református Szeretetszolgálatra, hanem mert érzik, a szervezet mögöttük áll, számíthatnak rá.

A Nagydobronyi Református Líceum

helyén már a 19. század végén is iskola állt, és bár a századok során környezetéből sorra tűntek el az épületek, a tanintézmény a kommunizmusban, majd a Szovjetunió széthullását követően is megmaradt. A líceumban 1995-ben indították el újra az oktatást, amely itthon nagyjából a gimnáziumnak felel meg.

Azóta is igyekeznek folyamatosan biztosítani az oktatáshoz megfelelő körülményeket, most azonban új szakasz kezdődött az intézmény életében, a magyar állam támogatásával emelet-építéssel és tornateremmel gazdagodik idén az iskola. **Gál Erika** igazgató elmondja, amennyiben a magyar állam nem segítene a fenntartásban, már bezárhatták volna a líceumot, mert az ukrán állam magánintézményeket nem támogat. Márpedig a magyar nyelvet és kultúrát ápoló Nagydobronyi bentlakásos líceum annak számít. Belegondolni is rossz, mi történne az intézmény százszáz diákjával, ha az anyaországból nem érkezne segítség. Rádadásul manapság olyan népszerű az iskola, hogy már nincs annyi hely a kollégiumban, amennyien felvételiznek, ezért is bővítik az épületegyüttest.

A líceum vezetésének az a célja, hogy a fiatalok az iskola elvégzése után is Kárpátalján maradjanak, felvételizzenek a főiskolára, hiszen ők a kárpátaljai magyarság jövőjének zálogai. Az **MRSZ** igen nagy segítséget jelent az iskolának, a civil szervezet **Nyilas Misi** programja keretében harmincnégy diák nyert ösztöndíjat. Tizenkét tanulójuk árvaházba érkezett a bentlakásos iskolába, ruházatukat ugyancsak a szeretetszolgálat biztosította. Egyik árva a tizennégy éves **Mezei Barbara**, aki egyévesen került árvaházba. Azt mondja, itt igaz barátokra talált, akik megértik, mindenben segítik, és titkait is rájuk bízhatja. Nővére most a beregszászi főiskolán tanul, de korábban szintén ide járt. Közben **Demeter Szilvia** is csatlakozik hozzánk, akinek édesapja magyar, édesanyja ukrán. Szülei nem törődtek vele, ezért jutott ő is árvaházba. Itt új otthonra leltem — állapítja meg mosolygós szemmel. Majd **Horkay László** nyugalmazott kárpátaljai református püspök vezénylésével a líceum tiszta tekintetű diákjai előadják a magyar himnusz — szívét tépően szól e tájékon nemzeti énekünk. **Püffedt** patkány búzölög az árokban összegyűlt zavaros lében Nagydobrony egyik cigánysorán. Középkori sártengerben egyensúlyoznak a Magyar Református Szeretetszolgálat munkatársai élelmiszercsomagokkal a vállukon. Kissé távolabb nagyra hizlalt máglya lobog, kellemetlen szaga betéríti a nyomorúságos környéket, a rogyadozó kalyibák hézagos tetőzetén átszalad a szürke füst. A cigányok fogékonyak a vallásosságra, sokan csak azért tanultak meg olvasni, hogy megismerhessék, ami a Bibliában áll. Igaz, amikor jobban mennek a dolgaik, kevesebbet járnak templomba, amikor rosszabbul, sűrűbben, s hitükbe babonáság is vegyül, ám az Istenben való hit, a kereszténység, az Ige olyan közös kapocs cigányok és magyarok között, amire lehet alapozni — tudjuk meg **Kolozsy András** református lelkészétől. „A hit hallásból van” Ez azért fontos, mert az ukránul korábban csak **Sumnájának**, vagyis

zajosnak nevezett „táborba” (errefelel így nevezik a cigánytelepeket, cigánysorokat) a magyarok vagy az ukránok be sem merték tenni a lábukat. Persze ma sem tetszik mindenkinek a jövelelünk, a „cigánybíró”, aki az itteniek ügyes-bajos dolgait intézi a hatósággal, és a romák maguk közül választják, szóvá is teszi, hogy ne „kamerázzunk”, de ezúttal a cigányok leintik. Tudják: nyomorúságukban csak az egyházra, a magyarokra számíthatnak. A kereszténységnek tehát igen nagy szerep jut az itteni magyar anyanyelvű romák túlélésében. És **Kurucz Margariánának** is, akinek olyan erős a hite a Megváltóban, hogy — látva a körülményeket — szinte hihetetlen. „A hit hallásból van” idézi **Pál** apostolt az egyébként analfabéta asszony, aki a helyi lelkész talán legnagyobb segítségével a **Sumnáján**. Érdekes, ő nem így gondol magára, ellenben nem győzi áldani **Kolozsy Andrást**. **András atya** lelki testvér, szinte má' cigány, pedig mink, cigányok nehéz eset vagyunk, de ha kell velünk fázik, velünk melegszik, mindig velünk van — hadarja az aranyfogazatú, dús szemöldökű nő a cigánytelep református templomának udvarán. Aztán szavára és szúrós pillantására a roma gyülekezet gyorsan behordja a kapott segélyt a templomba, később innen osztják el az adományt aszerint, ki mennyire szorul rá a támogatásra. Hálájuk jeléül spontán éneklésbe kezdenek kicsinyek és felnőttek, az Urat magasztalják tiszta szívvel. A település másik, északi cigánytáborban talán még az előzőnél is lehangelőbb állapotokkal találkozunk. Ahol a gyülekezeti ház és az óvoda áll, még viszonylag rendezettnek tűnik az utca kép, de az egyik porta végéből nyíló faluszéli házról látán azonnal megfogalmazódik a kérdés: létezik-e, hogy Európában középen így élnek emberek. Összeaszalódott döglött egerek mellett visz utunk a telepen, **Amit Gyula** óvodavezető és gondnok kísér bennünket körbe a bokáig érő hulladékokban, kutyagumiban. A hiányos öltözetű, nedves orrú lurkók vígan szaladoznak a nyomorúságos viskók között, a felnőttek a vályogból, főlából, fémhulladékból tákolt épitmények előtt várják a szeretetszolgálat érkezését. **Arva meg áram sincs, hát, hogy lehet ilyen csinálni?** — bökörrával a tábor szélén álló házak irányába egy Matyiként bemutatkozó férfi, miközben rozzant kerítésére támaszkodik. Elmondja, hiába kérték az itteni hatóságokat, nem vezetik el a távoli házakhoz a vezetékcsatlakozást. Hogy ennek mi a pontos oka, nem derül ki, mindenesetre megtudjuk tőle, hogy az itt élők nem tudnak sem cigányul, sem ukránul, csak magyarul.

Meséli, néhányan, köztük ő is, „magyarba” járnak dolgozni, van, aki hűskombinátba, mások pedig összeszerelő üzembe. Kérdésünkre azt feleli, talán három-négy millió forintnyi összegért lehetne egy emberibb környezetet biztosító házat venni a faluban, de ahhoz minden keresetét el kellene tegye úgy öt éven át, miközben öt éves száját kell etetnie. Kilitástalan a helyzete.

Marad számukra az úszás az árral, a többieknek meg a reménykedés, hogy túlélik valahogy. Szemmel láthatóan nagy a respektje a lelképásztornak és a civil szervezet munkatársainak. Nem csoda, az egyház és a református szeretetszolgálat törődik csak velük.

## Ezeket biztos nem tudta a Monopolyról

(Folytatás)

Úgy vélte, hogy nagyrészt a földtulajdonlás egyenlőtlensége okozta ezt.

Az állam figyelmét ugyan felhívta arra, hogy a föld értékét nem a tulajdonos adja, hanem a természet és az infrastruktúra, ezért azt meg kellene adóztatni, a befolyó összegből pedig lehetne iskolákat és kórházakat felhúzni, és fejlesztéseket finanszírozni.

Annak érdekében, hogy bizonyítsa George elméletét, Magie feltalálta, majd 1904-ben szabadalmaztatta a Landlord's Game-et, vagyis a Földbirtokosok Játékát.

A tábla kerek elrendezést kapott (ami akkoriban újdonságnak számított), valamint utcákkal és tereptárgyakkal is ellátták. A játék kulcsfontosságú újítása azonban a két szabálysomag volt, amit Magie megalkotott.

A „Jólét” szabályozás alatt minden alkalommal, ha valaki tulajdont vásárolt, adót fizetett (ahogy George is elképzelte), a játékot pedig mindenki megnyerte — még az is, aki a legkevesebb pénzzel rendelkezett —, aki megduplázta a kezdethez képest a saját tőkéjét.

Míg a „Monopolista” szabályozás alatt a játékosok már előre láthaták, hogy ki fog ingatlant vásárolni, magas bérleti díjat kiszabni, és behajtani azoktól, akik nem voltak elég szerencsések — egyetlen győztes lett, miközben mindenki más csődbe ment.

A kettős szabálysomag célja, hogy a játékosok megtapasztalják, a jelenlegi rendszer szokásos kimeneteleinek következményét, és hogy megértsék, az ingatlan tulajdonjogának különböző megközelítése mennyire jelentősen eltérő társadalmi eredményt szülhet.

A játék a siker és a kudarc minden elemét tartalmazza a való világból, és a cél maga a jólét felhalmozása — fog-

## Egyperces tudomány

lalta össze Magie.

A játék hamarosan az értelmiségek, és egyetemi kampuszok — mint például a Harvard vagy a Columbia —, valamint a kvékerek kedvencévé vált, olyannyira, hogy az utóbbi közösség saját adaptációt is készített, Atlantic Cityben lévő utcanevekkel, amit később a munkanélküli férfi, **Charles Darrow** sajátjaként adott el a **Parker Brothers** játékvállalatnak.

Miután a játék valódi eredete kiderült, a Parker Brothers megvásárolta Magie szabadalmát, de egyszerűen átnevezte Monopolynak, és csak az egyik szabálysomagot adta oda a községeknek. A legrosszabb, hogy Darrow még mindig állította, hogy a játékot ő találta ki, és az eladással milliommossá vált — és ez tökéletesen példázza a játék szabálysomagját, amivel Magie a kapitalizmus hibájára mutatott rá: üldözd a vagyont, és törj össze minden ellenfelet, ahhoz hogy sikeres legyél.

## Alma + víz

Egyedül az alma az a fajta gyümölcs, amit más ételekkel is együtt ehetünk, anélkül, hogy erjedés lépne fel. Ezt már az ókorban is tudták róla, ezért is nevezték a gyümölcsök királynőjének. Nagyon könnyen tudjuk tárolni, ha csak kicsit is odafigyelünk rá, akkor eláll addig amíg, a tavaszi friss gyümölcsök megjelennek a piacon.

Nagyon jól tárolható, szállítható.

Ha hiszed, ha nem, akár kizárólag alman is meg lehetne élni, szinte korlátlan ideig.

Több, mint 1000 fajta alma található a világon. Mindegyikben megtalálható a fehérje, rostanyag, keményítő, sók, almasav, cukor, csersav. Magas a foszfor, a vas, és a nátriumtartalma.

Az almát nagyon rövid idő alatt megemészti a gyomrunk, és szinte azonnal energiát nyerhetünk belőle. Magas foszfor tartalmának köszönhetően sokat segíthet főleg azoknak, akik szellemi munkát végeznek, vagy gyenge az idegzetük.

Ha régen nem ettél almát, vagyis talán kicsit elszoktál tőle, vagy nem a legjobban működik a gyomrod, esetleg az egészséges ételeket nehezebben emészted, akkor fokozatosan kezd el az almaevést, először csak egy-két falatot egyél belőle, de azt nagyon rágd meg, egy harapás almát legalább ötvénszer, mert így keveredik a legalapossabban össze a nyáladdal, és ez a legfontosabb. Utána fokozatosan emeld az adagot, de mindig ügyelj arra, hogy az alma pépként kerüljön a gyomrodba.

### Gyümölcsöt csak magában egyél.

Ha mást is kívánsz fogyasztani, akkor almát ebéd előtt, vagy vacsora előtt legalább egy órával fogyassz. Bármilyen gyümölcsöt fogyasztasz főétkezésén is. Ha úgy érzed, hogy az alma nem csillapítja az éhségedet, akkor ez annak a jele, hogy valami baj van a gyomroddal vagy az emésztőrendszereddel. Próbáld meg ezt tudatosan és módszeresen helyreállítani.

Természetesen ha már más ételekkel megtöltöd a pocidat, akkor nem erőltessd rá a gyümölcsöt, mert ez nem lesz előnyös sem az egészséged, sem az emésztésed számára.

Jó ha tudod, soha sem a gyümölcs okozza a hasmenéset, lázadat, vagy más kellemetlenséget, hanem az, amit a gyümölcs előtt ettél.

A gyümölcsök nagy része gyógyító hatású, megszabadítja szervezetünket az eddig okozott károktól, mérgektől.

Többek között az alma nagyon jó tisztító és gyógyító hatással van az alábbi betegségekre:

— Ételmérgezés, bélhurut, vérhas, kóli baktérium okozta bélfertőzés, és akár hiszed akár nem még akkor is segíteni tud, ha veseköved van.

— Székrekedés nélkül képes gyógyítani a hasmenést, szabályozza a bélműködésedet, tisztítja a húgy utakat, és a tüdőket.

— Gyógyítja a reumát, a köszvényt, mivel sói oldják a húgyköveket.

Az alma, mint gyümölcs, savas ugyan, de mégis a szervezetet lúgosítja, hiszen organikus sói semlegesítik a fehérje bomlástermékeiből származó savakat.

**Kiválóan gyógyítja a hörghurutot, és a felső légúti betegségeket.**

Jó ha tudod azt, is, hogy másként hat az édes, és másként a savanyú alma.

Édes almát fogyasszanak mindazok, akik székrekedésben szenvednek, vagy vérszegények, és inkább savanykásabbat mindazok, akik esetleg túltápláltak, vagy reumás fájdalokkal küzdenek.

Mindkét fajtájú alma hatásos vértisztító, nagyon hasznos mindazoknak akik érelmeszesedésben szenvednek, vagy gyenge a szív működésük, esetleg aranyerük van, vagy a hölgyeknél jól használható a menstruációs zavarok megszüntetésére.

Minden embernek, de főleg azoknak, akik rendszeresen ülő munkát végeznek, legalább minden második hónapban kellene almakúrát tartani.

**Ez azt jelenti, hogy legalább egy napig csak almát ehet.**

**Lehetőleg csak egészséges, lédús, és érett almát együnk.**

Lehetőleg törekedjünk arra, hogy azonos fajtákat fogyasszunk, ugyanis minden almának mása savassági foka. Ne keverjük a különböző fajta almákat egymással.

Az almát lehetőleg mindig teljes egészében fogyasszuk el. Ne dobjuk el az alma csutkját sem, hiszen igen értékes jót tartalmaz. Az alma fogyasztásával még az áldott állapot alatti hányingert is le lehet küzdeni.

Almakúrát egész évben lehet a szervezet regenerálása érdekében végezni 4-5 héten keresztül, melyből egy hét legyen a bevezetés. Jó étvágyat!

## A vízfogyasztásról

Íme, egy kis hasznos információ:

Azt tudtam, hogy sok vizet kell innunk, de azt nem, hogy az időzítés is nagyon fontos.

A megfelelő időben fogyasztott víz maximalizálja az emberi test működését

*2 pohár víz rögtön felébredés után segíti a belső szervek működését.*

*1 pohár víz étkezés előtt 30 perccel elősegíti az emésztést.*

*1 pohár víz fürdés előtt lecsökkenti a vérnyomást.*

*1 pohár víz lefekvés előtt megelőzi az agyvérzést és az alvás közben gyakran előforduló szívrohamot*

Egy kisvárosban az öreg pap belefáradt, hogy a hívei gyónáskor mindig arról beszélnek, hogy megcsalták a párjukat.

A vasárnapi mise után így szól a gyülekezethez:

— Elegend van belőle, hogy mindenki azt gyónja, hogy megcsaltam ezt, vagy azt.

Kérlek benneteket, hogy ezután csak annyit mondjatok: elbotlottam.

Egy év múlva az öreg pap nyugdíjba megy, jön helyette egy fiatal. Senki nem említi neki, hogy mit jelent az „elbotlás”.

A fiatal pap az első vasárnap után, a gyóntatás végeztével felkeresi a polgármestert:

— Uram, valamit tenni kellene a városban a járdákkal, mert minden hívem arról panaszkodik, hogy állandóan elbotlanak.

A polgármester hallva ezt, hátradől a székeben, és hahotázni kezd.

— De kérem, — szól a pap — mi ezen olyan mulatságos, hiszen az Ön felesége is háromszor elbotlott a múlt héten!

\* \* \*

Két öregember beszélget az öregezésről.

— Figyelj, a legrosszabb a feleségeinknek. Ők ráadásul sosem hajlandók beismerni, hogy öregszenek, és mindenféle módon megpróbálják eltitkolni a bajaikat

— De még mennyire. Teljesen igazad van.

— Kitaláltam egy jó trükköt, amivel játékosan ráébredhetnek őket a fogyatékoságaikra. Ha tudni akarod, hogy a nejed kezd-e megsüketülni, állj 10 méterre tőle és kérdezz valami. Ha azt látod, hogy nem válaszol, kérdezd 5 méterrel közelebbről. Majd 2 méterről, végül 1 méterről. Ha ekkor sem válaszol, kénytelen lesz beismerni, hogy nagyot hall.

A másik öreg jónak találja az ötletet, és amikor hazaeér, 10 méterre a feleségétől emelt hangon így szól hozzá:

— Drágám, mi van vacsorára? Nincs válasz. Közelebb megy 5 méterrel és újból megkérdi:

— Drágám, mi van vacsorára?

Nem kap választ, ezért 2 méterről megismétli a kérdést:

— Édesem, mit eszünk vacsorára?

Semmi reakció. Odalép hozzá és 1 méterről kérdezi:

— Életem, mit eszünk vacsorára?

Mire az asszony dühösen:

— Csirkét sült krumplival te vén hülye, már háromszor mondtam

\* \* \*

A férj arra gyanakszik, hogy megcsalja a felesége. Egyik nap elé áll és így szól:

— Drágám, olyan érzésem van, hogy számodra csak másodhegedűs vagyok!

Erre a feleség gúnyosan:

— Nem jó a hasonlat. Inkább azt mondanám, ekkora furulyával, mint a tiéd, még szerencsésnek mondhatod magad, hogy beférsz a zenekarba...

\* \* \*

A rendőr a halottra mutat:

— Így jár, aki figyelmetlenül közlekedik. Íme az élő példa.

\* \* \*

Új bundában jön haza az asszony. A gyerekei körülrajongják.

— Jaj de szép! Ugye mama, a papától kaptad?

— Ugyan már! Ha az apátokra vártam volna, akkor ti sem lennétek!

\* \* \*

A székelty kaszál a mezőn. Látja ám,

## NA NE...

hogy futva érkezik a falu felől a fia.

A gyerek messziről kiabálja:

— Édesapám, jöjjék rögvest haza, mert nagy baj van!

— Osztán mi a baj, fiam?

— A szomszédból átjött a Mihály bá, osztán addig-addig, hogy befeküdtek idesanyámmal a dunyha alá.

Az székelty kezében megáll a kasza, megvakarja a fejét, és elgondolkodva mormogja:

— De nagy marha ez a Mihály szomszéd! Pedig neki nem is lenne muszáj..

\* \* \*

A házaspár elviszi az orvoshoz a fiukat, mert annak nagyon kicsi a fütyije. Az orvos megvizsgálja a gyereket, majd így szól:

— Semmi gond, adjanak neki palacsintát, az csodat fog tenni.

Következő reggel a gyerek látja, hogy az asztalon egy nagy halom palacsinta gőzölög.

— Ezt mindet meg kell ennem?

— kérdezi.

— Vegyél ki magadnak kettőt —

mondja az anyja.

— A többi apadé!

\* \* \*

Egy öregember minden lefekvés előtt elmondja a Miatyánkot. Egyszer odamegy hozzá a felesége és elkezd panaszkodni:

— Drágám, te folyton imádkozol lefekvés előtt, de engem soha nem foglalsz bele az imádba...

Erre az öregember:

— Dehogynem szívem most mondom: „...szabadíts meg a gonosztól...”

\* \* \*

Megy az anyós biciklivel a falu vége felé. Útközben találkozik a vejével.

Kérdi a vej:

— Hová, hová, muter?

— A temetőbe, fiam.

— Hát a bringát ki hozza haza?

\* \* \*

— Mért nem lehet az anyóssal bújószkálni?

— ???

— Mert ki az a hülye, aki megkeresi?

\* \* \*

A luxushajón megszólal a hangosbemondó:

— Figyelem, figyelem! A szigeten, ahova megyünk, a lakosság egyik fele influenzás, a másik fele AIDS-es.

— Mit mond? — kérdezi az egyik utas.

— Mit mond, mit mond...

Miért nem figyelsz? Azt mondja,

hogy aki köhög, azt nyugodtan meg lehet dugni.

\* \* \*

Irigykedve kérdezi a háziasszony a szomszédjától:

— Szomszéd, olyan szép pirosak a paradicsomai, hogyan csinálja ezt?

— Tudja, szomszédasszony, naponta kétszer kimegyek a kertbe, megállok a paradicsomok előtt, letolom a nadrágom, erre ilyen szép pirosak lesznek.

Ezt a módszert tudom javasolni magának is.

A szomszédasszony is kipróbálja.

Egy hét múlva ismét összefut a szomszéd fickóval.

— Na, fejlődnek a paradicsomok? — kérdezi a szomszéd.

— Á, azok ugyanolyan satnyák. De látná az uborkáimat!

\* \* \*

— Hogy hívják a sült nyulat?

—???

— Tepsifüles.

Április 16. hétfő	Április 17. kedd	Április 18. szerda	Április 19. csütörtök	Április 20. péntek	Április 21. szombat	Április 22. vasárnap
<b>A műsoridőt magyarországi időzónában adjuk</b>						
05:25 Kulturális Híradó 05:55 Ót kontinens 06:25 Világ 06:45 Summa 07:10 Gasztroangyal Kele-méri bárányok bárányok titkát kutatja. 08:05 Német nyelvű hírek 08:10 Orosz nyelvű hírek 08:20 Kínai nyelvű hírek 08:30 Evangélikus riportok 09:00 Rome Reports - Vatikáni Híradó 09:30 Tálentum (2001) Könny és mosoly: Ruttkai Mindannyiunk emlékezetében él: a Tündérrálynő. Súlyos, klasszikus szerepek, könnyed vígjátékok – a teljes drámairodalom. 10:05 Egy tiszta fölt az égen - portré Török Ferenc építésről (2013) 11:00 Angol nyelvű hírek 11:15 Tanulmány a nőkről (1967) Magyar játékfilm (ff.) Szereplők: Ruttkai Éva (Balogh Éva), Latinovits Zoltán (Balogh Sándor), Bodrogi Gyula (Mádi Péter), Kiss Manyi (Gegucz Jolán), Páger Antal (Gegucz Bálint), Venczel Vera (dr. Képes Vera) Zsuzsa, Éva és Jolán elhatározzák, hogy elválnak a férjeiktől. Ügyvédjük, a fiatal Vera, az első ügy lendületével keresi föl a férjeket. A vérmes Pétert, az anyagias Sándort és a tunya Bálintot csak egy pillanatra háborítja fel asszonya szándéka, mindhárman egy csapásra beleszeretnek a bájos jogásznőbe. 12:50 V4 Híradó 13:00 Híradó 13:20 Életkor 13:45 <b>Ízörzök</b> Balatonlelle A Balaton déli partján fekvő híres üdülőváros. 14:20 Ót kontinens 14:50 Család-barát 16:25 Roma Magazin 16:55 Domovina 17:30 <b>Hazai érték</b> <b>Ízörzök</b> (2012) Szentgál A Bakony szívében nemcsak szép templomairól, de ősi természetvédelmi területéről is ismert. 18:05 <b>Hazai érték</b> Gasztroangyal Mór és környéke Hagyományos helyi ézek. 19:00 <b>Hazai érték</b> Itthon vagy! Abaúj-Zemplén 19:25 <b>Hazai érték</b> Hazajáró Csallóköz 2. 20:00 Hogy volt?! Nagy komédiások 21:00 Híradó 21:25 V4 Híradó 21:35 Ridikül Higiéniai1x1 22:35 <b>AHOLOKAUSZTMA-GYAR ÁLDÓZATAINAK EMLÉKNAPJA</b> Hajnali láz (2014) Magyar filmdráma (ff. és színes) Svédország 45 00:30 Tudomány minden n. 00:45 Hetedhét kaland 00:55 Himnusz 01:00 Híradó 01:20 Angol nyelvű hírek 01:35 Kívánságkosár - válto-gatás 02:05 Tanulmány a nőkről (1967) Magyar játékfilm 03:35 P'amende Pancinello 04:05 Hogy volt?! Nagy komédiások 05:00 Híradó 05:15 Angol nyelvű hírek	05:25 Kulturális Híradó 05:55 Novum 06:25 Család'18 06:50 Magyar gazda 07:15 Gasztroangyal Mór és környékén fedezi fel a hagyományos helyi ézeket. 08:15 Német nyelvű hírek 08:20 Orosz nyelvű hírek 08:30 Kínai nyelvű hírek 08:45 Református ifjúsági m. 08:55 Református magazin 09:25 Metodista ifjúsági m. 09:30 Ortodox ifjúsági m. 09:45 Tálentum Szentí Ti-bor „Meríttem a vásárhelyi tanyák mély kútjából” 10:20 Léptékváltás, avagy ki vezette a szekeret - Haris László emlékei, vallomái hanem az 1970-80-as évek ellenzéki törekvéseit is felidézi. 11:15 Angol nyelvű hírek 11:30 Máz (1987) Magyar tévéjáték Szereplők: Garas Dezső (Fakó Menyhért, szakmunkás), Pásztor Erzszi (Erzszi, a felesége), Haumann Péter (Csapovics igazgató), Tahi Tóth László, Sinkovits Imre Szirtes Ádám Mazányi elvtárs a minisztériumból meglátogatja a Festékgyárat, ahol Fakó Menyhért festékkereső szakmunkás dolgozik. Kiderül, hogy annak idején mindketten a Brányik és társa cégnél tanulták ki a festékkerés fortélyait. A fontos elvtárs nagyon megdicséri Fakót. 12:50 V4 Híradó 13:00 Híradó 13:15 Család'18 13:40 Szerelmes földrajz Bukta Imre Munkácsy Mihály-díjas képzőművész. 14:15 Térkép 14:45 Család-barát 16:15 Srpski ekran 16:45 Unser Bildschirm 17:15 Magazin 17:35 <b>Hazai érték</b> <b>Ízörzök</b> (2012) Órség 18:10 <b>Hazai érték</b> Gasztroangyal Bajára látogat, ahol a gyufatészta és a bogrács készítésének folyamatát is megismerhetjük. 19:05 <b>Hazai érték</b> Itthon vagy! Makó 19:30 <b>Hazai érték</b> Hazajáró Telecska Bácska szívében 20:00 Van képzünk hozzá 21:00 Híradó 21:25 V4 Híradó 21:35 Ridikül Mint a filmeken 22:35 Honfoglaló 23:25 Kulturális Híradó 23:55 Mindenki Akadémiája Bíró-Balogh Tamás: Rad-nóti Miklós dedikációi 00:30 Tudomány minden n. 00:45 Hetedhét kaland 00:55 Himnusz 01:00 Híradó 01:20 Angol nyelvű hírek 01:35 Kívánságkosár - válto-gatás 02:30 Máz (1987) Magyar tévéjáték A fontos elvtárs nagyon megdicséri Fakót. Az igazgató erre kinevezi Fakót telepvezetőnek, aki visszautasítja az ajánlatot. 03:40 Világörökség Portu-gáliában A batalhai kolostor 04:05 Van képzünk hozzá 05:00 Híradó 05:15 Angol nyelvű hírek	05:25 Kulturális Híradó 05:55 Nagyk Aknay János 2. epizód 06:25 Kárpát expressz 06:50 Kék bolygó 07:15 Gasztroangyal Bajára látogat, ahol a bogrács készítésének folyamatát is megismerhetjük. 08:15 Német nyelvű hírek 08:20 Orosz nyelvű hírek 08:30 Kínai nyelvű hírek 08:45 Rome Reports - Vatikáni Híradó 09:15 Tanúságtevők 09:45 Tálentum Domokos Mátás-irodalomtörténész – hitvallás, világnézet, arc poetica, irodalom, művészetet keresztül. 10:20 Testközelben Bencsik István szobrászművész - A torzó teljessége 11:15 Angol nyelvű hírek 11:35 Reggeli a marsallnál (1967) (ff.) Szereplők: Soós Lajos (Földbirtokos), Mezey Mária (A nővére), Ungváry László (A nemesek marsallja), A tévéjáték a XIX. századi Oroszországban, egy magasrangú hivatalnok vidéki otthonában játszódik. A marsall reggelit ad, amelyre meghívja a kisvárosi előkelőseit, azzal a nem titkolt céllal, hogy a környék két jelentős földbirtokosát, Bezpantint és a nővérét kibékítsék egymással. 12:50 V4 Híradó 13:00 Híradó 13:20 Magyar gazda 13:45 Noé barátai 14:15 Novum 14:50 Család-barát 16:25 Hrvatska Kronika 16:55 Ecranul nostru 17:30 Hazai érték <b>Ízörzök</b> (2012) Liptód a Dél-Baranya dombságai között fekvő kis zsákfalú. Lakói hetven-nyolcvan százalékban ma is német ajkúak, akik őrzik hagyományait. 18:10 <b>Hazai érték</b> Gasztroangyal Tényőre utazik, ahová a műsor egyik bogrács készítésének folyamatát is megismerhetjük. 19:05 <b>Hazai érték</b> Itthon vagy! Alsó-Tisza 19:30 Magyarország, szere- 19:30 Magyarország, szere- 21:00 Híradó 21:25 V4 Híradó 21:35 Ridikül Vásárlásmania 22:35 Honfoglaló 23:25 Kulturális Híradó 23:55 Mindenki Akadémiája Sipos Lilla: Számít, hogy koraszülött? 00:25 Tudomány minden n. 00:45 Hetedhét kaland 00:55 Himnusz 01:00 Híradó 01:20 Angol nyelvű hírek 01:35 Kívánságkosár - válto-gatás 02:00 Reggeli a marsallnál (ff.) A tévéjáték a XIX. századi Oroszországban, egy magasrangú hivatalnok vidéki otthonában játszódik. 03:05 Magyar történelmi arcképcsarnok (2003) I. rész Liszt Ferenc (1811-1886) 03:35 Magyarország, szere- 05:00 Híradó 05:15 Angol nyelvű hírek	05:25 Kulturális Híradó 05:55 Magyar Krónika 06:25 Forint, fillér 06:50 Magazin 07:15 Gasztroangyal Tényő 08:10 Német nyelvű hírek 08:20 Orosz nyelvű hírek 08:25 Kínai nyelvű hírek 08:40 A sokszínű vallás 08:55 A bölcsesség kezdete... Bölcs Salamon Példabeszédekének ismerete „bölcsesség és erkölcsnek ta.” 09:15 Kereszt-Tények 09:25 Így szól az Úr! 09:45 Tálentum (2001) Binder Károly zeneszerző, zongoraművész. 10:20 Valami mában - Kiss Anna költő, drámaíró portréja és egyéb archaikus források felhasználásával. 11:15 Angol nyelvű hírek 11:35 Nagy fény (1964) Magyar tévéfilm (ff.) Szereplők: Szegedi Erika (Lány), Schwetz András (Fiú), Balázs Péter (Dagadt), Gobbi Hilda (Any), Máthé Erzszi (Manci), Két fiatal szerelmének lírával, drámával, emberi vívódással telített története. 12:50 V4 Híradó 13:00 Híradó 13:20 Kosár 13:45 Rűzs és selyem 14:20 Rejtélyes XX. század - Kun Miklós műsora 14:50 Család-barát 16:25 Életkerék 16:55 Ót kontinens 17:30 <b>Hazai érték</b> <b>Ízörzök</b> (2012) Kiszána Közel háromszáz éve szlovák családok telepdedtek le Kiszánán. 18:05 <b>Hazai érték</b> Gasztroangyal Etyekre látogat, ahol Rókusalvy Pál mutatja be a környék kézműves termelőit és borászeit. 19:05 <b>Hazai érték</b> Itthon vagy! Mátra 19:25 <b>Hazai érték</b> Hazajáró Mezőségi tóvidék - Kard és kasza barázdáján 20:00 Önök kérték 21:00 Híradó 21:25 V4 Híradó 21:35 Ridikül Gyógyító sejtjeink 22:35 Honfoglaló 23:25 Kulturális Híradó 23:55 Mindenki Akadémiája Szabó Lajos: Sporttörténet a palotanegyedben és a pesti belvárosban 00:25 Tudomány minden n. 00:45 Hetedhét kaland 00:55 Himnusz 01:00 Híradó 01:20 Angol nyelvű hírek 01:35 Kívánságkosár - válto-gatás 02:25 Nagy fény (1964) Magyar tévéfilm (ff.) Két fiatal szerelmének lírával, drámával, emberi vívódással telített története. 03:35 Magyar történelmi arcképcsarnok (2003) Liszt Ferenc (1811-1886) - II. rész 04:05 Szenes Iván emlék-ko- 05:00 Híradó 05:15 Angol nyelvű hírek	05:25 Kulturális Híradó 05:55 Unió28 06:15 Itthon vagy! 06:40 Életkor 07:05 Hogy volt?! Nagy komédiások 08:00 Német nyelvű hírek 08:10 Orosz nyelvű hírek 08:15 Kínai nyelvű hírek 08:30 Gasztroangyal A Bartók Béla út 09:30 Tálentum (2001) Dresch Dudás Mihály jazz-zenész jelentősége, művészi hitele ma már egyértelmű. 10:05 Rejtélyes XX. század - Kun Miklós műsora 10:35 Ót kontinens 11:10 Angol nyelvű hírek 11:20 Könnyű múzsa (1947) Magyar játékfilm Szereplők: Gózon Gyula, id. Latabár Árpád, Latabár Árpád, Latabár Kálmán, Mezey Mária, Sárdy János, A Könnyű múzsa c. magyar filmet a Független Film 1947-ben készítette el. A filmet a bemutatója előtti napon az AVH elkobozta és elrendelte a példányok elégetését. A film később sem került államosítás alá, mert soha sem mutatták be. 12:50 V4 Híradó 13:00 Híradó 13:20 In memoriam Gyurkovics Tibor A vele készült interjúk, színre vitt darabjai és barátai visszaemlékezései ismerhetjük fel. 14:15 OJD Irodalom-és-könyv 26 percben Költészet Napja 14:45 Család-barát 16:20 Hit, erkölcs és hűség - A Magyar Corvin-lánc kitüntetettjei Sótorny Péter orvosSzéchenyi-díjas orvos. 16:50 Hétvégi belépő 18:50 Térkép 19:20 <b>Ízörzök</b> Györköny Tolna megyében. 20:00 Dokuzóna - Válogatás a nemzetiségi filmekből Egy galíciai Szegeden (magyar-lengyel nyelvű ) 21:00 Híradó 21:25 V4 Híradó 21:35 A Bagi Nacsa Show 22:35 Tóth János 50. Az év vállalkozója Jánost megválasztják az év vállalkozójává. 23:10 Kulturális Híradó 23:40 Opera Café 00:15 Evangélium Az apostolok cselekedetei 00:45 Magyar történelmi arcképcsarnok (2001) Chorin Ferenc (1879-1964) 00:55 Himnusz 01:00 Híradó 01:15 Angol nyelvű hírek 01:25 Butaságom története Magyar filmvígjáték (ff.) A tinik válogatója 04:30 Virtuózok Személye-sen 05:00 Híradó 05:15 Angol nyelvű hírek	05:25 Kulturális Híradó 05:55 Térkép 06:25 Esély 06:50 Summa 07:15 Peru, Chile Érkezés - A hely neve 07:45 Tökécski és Takaró: történelem és irodalommin-denkinél Ravasz László 08:15 Német nyelvű hírek 08:20 Orosz nyelvű hírek 08:30 Kínai nyelvű hírek 08:45 Önök kérték 09:45 Noé barátai 10:15 Angol nyelvű hírek 10:30 Virtuózok 2018 A tinik válogatója 12:20 Virtuózok Személye-sen 12:50 V4 Híradó 13:00 Híradó 13:20 Nagyk 13:50 Vasúti építészet Ma-gyarországon Magyar ismeretterjesztő film A mai országhatárokon átnyúló utazásra invitálja a film a nézőket, mely nemcsak építészeti, de történelmi érdek-ségekkel is szolgál. 14:50 Ismerd meg! 15:50 Ismerd meg! - vetél- 16:50 Hétvégi belépő 18:55 Ót kontinens 19:25 Hazajáró 20:00 Gasztroangyal Miskolc ahol egyre több neves séf fordul meg. 21:00 Híradó 21:25 V4 Híradó 21:35 A RENDŐRSÉG NAPJA MAGYARORSZÁ-GON - ÁPRILIS 24. Servo Per, Arthur Troop emlékére 21:55 Servo Per... 2/2.: Arthur Troop születésének 100. évfordulójára 2014. december 12-én ünnepelték Arthur Troop angol közren-dőr születésének 100. évfor-dulóját. 22:25 Hogy volt?! Seregi László 23:20 Kulturális Híradó 23:55 Hit, erkölcs és hűség - A Magyar Corvin-lánc kitüntetettjei Sir George Radda az Oxfordi Egyetem professor emeritusa 00:30 Tökécski és Takaró: történelem és irodalom mindenkinél Ravasz László Takaró Mihály irodalom-történész beszélget meghí-vott vendégeivel. 00:55 Himnusz 01:00 Híradó 01:20 Angol nyelvű hírek 01:35 „ember arccal néz rám, s elhiszem a kőnek” - születésnap látogatás Hu-nyadi Lászlónál. 02:30 Egy szoknya, egy nadrág (1943) Magyar filmvígjáték (ff.) Szereplők: Latabár Kálmán 03:45 Könnyű múzsa (1947) Magyar játékfilm A szerelem búvkörébe esnek. 05:15 Angol nyelvű hírek	

### Közönségszolgálat

Postacím: 1037 Budapest, Kunigunda útja 64.  
Telefonszám: +36 1 759 5050  
E-mail: [kozonszolgalat@mtva.hu](mailto:kozonszolgalat@mtva.hu)  
Munkatársaink munkanapokon reggel 8 és este 18 óra között várják a nézők, a hallgatók telefonhívásait, és válaszolnak a beérkező levelekre. Munkanapokon este 18-tól reggel 8-ig, illetve a hétvégi és más szabadnapokon üzenetreggélő fogadják a hívásokat.  
MTVA - közmédia közönség-szolgálat -  
írjon nekünk, telefonáljon nekünk.

apróhirdetések=apróhirdetések=apróhirdetések=apróhirdetések=apróhirdetések=apróhirdetések

## Melbourne

MAGYAR fogtechnikus nemcsak Gardenvale-i rendelőjében fogad ügyfeleket, de kérésre — előzetes megbeszélés szerint — saját otthonában is felkeresi. Telefonon 9596-6611 (Melbourne). Kérje Izabellát.

Heti két órás elfoglaltsággal megbízható, gyakorlott takarítónőt keresünk  
Caulfield East  
(a Caulfield löversenypálya tőszomszédságában)  
lévő otthonunkba.  
50 dolláros bért ajánlunk.  
Tel.: 0419 328-555

Magándetektív  
László nyomozó, Melbourne  
Mindenféle ügyek nyomozása  
0451 146-665

ÜDÜLJÖN BUDAPEST  
belvárosában féláron.  
informacios.ugyelet@gmail.com

VÍZ- és GÁZVEZETÉK  
szerelő. Ed Wettenhall.  
Gyors, pontos, olcsó.  
Wettenhall Plumbing  
Lic. No. 102602  
Mobile: 0400 059-290

STEVE'S TAXI  
TRUCKS  
Iroda, gyár és lakás  
költöztetés.  
Belső butor mozdítás,  
Szemét szállítás.  
Tel:  
0419 897-559

**2012-es évjáratú  
félédes, kiváló  
minőségű tokaji  
bor nagyker  
áron eladó.**  
Esküvőre és bármi más  
családi eseményre  
kiváló nedű.  
Olcsó postai  
kiszállítást  
biztosítunk.  
Két tucattól ingyenes  
házhoz szállítást  
ajánlunk fel.  
Tel: 0449 792-603  
Toma Attila – termelő  
és importáló

**Villanyszerelés**  
Hívja Barnát  
0406 875-097

## Melbourne Melbourne Melbourne

### RT Edgar

INGATLANÜGYNÖKSÉG  
Ingatlan adás-vétel Melbourne területén

Hívja **Kocsis Oszkárt**

Mob: 0415 870 972

Email: okocsis@rtedgar.com.au

Weboldal: www.rtedgar.com.au

Licensed Estate Agent, Auctioneer and Property Manager. Member REIV

### MAGYAR ÉLET Hungarian Life

HIRDETÉSEK WEBOLDALUNKON

Olvasóink és hirdetőink figyelmébe ajánljuk a Magyar Élet új internetes honlapját!  
[www.magyarelet.net](http://www.magyarelet.net)

### BELLA MARINA

magyarul beszélő ügyvédnő

Forduljon hozzám bármilyen törvényes ügyével

- \* Végrendelet készítése, végrehajtása, megtámadása
- \* Örökség ügyek
- \* Ingatlan adás-vétele és bérlease
- \* Ingatlan vétel finanszírozása
- \* Váloperek és családi ügyek
- \* Pereskedés
- \* Követségi hitelesítés

Fogadok ügyfeleket **CAULFIELDI** irodámban

Bambra Rd. Caulfield Victoria 3162

Telefon: (03) 9505-4999 Fax: (03) 9505-4899

E.Mail: marina@bellalawyers.com.au



### MOVING OVERSEAS?

- Working with the Hungarian community since 1970!
- Specialist international mover
- Door to door service
- High quality packing
- Cars & Motorbikes
- Secure Storage
- Trust our 40 years experience



Call for an obligation free quote ☎

**1300 789 322**

[www.ossworldwidemovers.com](http://www.ossworldwidemovers.com)

## Sydney

GONDOZÓNÓT keresek idős hölgy részére bentlakással heti 3-4 napra Sydneyben. Referencia szükséges. Kérem hívja Mancit a (02) 9362 1211 számon.

ELTARTÁSI szerződést kötnék rá-szoruló néniel vagy bácsival Sydneyben. Telefon: 0468 956-873.

### Megérkezett Magyarországról

a legfrisebb Sósorszesz gyógy növényes  
masszázs gelék, vegyszerek.

*Sósorszesz Lunage Vadgesztenyész,  
alkalmas a visszeres lábra.*

*Sósorszesz Lunage Kalendulás nagyszerű izületre.*  
Ausztrália és New Zealand fehatalmazott forgalmazója.  
Telefonon István: 0407 683-002 vagy (03) 9439-7067  
Lower Plenty Vic. 3093 Australia



### A Magyar Élet Kiadóhivatalának

Melbourne: P.O. Box 210, Caulfield, VIC 3162

Sydney: 22 Marinella St. Manly Vale, NSW 2093

### Megrendelem

A Magyar Életet ..... évre. Mellékelek \$ .....-t.

Előfizetési díj egész évre (50 szám), GST-vel együtt \$ 200.-

Félévre (25 szám), GST-vel együtt \$ 100.-

Külföld egy évre \$ 300.-, NZ \$ 250.-

A Magyar Életnek régi előfizetője vagyok

új előfizető vagyok

Név.....

Cím.....

..... Postcode.....

A csekket HUNGARIAN LIFE névre kérjük kiállítani.  
MONEY ORDER átutalása esetén kérjük ne felejtse el a postán kapott nyugtát a fenti címre, hozzánk elküldeni.  
A nevet és címet olvasható nagybetűkkel kérjük kitölteni.  
Címváltozás esetén szíveskedjék a régi címet is közölni.

Bank útján való (Direct Debit) átutalás:  
National Australia Bank  
Account Name – Hungarian Life Publishing  
Account number – 03 839 5722  
BSB number – 083 231